

УКРАЇНА

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

«27» березня 2023 р.

Чернівці

№ 194-р

**Про затвердження Програми
економічного і соціального розвитку
Чернівецької області на 2023 рік**

Керуючись частиною першою статті 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», пунктом 8 частини шостої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указами Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (із змінами), від 24 лютого 2022 року № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій», постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» (із змінами), з метою економічного і соціального розвитку у Чернівецькій області:

1. Затвердити Програму економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2023 рік, що додається.

2. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника голови обласної державної адміністрації (першого заступника начальника обласної військової адміністрації) Альону Атаманюк.

Голова обласної
державної адміністрації
(начальник обласної
військової адміністрації)

Руслан ЗАПАРАНЮК

Програма економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2023 рік

Зміст

ВСТУП	4
1. Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2022 році в умовах воєнного стану	5
1.1. Динаміка розвитку економіки, стан використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу, головні проблеми розвитку економіки та соціальної сфери	38
2. Стратегічні та операційні цілі розвитку області	39
2.1. Підвищення конкурентоспроможності регіону шляхом сталого розвитку сільського господарства, переробної промисловості та туризму	41
2.1.1. Створення сприятливих умов для сталого розвитку сільського господарства, в тому числі на гірських територіях	41
Агропромисловий комплекс	41
2.1.2. Підвищення конкурентоспроможності продукції провідних галузей промисловості (деревообробна, текстильна, харчова)	43
Промисловість	43
Розвиток малого та середнього підприємництва	43
Зовнішньоекономічна та інвестиційна діяльність	44
Міжнародне та транскордонне співробітництво	45
2.1.3. Розвиток туризму та рекреації	46
Туристично-рекреаційна сфера	46
2.1.4. Формування сучасної системи підготовки кадрів для потреб регіональної економіки	47
Зайнятість населення, ринок праці та доходи населення	47
2.2. Просторове планування та розвиток інфраструктури	48
2.2.1. Просторове планування: сучасний підхід до планування розвитку територій	48
Планування території Чернівецької області, у тому числі гірських територій	48
Розвиток будівельної галузі	49
2.2.2. Забезпечення розвитку інфраструктури регіону	50
Розвиток транспортної інфраструктури та логістики	50
Розвиток телекомунікаційних послуг та послуг зв'язку	51
2.3. Створення комфортних та безпечних умов проживання на території Чернівецької області	51
2.3.1. Збереження природно-заповідного фонду, збалансоване та раціональне використання надр	51
Охорона навколишнього природного середовища	51
Розвиток природно-заповідної справи	52
2.3.2. Підвищення рівня екологічної безпеки регіону	52
Модернізація житлово-комунального господарства, розвиток інженерної інфраструктури	52
Управління відходами	53
Техногенна безпека	53

Протипаводковий захист	54
2.4. Розвиток людського капіталу, як основа соціально-економічного зростання	56
2.4.1. Підвищення якості освіти та розвиток науки	56
Професійно-технічна освіта	56
Розвиток системи «Освіта впродовж життя»	57
Збереження та розвиток наукового потенціалу області	58
2.4.2. Розвиток системи охорони здоров'я та соціального захисту	58
Охорона здоров'я	58
Соціальний захист та пенсійне забезпечення	62
Підтримка внутрішньо переміщених осіб на період дії воєнного стану	64
2.4.3. Створення сприятливих умов для розвитку культури, молодіжної політики та спорту	65
Культурний простір	65
Розвиток спортивної інфраструктури	66
Підтримка дітей, сімей та молоді	67
2.4.4. Удосконалення управління регіональним розвитком, боротьба з корупцією, розвиток громадянського суспільства та медіа	68
2.5. Бюджетна політика	69
3. Додатки до Програми	71
3.1. Перелік основних показників економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2023 рік	71
3.2. Перелік регіональних (комплексних) програм, які діятимуть у 2023 році	76
3.3. Попередній перелік інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізовуватися в Чернівецькій області у 2023 році з усіх джерел фінансування, не заборонених законодавством	80

Вступ

Програму економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2023 рік (далі – Програма) розроблено Департаментом регіонального розвитку обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) спільно з структурними підрозділами обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), територіальними підрозділами міністерств, відомств та інших центральних органів виконавчої влади в області, районними державними адміністраціями (районними військовими адміністраціями), територіальними громадами та Установою «Агенція регіонального розвитку Чернівецької області» відповідно до Закону України від 23 березня 2000 року № 1602-III «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» (із змінами).

У Програмі враховано основні положення Закону України від 08 вересня 2005 року № 2866-IV «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», Указу Президента України від 25 липня 2015 року № 501/215 «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини», Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 471 «Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України», постанови Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2021 року № 1363-р «Про схвалення Стратегії екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року», розпорядження обласної державної адміністрації від 22 січня 2021 року № 81-р «Про затвердження плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернівецькій області», Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року, затвердженої рішенням 36-ї сесії обласної ради VII скликання від 04.02.2020 № 1-36/20, Плану заходів з реалізації у 2021–2023 роках Стратегії розвитку Чернівецької області на період до 2027 року, затвердженого рішенням 36-ї сесії обласної ради VII скликання від 04.02.2020 № 2-36/20 та інші.

Метою Програми є створення сприятливих умов для динамічного і збалансованого розвитку області та підвищення якості життя населення.

Програма підготовлена на основі гендерно-чутливого аналізу результатів економічного і соціального розвитку області за 2021–2022 роки та визначає основні завдання та заходи соціально-економічного розвитку й прогнозні показники на 2023 рік.

Фінансування заходів Програми у 2023 році здійснюватиметься за рахунок різних джерел фінансування: бюджетних коштів, кредитних ресурсів, власних коштів господарюючих суб'єктів, грантів, коштів міжнародної технічної допомоги, благодійної, гуманітарної, спонсорської допомоги та інших джерел не заборонених чинним законодавством.

1. Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2022 році в умовах воєнного стану

У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України та запровадженням на території України правового режиму воєнного стану, у Чернівецькій області тимчасово призупинено роботу над реалізацією основних проектів регіонального розвитку, які фінансувалися за рахунок субвенцій з державного бюджету та місцевих бюджетів. На даний час, відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 24 лютого 2022 року № 64/2022 (зі змінами), робота місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування спрямована на виконання першочергових завдань, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави.

Запровадження режиму воєнного стану на території України обумовили певне зниження темпів економічного розвитку як на загальнонаціональному рівні, так і на території Чернівецької області. Фінансування необхідних робіт і заходів здійснювалось з урахуванням можливостей обласного бюджету.

Окремо слід зазначити, що з урахуванням Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», у період дії зазначених режимів, а також протягом 3 місяців після їх завершення, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, за винятком індексу споживчих цін, окремої інформації за періоди 2022 року, а також за 2021 рік і попередні періоди. Органи державної статистики поновлять оприлюднення статистичної інформації у повному обсязі після завершення встановленого законом терміну для подання статистичної та фінансової звітності. Відповідно, на даний час немає можливості представити інформацію щодо окремих показників економічного і соціального розвитку Чернівецької області у 2022 році.

Впродовж 2022 року в області вживалися заходи, спрямовані на утримання функціонування малого і середнього бізнесу, створення нових робочих місць та створення сприятливих умов для підприємств, які релокуються з території, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій.

Пріоритетними напрямками у роботі облдержадміністрації та місцевих органів виконавчої влади залишалося подальше реформування медичної та освітньої галузей, забезпечення прав дітей та підтримки сім'ї, соціального захисту малозахищених верств населення. Вживалися заходи щодо забезпечення надання належного рівня соціального захисту і підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Промисловість

Промисловість області впродовж 2022 року, як і промисловість України в цілому, працювала в умовах військової агресії з боку російської федерації проти України. У січні – листопаді 2022 року індекс виробництва промислової продукції склав 82,0%. Промисловими підприємствами області у січні – листопаді 2022 року реалізовано продукції на 19850,8 млн грн, що на 15,9% або 2722,5 млн грн більше, ніж у січні – листопаді 2021 року (17128,3 млн грн).

В області обліковується 661 суб'єкт господарювання у галузі промисловості, разом з тим, промисловий потенціал визначають 247 підприємств.

У 2022 році, в першу чергу, забезпечувалась стабільна та безперебійна робота підприємств критичної інфраструктури та підприємств, що здійснюють виробництво основних соціально-значущих продуктів.

Впродовж 2022 року двічі проводилось опитування найбільших промислових підприємств регіону щодо проблемних питань та факторів, що стримують їх функціонування в період дії правового режиму воєнного стану. Узагальнені пропозиції щодо вирішення проблемних питань промислового комплексу направлялись центральним органам виконавчої влади.

Одним з механізмів підтримки конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є індустриальні парки. У 2022 році до реєстру індустриальних (промислових) парків України включено 2 новостворених індустриальних парки на території області: «Хотин Invest» (м. Хотин) та «Енергія Буковини» (с. Сербичани).

Проводилась робота щодо створення нових індустриальних парків. Зокрема на стадії створення індустриальні парки «Недобоївці» та «Чернівці».

З метою розширення економічного потенціалу області, активізації інвестиційної діяльності, створення нових робочих місць:

12.09.2022 проведено робочу нараду з питань створення та розвитку індустриальних парків в Чернівецькій області за участі голів та представників територіальних громад області.

27.10.2022 проведено Міжвідомчу нараду з питань розвитку індустриальних парків у Чернівецькій області за участі народних депутатів України, представників органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, бізнес-організацій та експертів, на якій розглянуто питання законодавчого забезпечення функціонування індустриальних парків та проблемні питання, які виникають в процесі створення і функціонування індустриальних парків.

Сільське господарство

Впродовж останніх років аграрна галузь демонструє стабільний розвиток. Сільське господарство формує 18,5% валової доданої вартості регіону. Частка сільського господарства у валовій доданій вартості регіону є найбільшою серед областей Карпатського регіону та в 1,7 раза більшою, ніж в Україні.

За попередніми даними, обсяг валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у 2022 році становив 10339,8 млн грн. Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у 2022 році становив 92,6%.

В структурі земельного фонду сільськогосподарські угіддя складають 469,7 тис. га, з них: 330,8 тис. га – ріллі, 40,9 тис. га – сіножатей, 67,8 тис. га – пасовищ та 30,2 тис. га – багаторічних насаджень.

Виробництвом сільськогосподарської продукції в регіоні займаються 705 підприємств різної форми власності та господарювання і 171,4 тис. особистих селянських господарств.

Всіма категоріями господарств області намолочено 678,3 тис. тонн зерна, при середній урожайності 55,4 ц/га.

Під урожай 2023 року агроформуваннями області посіяно озимі сільськогосподарські культури на площі 50,6 тис. га, що на 0,8 тис. га або 1,6% менше, порівняно з 2022 роком. Стан посівів добрий та задовільний.

Перспективним напрямком розвитку в рослинництві є садівнича галузь. За обсягом виробництва плодоягідних культур область займає 2 місце в загальноукраїнському рейтингу (12% від виробленої продукції в Україні). За оперативними даними збір плодів культур склав до 300 тис. тонн, при середній урожайності близько 200 ц/га. Виробництвом плодів в області займається понад 200 підприємств та фермерських господарств. Впродовж 2022 року висаджено 282 га саду.

В області діє логістичний хаб «Агромаркет Фруктовий». Він об'єднав близько 80 фермерів, які займаються вирощуванням яблук. Фрукти експортуються до Європи, а також налагоджується продаж на азійський ринок. Для цього фермерами висаджуються популярні на сході сорти. Яблука, які не проходять сортування, переробляються на сік. У виробництві використовуються сучасні технології, що дає змогу отримувати продукцію високої якості.

Деяко напруженою є ситуація в тваринницькій галузі. Упродовж 2022 року (попередні дані) господарствами всіх форм власності вироблено 53,3 тис. тонн м'яса в живій вазі, 226,7 тис. тонн молока, 274,7 млн штук яєць. Порівняно з 2021 роком виробництво м'яса зменшилось на 8,2%, молока – на 3,8%, яєць – на 0,9%.

Станом на 01.01.2023 в усіх категоріях господарств поголів'я великої рогатої худоби зменшилось на 5,5% і становило 66,1 тис. голів, у тому числі корів – на 4,5% (становило 44,2 тис. голів), овець та кіз – на 0,2% (становило 42,1 тис. голів). Водночас, поголів'я свиней збільшилось на 2,6% (становило 110,4 тис. голів), птиці – на 5,0% (3480,8 тис. голів).

Перспективним напрямком галузі тваринництва є розвиток індиківництва та відновлення вівчарства. Завдяки залученню інвестицій та використанню кредитних ресурсів вдалось провести реконструкцію ряду тваринницьких приміщень та значно збільшити чисельність поголів'я індиків. Вирощуванням індиків займається 8 підприємств (ТОВ «УПГ- Інвест», ТОВ «Буковинська птахофабрика», ТОВ «УПГ-Панка», ПП «Пан Індик», ФГ «Пан Індик-1», ТОВ «Драчинецьке-1», ТОВ «Індікад», ТОВ «Злагода»). Функціонують 65 приміщень для індиків загальною площею 95,9 тис. м². Середньорічне поголів'я індиків становить близько 850 тис. голів. Щороку виробляється близько 15 тис. тонн індичатини.

В усіх категоріях господарств утримується 42,1 тис. овець та кіз. Функціонує 5 племінних господарств з розведення овець (ПП «Сервіс-СВС», ФГ «Вівчарик», ФГ «Дана», ТОВ «Агро-Дан-2006», ФОП Негруца Аркадій Зіновійович), в яких утримується понад 1800 голів.

З метою підтримки малих та середніх агровиробників у 2022 році спрощено механізм надання фінансової допомоги через Державний аграрний реєстр. Допомога надавалась сільгоспвиробникам, які мають в обробітку землі від 1 га до 120 га по 3,1 тис. грн на га або утримують від 3-х до 100 корів по 5,3 тис. грн на 1 корову. Впродовж 2022 року сільгоспвиробниками подано 399 заявок на загальну суму 23,8 млн грн.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2022 № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» у 2022 році сільгоспвиробниками області отримано 4 гранти на створення та розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства на суму 16,7 млн грн на 41,82 га (ФГ «Павленчука», ФГ «Роси Буковини», ФГ «Макосад», ТОВ «Молодіжна аграрна спілка»).

Енергоринок та енергозбереження

Станом на 01.01.2023 Філією «Дирекція з будівництва Дністровської ГАЕС» ПрАТ «Укргідроенерго» за рахунок власних коштів освоєно 1983,093 млн грн капітальних вкладень.

З початку пуску Дністровською ГАЕС в складі 4-х гідроагрегатів вироблено 10623,7 млн кВт год. електроенергії, за 2022 рік – 1032 млн кВт год.

Національною енергетичною компанією «Укренерго» розробляється проектно-кошторисна документація щодо нового будівництва ПЛ 330 кВ Дністровська ГАЕС - ПС 750 кВ «Вінницька», а також нового будівництва ПЛ 330 кВ Чернівецька – Тернопільська з реконструкцією ПС 330 кВ «Чернівецька» та ПС 330 кВ «Тернопільська». Будівництво повітряних ліній є надважливим елементом в системі розподілу та постачання електричної енергії для споживачів області.

На території Чернівецької області діють 3 міні-ГЕС, що виробляють електроенергію з відновлюваних джерел енергії:

- в с. Яблуниця Конятинської сільської громади Вижницького району (потужність – 1 МВт, вироблено за 2022 рік – 2715 тис. кВт год);
- в с. Сарата Селятинської сільської громади Вижницького району (потужність – 0,195 МВт, вироблено за 2022 рік – 1034 тис. кВт год);
- в с. Іспас Вижницької міської громади Вижницького району (потужність – 0,2 МВт, вироблено за 2022 рік – 917 тис. кВт год).

За 2022 рік інвестиційну програму АТ «Чернівціобленерго» профінансовано на суму 134,103 млн грн.

Інвестиційну програму АТ «Чернівцігаз» за 2022 рік виконано на суму 38,945 млн грн.

За рахунок модернізації, переведення котельного господарства на використання альтернативних видів палива та інших енергоефективних заходів планується заощадити за весь опалювальний період 210,991 тис. м³ газу на суму 2494,9 тис. грн, 145 Гкал на суму 434,926 тис. грн та 45 тис. кВт електроенергії на суму 307,5 тис. грн.

На території області впроваджено 13 проєктів із заміщення газу під час виробництва теплової енергії з відновлювальних джерел та альтернативних видів палива. Загальна теплова потужність переведених об'єктів складає 2,889 МВт.

Житлово-комунальне господарство

Централізоване питне водопостачання Чернівецької області здійснюється за рахунок поверхневих вод (78,2%) та підземних горизонтів (21,8%), вказані показники по Україні відповідно становлять 69,9% та 30,1%.

Централізованими системами водопостачання забезпечено 10 міст області, 7 з 8 селищ міського типу, а також 16 сіл з 398 сільських населених пунктів, що складає 36,1% населення області, у тому числі: 70,4% міського, 70,4% селищного та 3,7% сільського населення.

В області нараховується 37 водозаборів, 43 водопроводи, 39 водопровідних насосних станцій, 5 водопровідних очисних споруд, 280 водопровідних свердловин, 85 колективних установок (пристроїв) питного водопостачання, 1245 джерел децентралізованого водопостачання.

На території області експлуатується 941,8 км водопровідних мереж (без урахування сільських та відомчих мереж – 849,7 км), з них аварійних – 251,2 км, що складає 26,6% від загальної протяжності всіх мереж (по Україні – 38,5%).

В області впроваджується інвестиційний проєкт «Реконструкція систем водопостачання у м. Чернівці» для проєкту муніципального водного господарства м. Чернівці, Стадія 1, відповідно до угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина, Кредитною установою KfW. Обсяг фінансування складає 17 млн євро. Беніфіціаром виступило КП «Чернівціводоканал». Реалізація проєкту дасть змогу зменшити використання електроенергії на 20-21%, скоротити технологічні та невраховані втрати та витрати питної води на 24-25%, а також передбачено заміну 25% аварійних водопровідних та 15% каналізаційних мереж в м. Чернівці, в наслідок чого аварійність водопровідних мереж зменшиться на 9,8%, знезараження та очищення води буде здійснено за стандартами ЄС (відмова від хлорування води дозволить 210,5 (81,3%) тис. споживачам м. Чернівці користуватися якісною питною водою). Одним із напрямків реалізації проєкту є будівництво фабрики з виготовлення гіпохлориту натрію марки «А» в с. Вікно Чернівецького району У 2022 році проводилися підготовчі будівельні роботи, підрядній організації перераховано авансовий платіж на суму 292,5 тис. євро, закуплено обладнання з виготовлення гіпохлориту натрію, у 2023 році планується завершити роботи з встановлення зазначеного обладнання.

В області відремонтовано та замінено 65,774 км аварійних водопровідних та каналізаційних мереж, підготовлено до зимового періоду 20 водопровідних та 10 каналізаційних насосних станцій, 2 водопровідних очисних споруд, 9 каналізаційних очисних споруд, 4 водозаборів з поверхневих джерел та 28 свердловин. На зазначені заходи використано 5706,0 тис. грн коштів місцевих бюджетів та коштів підприємств.

Системами централізованого водовідведення забезпечено 9 міст, 7 селищ міського типу, системами локального водовідведення забезпечено 2 міста та 10 сільських населених пунктів, що складає 29,1% населення області, в тому числі: 63,9% міського, 30,9% селищного населення.

На території області експлуатується 580,5 км каналізаційних мереж (без урахування сільських та відомчих мереж – 514,5 км), з них аварійних – 187,4 км, що становить 32,2% (по Україні – 29,5%). В області нараховується 31 каналізаційна насосна станція, 26 каналізаційних очисних споруд.

Значною проблемою для області залишається стан каналізаційного господарства, кожна п'ята каналізаційна насосна станція та третина насосних агрегатів відпрацювали нормативний строк експлуатації, 38% каналізаційних колекторів та мереж експлуатуються понад 40 років. Із 15 очисних споруд каналізації комунальної власності: 3 (20%) – знаходяться у доброму стані (м. Вижниця, м. Кіцмань, та смт Кельменці), 5 (33,3%) – у задовільному стані (м. Чернівці, м. Новодністровськ, м. Сокиряни, смт Путила та смт Неполоківці), 7 (46,6%) – у незадовільному стані (м. Сторожинець, м. Новоселиця, м. Хотин, м. Заставна, смт Глибока, смт Берегомет, смт Кострижівка).

За рахунок коштів місцевого бюджету в м. Чернівці завершено капітальний ремонт вторинного відстійника на міських очисних спорудах каналізації, обсяг фінансування склав 2,8 млн грн.

Будівництво

Обсяг виконаних будівельних робіт за січень – листопад 2022 року, порівняно з січнем – листопадом 2021 року, зменшився на 38,5% і становив 1362,0 млн грн. Індекс будівельної продукції за січень – листопад 2022 року склав 48,0%.

У січні – вересні 2022 року загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію, становила 153,2 тис. м² житла, що на 29% більше, порівняно з січнем – вереснем 2021 року.

У зв'язку з введенням в Україні правового режиму воєнного стану, фінансування капітальних видатків у 2022 році призупинено, відповідно до вимог пунктів 22 та 22.1 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України. Розрахунково-касове обслуговування бюджетних коштів здійснювалося з урахуванням положень Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 590 (далі – Порядок). Згідно з Порядком у період дії воєнного стану бюджетні повноваження та наявні ресурси центральні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування насамперед спрямовують на виконання завдань щодо відсічі збройної агресії, забезпечення недоторканості державного кордону та захисту держави, безперебійного функціонування бюджетної сфери та життєво необхідних потреб жителів територіальних громад, реалізації заходів територіальної оборони та захисту безпеки населення.

Забезпечено медичним киснем 8 лікувальних закладів області. Завершено будівельно-монтажні роботи з реконструкції кисневого забезпечення в обласній клінічній лікарні, обласному госпіталі ветеранів, обласній та міській дитячих лікарнях в м. Чернівці, в лікарнях міст Вижниця, Новоселиця, Сокиряни та Сторожинець. У 2022 році освоєно коштів на загальну суму 5,4 млн грн.

Крім того, введено в експлуатацію об'єкт «Капітальний ремонт відділень ОКНП «Чернівецький обласний клінічний кардіологічний центр».

У 2022 році обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією) здійснювались ремонтні роботи у 6 комунальних будівлях (сmt. Глибока Глибоцької громади, с.Чуньків Кадубовецької громади, м.Заставна Заставнівської громади, с. Колінківці Топорівської громади, с. Білівці та с. Круглик Хотинської громади), визначених для розміщення 440 внутрішньо переміщених осіб, з метою забезпечення їх комфортними умовами проживання. Загальна кошторисна вартість об'єктів становила 25290,422 тис. грн.

Касові видатки у 2022 році склали 19565,373 тис. грн (в тому числі 15826,081 тис. грн з обласного бюджету та 3739,292 тис. грн з місцевих бюджетів). Завершено ремонтні роботи на 3 об'єктах (сmt. Глибока Глибоцької громади, с.Чуньків Кадубовецької громади, м.Заставна Заставнівської громади) та здійснюється облаштування приміщень необхідними матеріально-технічними засобами. На решті об'єктів тривають внутрішні оздоблювальні роботи.

Мережа автомобільних доріг загального користування місцевого значення складає 317 одиниць загальною протяжністю 2042,5 км. На мережі доріг місцевого значення розташовано 413 мостових споруд.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» обласному бюджету Чернівецької області передбачено Субвенцію з

державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах у сумі 379,7 млн грн, з яких на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення – 113,9 млн грн, на поточний середній ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення – 205,8 млн грн, на поточний дрібний ремонт та експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення – 60,0 млн грн.

Виконання ремонтних робіт на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення Чернівецької області проводиться згідно Переліку об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, які фінансуються за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам за бюджетною програмою 3131090. Переліком було передбачено виконання робіт по 32 об'єктах (роботи з капітального ремонту та з поточного середнього ремонту, а також виготовлення проектно-кошторисної документації на наступні роки). У зв'язку з військовою агресією росії та відповідно введенням воєнного стану на усій території держави відсутні фактичні надходження до спеціального фонду обласного бюджету Чернівецької області субвенції, яка затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1660-р «Деякі питання розподілу у 2021 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах», що унеможливило виконання робіт у запланованих обсягах.

Просторове планування

За період 2021-2022 років затверджено генеральні плани: с. Іспас та с. Майдан Вижницької ТГ; с. Василівка, с. Волошкове, с. Ожеве, с. Розкопинці, с. Ломачинці Сокирянської ТГ; м. Сторожинець Сторожинецької ТГ.

Станом на 01.01.2023 в Чернівецькій області розроблялися генеральні плани: с. Мигове Берегометської ТГ; с. Зелений Гай Новоселицької ТГ; с. Рідківці Магальської ТГ.

Відповідно до Закону України від 17.06.2020 № 711-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» (далі – Закон), 22 територіальними громадами Чернівецької області прийнято рішення про розроблення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади (далі – Комплексний план). Інші громади, враховуючи вартість містобудівної документації (найдорожча документація на місцевому рівні), не готові були розпочати її розробку.

Основною проблемою розроблення Комплексних планів є відсутність в органах місцевого самоврядування картографічної основи М 1:0000 в цифровій формі у державній геодезичній системі координат УСК-2000.

Інвестиційна діяльність

У період дії правового режиму воєнного стану та існуючих загроз національній безпеці України важливим є втримання існуючих іноземних

інвесторів, оскільки військові дії спричиняють високі ризики для ведення господарської діяльності, аж до можливості знищення чи захоплення активів.

Однак, інтерес певних інвесторів свідчить про те, що Україна залишається цікавою для іноземних інвесторів, які не лише вірять у її перемогу, а й хотіли б стати частиною її економічного відродження.

Окрім того, Чернівецька область, де у 2022 році не було воєнних дій, стала прихистком для релокованого бізнесу з інших областей. І продовжує ним бути для всіх бажаючих змінити своє місце діяльності.

Загальний обсяг внесених з початку інвестування в область прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) станом на 31 грудня 2021 року становив 63,6 млн дол. США, що на 14,4% або 8,0 млн дол. США більше, обсягів інвестицій станом на 31.12.2020.

На території області створені та ведуть виробничо-господарську діяльність більше 200 підприємств з іноземними інвестиціями із 35 країн світу. Найбільші обсяги іноземного капіталу в економіку області вкладено інвесторами з Кіпру, Австрії, Німеччини, Італії, Туреччини, Нідерландів, Польщі, Канади, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії та Румунії, на які припадає понад 82% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій, внесених в область.

71,1% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) зосереджено на підприємствах промисловості, 10,8% – сфери операцій з нерухомим майном, 7,5% – оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів, 6,0% – сільського, лісового та рибного господарства, 1,3% – будівництва.

Упродовж січня – вересня 2022 року підприємствами та організаціями області освоєно 1443,1 млн грн капітальних інвестицій, що на 867,4 млн грн менше, ніж в аналогічному періоді 2021 року. Зменшення обсягів освоєння капітальних інвестицій відбулося на підприємствах, що здійснювали діяльність у сфері будівництва і промисловості.

З метою забезпечення інформування потенційних інвесторів та партнерів щодо економічного та експортного потенціалу області, конкурентних переваг регіону для вкладення інвестицій, налагодження та розвитку ділових контактів з іноземними підприємствами, можливості реалізації інвестиційних проєктів на території Чернівецької області, а також з метою вишукування актуальних об'єктів для можливості переміщення релокованих із зон бойових дій підприємств обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією) створено Інтерактивну карту інвестиційних можливостей Чернівецької області, актуалізація якої здійснюється в режимі онлайн.

Станом на 31.12.2022 на карту нанесено 75 пропозицій вільних виробничих приміщень типу «Brownfield» площею 168,9 тис м², 153 пропозиції земельних ділянок типу «Greenfield» площею 1037,7 га, 13 інвестиційних пропозицій типу «Existing companies» на орієнтовну суму необхідних інвестиційних ресурсів 63,5 млн дол. США, 11 об'єктів малої приватизації, 3 зареєстрованих індустриальних парки та 4 потенційних ділянки для створення індустриальних парків.

Для активізації інвестиційного співробітництва проводилася робота щодо поширення інформації серед суб'єктів господарської діяльності області про можливість участі у заходах, спрямованих на налагодження прямих контактів з

потенційними інвесторами, встановленні нових ділових зв'язків, що активізують обмін знаннями та комерційну взаємодію між іноземними та вітчизняними компаніями.

З метою підтримки бізнесу в реалізації запланованих інвестиційних проєктів, що сприятимуть відновленню економіки України, залучено суб'єктів господарської діяльності Чернівецької області до заходу Rebuilding Ukraine with the Private Sector: International Investment Fair (29.09.2022).

Для Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України підготовлено інформацію про великі інвестиційні проєкти, що можуть бути реалізовані в регіоні з метою формування зведеного портфеля потенційних інвестиційних проєктів для їх подальшого розповсюдження серед потенційних інвесторів, а також для можливості залучення коштів міжнародної технічної допомоги Корейського агентства міжнародного співробітництва (KOICA).

Організовано роботу з потенційними інвесторами щодо залучення іноземних інвестицій, зокрема, за результатами онлайн зустрічі з представниками польського підприємства SWORD sp. z o. o. надіслано пропозиції стосовно співпраці з місцевими металообробними підприємствами, а також, за запитом іспанської компанії Industrias PONSA надіслано відповідні пропозиції щодо створення спільного виробничого підприємства у м. Чернівці.

Зовнішньоекономічна діяльність

У 2022 році зовнішньоторговельні операції товарами проводилися із партнерами з 111 країн світу.

Експортно-імпортні операції товарами здійснювали 1088 суб'єктів підприємництва області, в тому числі 554 юридичних осіб та 534 фізичних осіб-підприємців, з них з них експортні операції здійснювали 607 суб'єктів, імпортні – 642.

У 2022 році обсяг експорту товарів становив 286,7 млн дол. США і зріс на 38,3% у порівнянні з 2021 роком; обсяг імпорту – 486,2 млн дол. США і зріс у 2,5 рази. Сальдо зовнішньоторговельного балансу було негативним і склало 199,5 млн дол. США.

Основною причиною формування негативного сальдо зовнішньої торгівлі стало суттєве збільшення імпорту палив мінеральних; нафти і продуктів її перегонки, обсяг яких склав найбільшу частку в структурі імпорту товарів у 2022 році – 44,6% і зріс у 13,4 разів.

Незважаючи на виклики, з яким стикнулись підприємства в умовах дії правового режиму воєнного стану, в області продовжувалася робота щодо створення сприятливих умов для стабільного розвитку зовнішньоекономічної діяльності, сприяння пошуку нових ділових партнерів, виходу суб'єктів підприємництва на нові зовнішні ринки реалізації продукції.

Нестабільність роботи промислових підприємств при здійсненні зовнішньоекономічних операцій спричинена складними експортно-імпортними розрахунками в умовах обмежень, запроваджених в період дії воєнного стану, постійним коливанням курсів валют та ускладненими міжнародними розрахунковими операціями, обмеженнями, порушенням логістичних ланцюгів, встановленими переліком товарів критичного імпорту та неможливістю виїзду

закордон чоловіків-власників бізнесу з метою укладення зовнішньоекономічних контрактів.

З метою підвищення конкурентоздатності місцевого бізнесу, покращення ефективності його діяльності для створення сприятливого інвестиційного клімату в області, а також забезпечення системної роботи із суб'єктами господарювання щодо пошуку зовнішніх ринків збуту та активізації іноземного інвестування в економіку області проводилася робота щодо залучення суб'єктів підприємництва області до участі у восьми онлайн-заходах: «Brno Industry 4.0», «On-line EU FashionMatch Amsterdam 11.0», «Qatar Virtual Matchmaking & Exhibition 2022», «Circular Europe Days», «Експертний діалог: Розвиток кластерів в Україні», «Конкурентоспроможна економіка України» (щодо можливості застосування інструменту Enterprise Europe Network), «Допомога бізнесу в умовах війни: релокація та відновлення», «Економічні тенденції з точки зору бізнесу», «Допомога бізнесу в умовах війни: релокація та відновлення»; двох вебінарах Державної установи «Офіс з питань підприємництва та експорту»: «PR-лайфхаки для бізнесу» та «Пошук замовника в один клік: як і де знайти надійного партнера»; двох опитуваннях (Офісом Президента України – щодо подальшої розбудови економіки держави, Офісом з розвитку підприємництва та експорту – щодо актуалізації інформації про українських експортерів); форумах та конференціях: Підтримка бізнесу і просування експорту – гарантії сталого регіонального розвитку та відновлення української економіки (м. Рівне), у грантових програмах (ГО «Громада. Лабораторія Соціальних Проєктів», в рамках проєкту BackHomeUA, який фінансується ЄС) тощо.

Керівництво Чернівецької області, представники Чернівецької торгово-промислової палати та суб'єкти підприємництва області були залучені до участі у заходах з питань активізації економічного та інвестиційного співробітництва, виходу на нові зовнішні ринки збуту продукції, а саме:

07 жовтня 2022 року залучено місцевих суб'єктів підприємницької діяльності та представників релокованого до Чернівецької області бізнесу до участі в спеціальному заході «Експортне фінансування: доступні можливості та перспективи розвитку». Під час заходу експортери отримали індивідуальні консультації про актуальні інструменти фінансової підтримки підприємств в умовах воєнного стану;

25 жовтня 2022 року інструменти підтримки та стимулювання експортної діяльності представлено на міжрегіональному форумі «Підтримка бізнесу та просування експорту задля сталого регіонального розвитку», що відбувся у м. Рівне.

Міжнародне співробітництво

Створення ефективної системи міжнародного співробітництва з державами та регіонами світу, міжнародними структурами відкриває нові перспективи для послідовного налагодження партнерських відносин та забезпечення належного, цілеспрямованого та стабільного виконання регіональної складової загальнонаціонального курсу України на інтеграцію у світове співтовариство, формування позитивного міжнародного іміджу Чернівецької області.

У 2022 році проведено 57 зустрічей з іноземними делегаціями з Румунії, Японії, Республік Польщі, Франції, Кореї, Молдови, Туреччини, Федеративної Республіки Німеччина, а також представниками міжнародних організацій.

Одночасно забезпечено організацію та проведення 3 заходів у форматі онлайн, а також заходів в рамках 2 офіційних візитів делегацій іноземних країн до

Чернівецької області, а саме: візит делегації округу Швабія (Федеративна Республіка Німеччина) на чолі з президентом Генеральної ради депутатів округу Швабія Мартіном Зайлером та візит представників Комітету Парламентської асамблеї Ради Європи з питань міграції, біженців і переміщених осіб Тетяни Термачіч та П'єра-Алана Фрідеза.

Окрім того, посадовими особами обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) здійснено 3 закордонні службові відрядження до Румунії.

У рамках укладених міжрегіональних угод область динамічно розвиває міжрегіональне партнерство з округом Швабія (Німеччина), Ботошанським та Сучавським повітами (Румунія) – понад 25 років, департаментом Майєнн (Франція) – понад 20 років та Лодзьким воєводством (Республіка Польща) – понад 15 років.

Співпраця області із вищезазначеними регіонами іноземних держав є багаторівневою, що дозволило її підтримувати, незважаючи на збройну агресію російської федерації проти України.

Також завдяки активній комунікації з регіонами-партнерами та благодійними організаціями вдалося опрацювати питання щодо надання Чернівецькій області гуманітарної допомоги у вигляді спеціальних автомобілів, обладнання, продуктів харчування, засобів гігієни тощо.

У 2022 році в Чернівецькій області в активній фазі реалізації перебувало 5 проєктів міжнародної технічної допомоги за підтримки міжнародних фінансових організацій загальною вартістю понад 9,3 млн євро. У рамках вказаних проєктів вдалося досягнути наступних основних результатів:

- відповідно до проєкту муніципального водного господарства м. Чернівці, проведено закупівлі щодо проєктування, постачання та встановлення на місці установки гіпохлориту натрію на водоочисній станції (ВОС) «Вікно», включаючи надання витратних матеріалів, початкові експлуатації та невеликі будівельні роботи з переведення системи хлорування води на гіпохлорит на ВОС «Вікно» для забезпечення більш якісного знезараження води на очисних спорудах;

- виконано роботи з капітального ремонту, утеплення та фарбування фасадів будівель, влаштовано водостічну систему, здійснено заміну дерев'яних вікон на металопластикові з енергоефективними склопакетами та підвіконними дошками, утеплено цоколь будівлі та розпочато роботи з реконструкції системи опалення закладів освіти в м. Чернівці;

- придбано технічне обладнання для екстреного радіозв'язку, попередження й оповіщення про надзвичайні ситуації.

Завдяки вагомому досвіду щодо реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги у рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007–2013» Європейського інструменту сусідства та партнерства, Програми територіального співробітництва країн Східного партнерства «Україна – Молдова», проведенню широкої інформаційної кампанії, а також посиленню інституційної спроможності місцевих органів влади в частині підготовки та реалізації грантових проєктів вдалося забезпечити потужну участь представників Чернівецької області у конкурсних відборах проєктів у рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна 2014–2020» Європейського інструменту сусідства (далі – Програма).

Триває реалізація великомасштабного проєкту «Підвищення рівня безпеки населення у транскордонному регіоні шляхом посилення спільних заходів з навчання та співробітництва у сфері управління надзвичайними ситуаціями – BRIDGE». У рамках проєкту залучено грантових коштів на суму 200 тис. євро, зокрема, на модернізацію та придбання обладнання для диспетчерського пункту.

Загалом у рамках конкурсних відборів проєктів за Програмою було подано 196 проєктних пропозицій (35 типу «HARD» та 161 типу «SOFT»). Із загальної кількості проєктів аплікантами з Чернівецької області підготовлено та подано 33 проєктні заявки із загальним бюджетом 18,7 млн євро, що значно більше порівняно з Івано-Франківською, Закарпатською та Одеською областями. Також варто зазначити, що 14 проєктних пропозицій було опрацьовано та подано за ініціативи та підтримки Чернівецької обласної державної адміністрації, Сучавської та Ботошанської повітових рад (Румунія).

За результатами конкурсного відбору проєктів типу «SOFT» було відібрано для фінансування 16 проєктів, в яких 18 представників Чернівецької області виступають головними виконавцями та партнерами. Загальний бюджет вказаних проєктів становить майже 6,0 млн євро, з яких понад 2,2 млн євро передбачено для виконання заходів проєктів виконавцями з Чернівецької області.

В рамках імплементації вказаних проєктів:

- придбано медичне обладнання для ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня» (система ендоскопічної візуалізації та ендоскопічний генератор електрохірургічної діатермічної системи);

- придбано систему ультразвукової діагностики для ОКНП «Чернівецька лікарня швидкої медичної допомоги»;

- виконано ремонтні роботи хірургічного відділення КНП «Заставнівська багатопрофільна лікарня», придбано 2 операційні столи та ендоскопічну систему з відео гастроскопом;

- створено 2 багатофункціональні центри для молоді з груп ризику, які укомплектовано необхідним обладнанням, підготовлено 4 навчальні програми та методологічні посібники для них, придбано транспортний засіб для потреб Буковинського мистецького центру відродження та сприяння розвитку румунської традиційної культури;

- придбано канцтовари і офісне обладнання та вивчено нематеріальну культурну спадщину 5 етнічних груп Чернівецької області (румуни, вірмени, німці, євреї та поляки) – фото, відео, текст-опис;

- встановлено 2 гідрологічних пости в с. Йорданешти і с. Старий Вовчинець з метою своєчасного виявлення підвищення рівня води;

- придбано 2 пожежно-рятувальних автомобіля для Мамалигівської та Новоселицької ТГ, розроблено та видано збірник передового досвіду щодо дій у надзвичайних ситуаціях у комуні Владень (Румунія) і м. Новоселиця, спільну стратегію, що містить плани дій на випадок надзвичайних ситуацій;

- закуплено обладнання для підсилення спроможності інституцій із надзвичайних ситуацій у Чернівецькому районі;

- проведено капітальний ремонт приміщення та прилеглої території Інклюзивного центру для надання послуг дітям з особливими освітніми потребами у

Чернівецькому районі, придбано та встановлено нові меблі, технічне та спортивне обладнання, інтерактивну LCD тач панель із мобільною стійкою;

- придбано обладнання для технічної майстерні, швейної майстерні, кабінету полісенсорного стимулювання, фото-відео-арт майстерні, кабінету слухової діагностики, модернізації кабінету лікувальної фізкультури та класу, а також обладнання для формування та розвитку слухового сприймання та формування вимови для комунального закладу «Чернівецький обласний навчально-реабілітаційний центр «Родина» тощо.

Щодо конкурсного відбору проєктів типу «HARD», в яких інфраструктурний компонент повинен становити понад 1,0 млн євро – із 35 проєктних ініціатив 7 було підготовлено аплікантами із Чернівецької області на загальну вартість більше 12,0 млн євро.

За результатами цього відбору підписано грантові контракти на реалізацію 6 проєктів, в яких представники Чернівецької області є головними виконавцями та партнерами, загальною вартістю понад 12,5 млн євро, з яких понад 7,2 млн євро передбачено для виконання заходів проєктів виконавцями з Чернівецької області. В рамках вказаних проєктів заплановано будівництво під'їзних шляхів до пунктів перетину кордону «Дяківці» та «Шепіт», ремонтні роботи та придбання обладнання для закладів охорони здоров'я, реконструкцію відділу прикордонної служби «Черепківка» з придбанням необхідного обладнання, розробку Спільної стратегії екологічно стійкого розвитку транспорту в прикордонних регіонах України та Румунії тощо.

Загалом у рамках Програми вдалося залучити понад 9,4 млн євро, що в еквіваленті становить понад 370,0 млн гривень на реалізацію проєктів різного типу, що покликані вирішити нагальні проблемні питання мешканців області.

Окрім того, у рамках Спільної операційної програми «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014–2020» Європейського інструменту сусідства спільно з мерією міста Сірет (Румунія) розпочато впровадження проєкту «CARPATHIA UNESCO – GREEN CARPATHIA» Інтегрований транскордонний туристичний маршрут» загальною вартістю понад 400,0 тис. євро, з яких понад 75,7 тис. євро передбачено для виконання заходів партнером з Чернівецької області.

Метою проєкту є промоція місцевої культури та історії, а також підвищення рівня візуалізації та промоції важливих пам'яток на території міст Свидник (Словаччина), Сучава та Сірет (Румунія), Чернівці (Україна) шляхом створення та промоції транскордонного туристичного маршруту, який об'єднає разом пам'ятки ЮНЕСКО, культурні пам'ятки національного значення та відповідні заклади культури, природну привабливість територій, туристичні чи пов'язані з туризмом послуги на території, що буде охоплена маршрутом.

Також в рамках проєкту буде створено інформаційні центри, які кооперуватимуть з органами влади, власниками пам'яток, приватними туристичними фірмами з метою залучення більшої кількості відвідувачів.

Наразі обласна державна адміністрація активно залучена до підготовки нових програм прикордонного співробітництва на новий програмний період 2021–2027. Розпочато підготовку великих інфраструктурних проєктних пропозицій, а також узгодження з румунською стороною переліку пріоритетних проєктів, які буде

спільно підготовлено та подано для участі у майбутніх конкурсних відборах проєктів.

Підприємництво

З метою реалізації державної політики розвитку малого і середнього підприємництва в області реалізувались заходи Комплексної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Чернівецькій області на 2021-2022 роки, затвердженої рішенням II сесії Чернівецької обласної ради VIII скликання від 30 березня 2021 року № 9-2/21 (із змінами).

На реалізацію заходів Комплексної програми у 2022 році з обласного бюджету виділено 120,0 тис. грн, з яких 69,94 тис. грн профінансовано витрати, пов'язані з організацією в листопаді 2022 року зустрічей з представниками місцевого та релокованого бізнесу та виготовленням презентаційних матеріалів про Чернівецьку область.

Станом на 01.01.2023 (за інформацією Головного управління Державної податкової служби у Чернівецькій області) в області на податковому обліку перебувало 61,7 тис. суб'єктів господарської діяльності – платників податків (у тому числі 18,2 тис. юридичних та 43,5 тис. фізичних осіб – підприємців), що на 977 суб'єктів більше, ніж станом на 01.01.2022. Фактично здійснювали господарську діяльність 60,0 тис. суб'єктів господарської діяльності, у тому числі 16,6 тис. юридичних та 43,4 тис. фізичних осіб – підприємців.

За 2022 рік суб'єктами господарювання малого та середнього підприємництва області до бюджетів усіх рівнів спрямовано 5557,5 млн грн платежів, що на 691,4 млн грн більше, ніж за 2021 рік. Із загальної суми коштів суб'єктами малого підприємництва сплачено 1783,4 млн грн, середнього підприємництва – 3774,1 млн грн. Сума надходжень за 2022 рік від суб'єктів господарювання малого підприємництва, які застосовують спрощену систему оподаткування, склала 643,0 млн грн, що на 54,1 млн грн більше, ніж у 2021 році, у тому числі суб'єктами господарювання – фізичними особами – підприємцями на 35,8 млн грн більше, порівняно з 2021 роком.

Питома вага надходжень до Зведеного бюджету від суб'єктів малого та середнього підприємництва станом на 01.01.2023 складала 65,1%, у тому числі від суб'єктів господарювання: по малому бізнесу – 20,9%, по середньому підприємництву – 44,2%.

За ініціативою Президента України для підтримки та активізації підприємницької діяльності у період дії правового режиму воєнного стану постановою Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 року № 312 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 28 і 29» затверджено зміни до програми «Доступні кредити 5-7-9%» (розширено пакетом заходів підтримки бізнесу у період дії воєнного стану). В рамках Програми укладено більше 992 кредитних договорів з суб'єктами господарювання на суму близько 2,0 млрд грн.

З метою інформування підприємців-початківців, а також осіб, які вже мають досвід ведення бізнесу, здійснюється систематичне інформування бажаючих осіб щодо особливостей впровадження програм урядової грантової підтримки «eРобота», яка запрацювала у липні 2022 року.

Так, у листопаді 2022 року в усіх міських та районних філіях Чернівецького обласного центру зайнятості спільно з представниками Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) та АТ «Ощадбанк» проведено семінари «Мікрогранти: практичні навички щодо написання бізнес-планів», здійснено 13 виїздів в райони області, на заходах побувало 430 осіб з числа безробітних, ВПО, ФОП та юридичних осіб, зацікавлених в отриманні грантів. В рамках дії урядової програми «єРобота» в області прийнято 132 позитивних рішення щодо виділення грантових коштів, сума яких складає понад 30 млн грн, середній розмір гранту – 235 тис. грн. Серед переможців в області – 98 підприємців та 15 юридичних осіб, які планують розширювати бізнес та відкривати нові лінії виробництва. Також 19 осіб мають намір започаткувати власну справу. Загалом, в рамках програми буде створено 279 нових робочих місць, а максимальна кількість нових робочих місць на один проєкт складає 6 осіб. Варто зазначити, що Чернівецька область увійшла до п'ятірки лідерів за кількістю прийнятих позитивних рішень. За видами економічної діяльності найбільше позитивних рішень прийнято для реалізації бізнес-ідей у сфері оптової та роздрібної торгівлі, а також ремонту автотранспортних засобів – 40%, понад 21% – у переробній промисловості, 13% – у тимчасовому розміщенні та організації харчування.

Станом на 01.01.2023 в області функціонувало 37 ЦНАП територіальних громад, з них 2 ЦНАП відкрито у 2022 році. 27 з 37-ми ЦНАП відкрито в рамках Програми «U-LEAD з Європою».

З метою наближення надавачів послуг до потенційних заявників функціонують 3 територіальних підрозділи (с. Іспас, с. Молодія, с. Рідківці) та 53 – віддалених робочих місця.

Роботу всіх ЦНАП, ТП та ВРМ забезпечують 193 адміністратора. Триває робота щодо створення ЦНАП в інших територіальних громадах області.

Станом на 01.01.2023 Центрами надання адміністративних послуг області надано 349,4 тис. послуг, що на 17,3% більше, ніж за 2021 рік.

У 29-ти ЦНАП Чернівецької області запроваджено електронний документообіг та автоматизований обмін даними між Центрами надання адміністративних послуг та суб'єктами надання адміністративних послуг, зокрема, сучасний програмний комплекс автоматизації роботи «Вулик», розроблений проєктом EGOV 4 UKRAINE, що реалізується в рамках Програми «U-LEAD з Європою», а також програмно-апаратний комплекс системи електронного документообігу «Автоматизована система контролю за послугами «Універсам послуг».

У всіх ЦНАП Чернівецької області запроваджено прийом цифрових документів у форматі Дія.Шерінг QR код, завдяки якому спрощено процедуру передачі інформації щодо цифрових копій документів (достатньо лише відсканувати QR код або вказати 13 значний номер документу).

Релокація українських виробництв

У зв'язку з широкомасштабною збройною агресією російської федерації проти України в березні 2022 року за підтримки держави запущено програму з релокації українських виробництв.

Програма спрямована на збереження виробничого і трудового потенціалу України і орієнтована на усі підприємства, які бажають перемістити виробництво на території Західної України.

Обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією) організовано роботу щодо підтримки підприємств, які виявляють бажання переїхати до Чернівецької області в рамках реалізації урядової програми евакуації підприємств із зони бойових дій, зокрема надано допомогу в пошуку вільних площ для тимчасового чи постійного розміщення виробничих потужностей, пошук житла для розселення працівників із сім'ями, а також у вирішенні проблемних питань діяльності в умовах воєнного стану.

В рамках програми евакуації підприємств із зон, наближених чи постраждалих від бойових дій до більш безпечних територій забезпечено супровід та релокацію (перевезення виробничих та складських потужностей) в Чернівецьку область понад 100 представників бізнесу.

За інформацією Міністерства економіки України, Чернівецька область входить у трійку лідерів-областей, до яких перемістили свої виробничі потужності підприємства з постраждалих від збройного конфлікту регіонів.

На цей час 90 підприємств залишаються релокованими до Чернівецької області, ще 3 підприємств – в процесі транспортування.

Найбільше релоковано до Чернівецької ТГ (57 підприємств), Вижницької ТГ (7 підприємств), Хотинської ТГ (6 підприємств).

Щодо галузевого поділу, на територію Чернівецької області перемістилися підприємства, що здійснюють діяльність у сферах виробництва продукції легкої промисловості, харчової промисловості, пластмасових виробів, високовольтного обладнання, електронних та електричних проводів і кабелів, автоматичних камінів, плит з переробленого пластику, ракетно-сигнальних пристроїв, меблів, декоративної штукатурки, продукції порошкової металургії (металевого порошку титану), електроустановочних виробів (розеток, вимикачів), світлодіодного освітлення, велосипедів, деревообробної промисловості, поліграфії, ІТ-компанії та розробники програмного забезпечення.

Географія переміщення: м. Київ, м. Запоріжжя, м. Дніпро, м. Слов'янськ, м. Харків, м. Миколаїв, м. Суми, Донецька, Одеська, Київська, Житомирська, Харківська та Чернігівська області.

Упродовж II кварталу 2022 року представниками обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) здійснено понад 15 візитів на виробничі майданчики релокованих підприємств, що перевезли свої виробничі потужності до Чернівецької області, з метою вивчення проблемних питань та налагодження контактів між бізнесом та місцевою владою.

Ринок праці

В області впроваджувався план заходів щодо реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2022 року, затверджений розпорядженням обласної державної адміністрації від 30.04.2020 № 433-р. У 2022 році підприємства, установи та організації області подали інформацію про наявність 8663 вакантних посад, що на 11,6% менше в порівнянні з 2021 роком. За сприянням обласної служби зайнятості у 2022 році забезпечено роботою 7103 осіб, що на 8,3% менше, ніж у 2021 році.

Кількість осіб, охоплених профорієнтаційними послугами, становила 20,2 тис. осіб, з них 12,5 тис. осіб, які мали статус зареєстрованого безробітного.

За попередніми даними Головного управління ДПС у Чернівецькій області за січень – вересень 2022 року створено 1512 нових робочих місць.

За попередніми даними Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області середня заробітна плата в області у січні – вересні 2022 року склала 14016 грн.

В області вживаються заходи організаційно-правового характеру щодо легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення. Постійно працюють обласна, міська та районні робочі групи з питань легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення.

Туризм

З метою розвитку рекреаційно-туристичної сфери, зокрема створення сучасної інфраструктури туризму та забезпечення умов для повноцінного функціонування суб'єктів туристичної діяльності за умови збереження екологічної рівноваги та історико-культурної спадщини рішенням 2-ї сесії Чернівецької обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 № 14-2/21 затверджено Комплексну програму розвитку туризму в Чернівецькій області на 2021–2023 роки (далі – Комплексна програма).

В 2022 році в рамках Комплексної програми продовжено проведення навчальних заходів для посадових осіб органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади відповідальних за розвиток туристичної галузі області, власників сільських зелених садиб, суб'єктів туристичної діяльності. В зв'язку з тим, що внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації, Україна зазнала безпрецедентних руйнувань та втрат, тисячі мирних громадян та українських військових отримали поранення, внаслідок яких дістали інвалідність, акцент було зроблено на необхідності розбудови безбар'єрного туризму. Зокрема, 26 вересня 2022 року проведено семінар в онлайн-форматі щодо важливості створення фізичної безбар'єрності на туристичних об'єктах та в закладах розміщення для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. 11 листопада 2022 року за ініціативи обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) в приміщенні Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича було проведено круглий стіл на тему: «Туризм в умовах війни: переосмислення», в рамках якого обговорено проблеми функціонування туристичної галузі в умовах воєнного стану та перспективні напрямки розвитку галузі у післявоєнний період.

З метою забезпечення культурних потреб вимушених переселенців та ознайомлення їх з історією і традиціями краю в області проведено близько 50 безкоштовних екскурсій для внутрішньо переміщених осіб з різних куточків України. Також в рамках ініціативи «Буковина. Час відновлення» залучено близько 200 внутрішньо переміщених осіб до висаджування дерев в Буковинських Карпатах.

Свої послуги туристам та внутрішньо переміщеним особам в області надавали 126 колективних закладів розміщення, серед яких готелі, мотелі та хостели, а також 99 приватних садиб сільського зеленого (екологічного) туризму.

За оціночними даними у 2022 році область відвідало 602,8 тис. туристів та екскурсантів, що на 4 % більше, ніж у 2021 році. Обсяг надходжень від туристичного збору за 2022 рік склав 2411,2 тис. грн, що на 119 % більше у порівнянні з 2021 роком. Збільшення обсягу сплати туристичного збору обумовлено

великою кількістю вимушених переселенців, що у зв'язку з початком бойових дій переїхали до Чернівецької області.

Крім того, в Чернівецькій області реалізуються 2 транскордонних проєкта:

- «Smart Travel Bucovina», що фінансується в рамках Спільної операційної програми «Румунія – Україна 2014–2020». Грант ЄС для України складає 17022,6 євро, сума співфінансування – 1891,4 євро. Проєктом передбачено створення мобільного додатку, який використовуватиметься для надання корисної інформації мандрівникам, просування культури та туризму в прикордонних регіонах. 22 липня 2022 року в м. Чернівці презентовано бета-версію мобільного додатку «Smart Travel Bukovina». Зібрано детальну інформацію про понад 400 об'єктів області, включаючи музеї, активний туризм, заходи дозвілля, щорічні події та фестивалі, готельно-розважальні комплекси, природно-заповідний фонд, храми, архітектурні споруди тощо, яка надана партнерам для наповнення мобільного додатку. Наразі триває доопрацювання технічної складової додатку партнерами – Сучавською повітовою радою.

- «CARPATHIA UNESCO – GREEN CARPATHIA Integrated cross-border touristic route», що фінансується в рамках Спільної операційної програми «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014–2020». Грант ЄС для України складає 75727,65 євро, сума співфінансування – 8414,19 євро. Проєктом передбачено створення та промоція транскордонного туристичного маршруту, який об'єднає пам'ятки ЮНЕСКО, культурні пам'ятки національного значення, природну привабливість територій, туристичні чи пов'язані з туризмом послуги на території, що буде охоплена маршрутом. Даний проєкт з початку військових дій був призупинений органом управління за поданням головного бенефіціара. В середині листопада 2022 року партнери ініціювали відновлення проєкту. Були розроблені зміни до бюджету та заходів проєкту для можливості продовження його реалізації. Головним бенефіціаром - Сіретською міською радою (Румунія) розроблені зміни надіслані Органу управління Програми задля прийняття рішення про продовження реалізації проєкту.

Екологія

У Чернівецькій області під охороною знаходиться 349 об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного і місцевого значення, які займають площу понад 110 тис. га (12,8% від площі території області, що удвічі більше за середній показник по Україні).

Відповідно до Указу Президента України від 02 січня 2022 року № 6/2022 «Про зміну меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення» погоджено включення до території національного природного парку «Вижницький» 131 га земель державної власності на території Вижницького району. Цю територію в установленому порядку вилучено у державних підприємств «Вижницьке державне спеціалізоване підприємство агропромислового комплексу» (площа 107 га) та «Берегометське лісомисливське господарство» (площа 24 га).

Розроблено Програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Чернівецької зони, яка погоджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та затверджена розпорядженням обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 08.06.2022 № 728-р.

Впродовж 2022 року:

- видано 78 дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами викиду;
- зареєстровано 145 звітів з інвентаризації викидів забруднюючих речовин;
- проведено 10 визначень величини фонових концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі для суб'єктів господарської діяльності;
- зареєстровано 145 декларацій про утворення відходів;
- розглянуто та затверджено 2 реєстрові картки об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів;
- розглянуто та затверджено 90 технічних паспортів утворення відходів;
- погоджено 5 проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок природно-заповідного Фонду.

З метою забезпечення екологічної безпеки при поводженні з небезпечними хімічними речовинами проводилось лімітування господарської діяльності підприємств, пов'язаної з використанням небезпечних хімічних речовин. Регулярно здійснювались перевірки з питань дотримання встановлених правил поводження з ними, видавались приписи щодо усунення виявлених недоліків. Аварій під час поводження з небезпечними хімічними речовинами та відходами протягом 2022 року не зафіксовано.

Протипаводковий захист

Упродовж 2022 року вживались заходи, спрямовані на забезпечення функціонування водогосподарських і меліоративних систем, виконання природоохоронних заходів, поглиблення міжнародної діяльності у сфері протипаводкового захисту.

Надходження від надання платних послуг до спеціального фонду по бюджетній програмі 2707050 «Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами» на 2022 рік заплановано в обсязі 4000,0 тис. грн, впродовж 2022 року надійшло 2048,4 тис. грн, що становить 51,2% до запланованого обсягу.

Ремонтно-експлуатаційних робіт на міжгосподарських каналах та водогосподарських об'єктах виконано на суму 636,8 тис. грн. Силами руслових ремонтників проведено ремонтно-доглядові роботи на суму 2078,6 тис. грн (ручна розчистка трубчатих переїздів, проведено вирубку чагарнику на площі 61,4 га, обкошено каналів – 225,7 га). Протиповенеких руслорегулюючих робіт на малих річках області виконано на суму 583,8 тис. грн (1,1 км).

За 2022 рік надано 43 пропозицій щодо можливості видачі дозволу на спеціальне водокористування (3 з них негативні, оскільки подано неповний пакет документів, необхідний для отримання дозволу на спеціальне водокористування та виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання недостовірних відомостей), надано 16 пропозицій у погодженні договору оренди водного об'єкта, розглянуто 39 звернення громадян та 18 детальних планів територій щодо віднесення їх до земель водного фонду, видано 31 паспорт водних об'єктів, надано 5 пропозиції щодо погодження проєкту землеустрою відведення земельної ділянки для рибогосподарських потреб. Видано 23 довідки про нормативно – грошову оцінку об'єкта. Розроблено 200 режимів роботи водних об'єктів (ставків).

Переважна більшість ставків перебуває в орендному користуванні на підставі 526 договорів оренди земельних ділянок водного фонду.

Техногенна безпека

У 2022 році заходи державної політики у сфері цивільного захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру, пожежної та техногенної безпеки, реалізовувались Чернівецькою територіальною підсистемою Єдиної державної системи цивільного захисту, відповідно до законодавчих та розпорядчих актів з питань цивільного захисту.

Відповідно до реального стану фінансування, в області вжито всіх можливих заходів щодо цивільного захисту населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, підвищення рівня готовності органів управління і сил до дій при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій.

Система цивільного захисту Чернівецької області в цілому «готова до виконання завдань за призначенням».

Впродовж 2022 року на території області зареєстровано 2 надзвичайні ситуації (далі – НС). За характером НС класифіковані: природного – 1 НС, воєнного – 1 НС. За рівнем НС класифіковані: місцевого рівня – 1 НС, державного рівня – 1 НС.

У 2022 році оновлено персональний склад регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій при обласній державній адміністрації. Відпрацьовано схему оповіщення членів комісії та функціональні обов'язки членів комісії з урахуванням режимів функціонування єдиної державної системи цивільного захисту та фахового спрямування. Впродовж 2022 року Комісія засідала 9 разів. За результатами всіх засідань готувалися прес-релізи, які розміщалися на офіційному сайті Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації).

Створено оперативні штаби для оцінки рівня можливої надзвичайної ситуації.

Уточнено плани евакуації та життєзабезпечення населення для тимчасового розміщення на період евакуації.

Діюча територіальна автоматизована система централізованого оповіщення Чернівецької області побудована за принципом автоматичного відбору постійно діючих каналів (ліній) зв'язку. Апаратура оповіщення типу П-160 та П-164, яка використовується в існуючій системі є морально застарілою, знята з виробництва, ремонті комплекти використано повністю, розташована в 13 населених пунктах області та забезпечує оповіщення керівного складу та населення районів, кінцеві блоки якої розміщені в чергових частинах районних відділів ГУ НПУ в Чернівецькій області.

Усього в області розміщено 147 сирен з дистанційним управлінням від відповідального чергового управління цивільного захисту населення обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації), з них на території: Чернівецького району – 44, Вижицького району – 41, Дністровського району – 7, м. Чернівці – 53 та м. Новодністровськ – 2, що дає можливість покрити зону озвучення території області на 100%.

За допомогою системи оповіщення «Samerton» до керівного складу органів виконавчої влади області, відповідальних за оповіщення населення органів місцевого самоврядування на мережі мобільних операторів надходять смс-повідомлення «Увага всім», «Повітряна тривога» тощо. Після отримання таким

чином смс-повідомлень у територіальних громадах запускаються сирени для оповіщення населення.

У 19 громадах, де немає сирен, для оповіщення населення про загрозу «Повітряної тривоги» застосовують аудіозаписи зі звуком сирени через колонки та дзвонять дзвони у церквах.

Для населення є додаткова можливість отримати сигнал тривоги через застосунок «Повітряна тривога», який оперативно повідомляє про початок та кінець повітряної тривоги в області. Створено єдиний Telegram-канал «Повітряна тривога» (https://t.me/air_alert_ua), що дублює всі сповіщення застосунку. Це додаткова можливість отримати сигнал тривоги.

На території Чернівецької області підлягають обладнанню системами раннього виявлення надзвичайних ситуацій 146 об'єктів підвищеної небезпеки (далі – ОПН). На 144 ОПН проведено декларування безпеки, розроблено плани ліквідації і локалізації аварійних ситуацій та аварій на 123 ОПН.

На території Чернівецької області обліковується 1095 захисних споруд цивільного захисту (далі – ЗС ЦЗ), з них 81 – сховище та 1014 протирадіаційних укриттів (далі – ПРУ). За результатами здійснених заходів з перевірок (оцінок) стану готовності ЗСЦЗ, оцінені як готові – 14 (1,27%); обмежено готові – 866 (79%); не готові – 215 (19,73%).

Технічну інвентаризацію проведено на 664 ЗСЦЗ з 1095 ЗСЦЗ, що становить 60,6%.

На виконання рішення протоколу позачергового засідання Державної комісії з питань ТЕБ та НС від 25.01.2022 № 2 та у зв'язку з введенням правового режиму воєнного стану на території держави у 2022 році фахівцями Головного управління ДСНС України у Чернівецькій області спільно з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також балансоутримувачами організовані та проведені позапланові огляди захисних споруд цивільного захисту призначених для укриття населення від засобів ураження.

Заходи радіаційного та хімічного захисту населення в області сплановані відповідно до вимог чинного законодавства. Проведена робота дозволила не допустити викидів (виливів) небезпечних хімічних речовин, несанкціонованого поводження з радіоактивними речовинами і уникнути випадків ураження ними населення. Всі хімічно-небезпечні об'єкти (далі – ХНО) мають локальні автоматизовані системи спостереження за перевищенням концентрації небезпечних хімічних речовин у повітрі виробничих приміщень. Відповідно до переліку ХНО на території Чернівецької області класифіковано 4 ХНО (II ступеня – 1, III ступеня – 1, IV ступеня – 2), які належать КП «Чернівціводоканал».

В області розроблено План реагування на радіаційні аварії, яким встановлено порядок дій органів управління і сил територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Чернівецької області та введення режимів радіаційного захисту населення в залежності від існуючої або прогнозованої обстановки.

Забезпеченість формувань цивільного захисту області складає: приладами радіаційної, хімічної розвідки – 19,2%; дозиметричного контролю – 0,064%; фільтруючими протигазами – 79%; ізолюючими протигазами – 38%; промисловими протигазами – 0%.

Забезпеченість населення в Чернівецькій області засобами індивідуального захисту складає: дорослого населення – 4,22%; непрацюючого дорослого населення – 0,29%; дітей – 0%; камер захисних дитячих – 1,1%.

У зв'язку з введенням в Україні правового режиму воєнного стану на базі підпорядкованих підрозділів ГУ ДСНС України у Чернівецькій області розгорнуто 15 постів радіаційного та хімічного спостереження, що цілодобово проводять заміри навколишнього середовища на наявність перевищень понад допустимих норм радіоактивних та небезпечних хімічних речовин, з яких лише 5 мають можливість ідентифікувати перевищення понад допустимих норм небезпечно-хімічних речовин та 2 поста, які можуть ідентифікувати бойові отруйні речовини. З метою моніторингу навколишнього середовища налагоджена співпраця та взаємoinформування між підрозділами ГУ ДСНС України у Чернівецькій області, Чернівецького гідрометцентру та ДУ «Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України».

Рішенням II сесії Чернівецької обласної ради VIII скликання від 30 березня 2021 року № 19-2/21 затверджено Регіональну програму розвитку цивільного захисту, забезпечення пожежної безпеки та запобігання і реагування на надзвичайні ситуації в Чернівецькій області на 2021–2023 роки (із змінами) (далі – Програма).

Загальний обсяг фінансування заходів Програми у 2022 році за рахунок коштів обласного бюджету затверджено у сумі 5839,8 тис. грн.

Станом на 01.01.2023 фактично профінансовано та використано коштів у сумі 5801,7 тис. грн.

За рахунок зазначених коштів у 2022 році профінансовано наступні заходи Програми:

1. Підтримання в постійній готовності та проведення реконструкції навчального приміщення цивільного захисту (цивільної оборони) Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) (закупівля обладнання, оргтехніки, матеріальних цінностей, будівельно-монтажні та ремонтні роботи приміщення) – 476,3 тис. грн (експлуатаційно-технічне обслуговування автоматизованої пожежної сигналізації та відеоспостереження).

2. Забезпечення готовності та експлуатації оперативного автомобіля до реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру на суму 49,9 тис. грн (придбання пально-мастильних матеріалів та запчастин до оперативного автомобіля).

3. Підтримання в постійній готовності та проведення реконструкції цеху зв'язку Чернівецької обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) (закупівля обладнання, матеріальних цінностей, будівельно-монтажні та ремонтні роботи приміщення) – 31,7 тис. грн (СТО автоматизованої пожежної сигналізації та послуги охорони).

4. Створення та накопичення регіонального матеріального резерву, резерву пально-мастильних матеріалів для здійснення моніторингу, попередження та реагування на надзвичайні ситуації, події техногенного і природного характеру та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій – 745,0 тис. грн (придбано пально-мастильні матеріали, а саме: дизпаливо і бензин А-95).

5. Технічне оснащення пожежно-рятувальних підрозділів спеціальною технікою, обладнанням, запасними частинами, засобами захисту органів дихання,

пально-мастильними матеріалами, іншим спорядженням та обмундируванням – 1060,0 тис. грн (Головним управлінням ДСНС України у Чернівецькій області придбано ретранслятори, цифрові стаціонарні радіостанції, стандарту DMR, діапазону 400-470 МГц, дизельний генератор).

6. Підтримання в постійній готовності системи оповіщення керівного складу та населення про виникнення або загрозу надзвичайної ситуації та перевірки її працездатності – 70,9 тис. грн (послуги зв'язку та безперервний зв'язок каналів, які підтримують систему оповіщення Чернівецької області).

7. Технічне оснащення Аварійно-рятувального загону спеціального призначення ГУ ДСНС України у Чернівецькій області спеціальною технікою, обладнанням, засобами захисту – 3199,8 тис. грн (придбано Аварійно-рятувальним загonom спеціального призначення Головного управління ДСНС України у Чернівецькій області рюкзаки тактичні, цифрові портативні радіостанції типу Моторола діапазону 403-527 МГц).

8. Модернізація та реконструкції регіональної автоматизованої системи зв'язку централізованого оповіщення (сигнал – ВО) цивільного захисту, забезпечення технічного захисту, забезпечення технічного захисту інформації – 168,1 тис. грн.

З регіонального матеріального резерву Чернівецької області виділені пально-мастильні матеріали. Зокрема, відповідно до розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 29.04.2022 № 569-р виділено Департаменту капітального будівництва, містобудування та архітектури обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) дизельне пальне в кількості 500 л для використання в умовах воєнного стану.

Наповнення бюджету

За 2022 рік до державного бюджету надійшло податків, зборів і обов'язкових платежів у сумі 12030,6 млн грн, у тому числі до загального фонду – 11798,5 млн грн, спеціального фонду – 232,1 млн грн.

До загального та спеціального фондів місцевих бюджетів області надійшло доходів (без трансфертів) у сумі 6367 млн грн, що на 1593,1 млн грн або на 33,4% більше, ніж за 2021 рік.

До загального фонду мобілізовано 5789,7 млн грн, що становить 108,9% та на 473,8 млн грн більше плану, затвердженого місцевими радами з урахуванням змін. Забезпечено виконання планових показників в цілому по обласному бюджету, районних бюджетах та 48 територіальних громадах області.

Порівняно з 2021 роком, надходження до загального фонду збільшились по обласному бюджету та територіальних громадах (крім Кострижівської і Неполоковецької селищних, Великокучурівської, Рукшинської і Боянської сільських ТГ) на загальну суму 1465,6 млн грн (33,9%).

В розрізі основних доходних джерел до загального фонду місцевих бюджетів надійшло:

- податку на доходи фізичних осіб – у сумі 4079,2 млн грн (70% надходжень загального фонду), що на 1349,8 млн грн або на 49,5% більше, ніж за 2021 рік;
- єдиного податку – 643 млн грн (11% надходжень загального фонду) та на 54,1 млн грн (9,2%) більше;

- плати за землю – 410,5 млн грн (7% надходжень загального фонду), що на 0,7 млн грн більше;

- акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів – 220 млн грн (4% надходжень загального фонду) та на 93,9 млн грн (в 1,7 рази) більше;

- плати за надання адміністративних послуг – 91,5 млн грн (2% надходжень загального фонду), що на 11,9 млн грн (15%) більше, ніж за 2021 рік;

- від орендної плати за користування цілісним майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності – 58,7 млн грн (1% надходжень загального фонду) та на 14,6 млн грн (33,2%) більше;

- акцизного податку з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) (Пальне) – 57,6 млн грн (1% надходжень загального фонду), що на 82,7 млн грн менше, ніж за 2021 рік.

До спеціального фонду місцевих бюджетів надійшло доходів у сумі 577,3 млн грн, що становить 94,7% (-32,4 млн грн) до плану. Порівняно з 2021 роком надходження до спеціального фонду збільшилися на 127,8 млн грн (28,4%).

Виконання видаткової частини місцевих бюджетів за 2022 рік становить 9758,7 млн грн або 89,9% до уточненого плану на 2022 рік, у тому числі по загальному фонду – 8712,0 млн грн (94,2% до річного плану), по спеціальному фонду – 1046,7 млн грн (65,2% до річного плану).

Основна частина коштів загального фонду в звітному періоді використана на утримання установ соціально-культурної сфери в сумі 6719,5 млн грн, з них:

- освіти – 5562,0 млн грн або 66,0% видатків загального фонду;
 - охорони здоров'я – 376,1 млн грн або 4,0%;
 - соціального захисту та соціального забезпечення населення – 396,1 млн грн або 6,3%;

- культури і мистецтва – 265,8 млн грн або 3,2%;

- фізкультури і спорту – 119,5 млн грн або 1,4%.

Освіта

Пріоритетними напрямками діяльності в галузі освіти у 2022 році було забезпечення якісних освітніх послуг та збереження здоров'я та життя учасників освітнього процесу, які перебувають в закладах освіти під час повітряних тривог чи інших небезпек. Також приділялась значна увага питанням модернізації системи освіти області, реформування дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної, фахової передвищої та вищої освіти, підвищення доступності якісних освітніх послуг, забезпечення рівного доступу громадян до якісної освіти (у тому числі громадян з особливими потребами) тощо.

Впродовж 2022 року реалізовувалися Регіональна обласна програма «Вчитель» на 2013–2022 роки, Комплексна програма підвищення якості національно-патріотичного виховання дітей та молоді Чернівецької області та Комплексна програма розвитку освітньої галузі Чернівецької області на 2018–2022 роки.

У 2022/2023 навчальному році система освіти області налічує: 343 закладів загальної середньої освіти, в яких навчається 108,6 тис. учнів. Мережа закладів спеціальної освіти, яка складається з 6 закладів, залишається незмінною.

В області функціонує 61 опорний заклад (17,8% від загальної чисельності ЗЗСО) з 69 філіями, у яких навчається 26778 школярів, що становить 24,6% від загальної чисельності учнів, які здобувають повну загальну середню освіту в закладах освіти області (у тому числі в самих опорних школах – 23060, філіях – 3718).

У 2022/2023 навчальному році функціонує:

- 25 закладів позашкільної освіти, у яких виховується 15,4 тис. вихованців;
- 385 закладів дошкільної освіти: юридичні особи – 249, в структурних підрозділах та філіях – 134 (у тому числі 2 заклади приватної форми власності), у яких виховується 24,4 тис. дітей. Діти 5-річного віку охоплені 100% обов'язковою дошкільною освітою.

Забезпечено 100% підвезенням учнів, а саме шкільним автобусом підвозяться 6193 учня (53%), іншими видами транспорту – 5426 (47%).

Збройним Силам України передано 101 шкільний автобус. Наразі існує потреба у придбанні 114 шкільних автобусів. Закуплено 12 шкільних автобусів, що укомплектовані усім необхідним, кожен із них може вмістити 31 людину. Їх придбали за рахунок залишків освітньої субвенції (20949,6 тис. грн) у співфінансуванні з місцевими бюджетами (7970,0 тис. грн). Це дасть змогу частково розв'язати питання підвезення дітей до закладів освіти Великокучурівської, Клішковицької, Красноільської, Сокирянської, Вижицької, Мамаївської, Новоселицької, Брусницької, Кельменецької, Лівинецької, Тарашанської територіальних громад.

Заклади освіти області отримали у 2022 році 496 хромбуків в межах співпраці Міністерства освіти і науки України, компанії Google та Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) UNESCO.

З метою забезпечення безпечних умов навчання учасників освітнього процесу у системі освіти Чернівецької області налічується 806 захисних споруд (сховище, протирадіаційне укриття, найпростіші укриття та за угодами), з них: 2 сховища, 190 протирадіаційних укриттів та 427 найпростіших укриттів, за угодами – 187 об'єктів.

Забезпечення рівного доступу до якісної освіти, формування різнобічно розвиненої, духовно багатой, оптимістично та патріотично налаштованої особистості, починаючи з перших років життя дитини і завершуючи її вступом до школи, є пріоритетом у діяльності дошкільної освіти області.

У 2022 році інклюзивним навчанням охоплено 1181 дитина з особливими освітніми потребами, які навчаються у 245 школах, 345 дітей – у 113 закладах дошкільної освіти, 60 дітей – у закладах професійної (професіно-технічної) освіти.

Запроваджено пілотний проєкт з використання методики М. Монтесорі у 28 закладах освіти з інклюзивним навчанням для надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами. Функціонує 17 інклюзивно-ресурсних центрів.

Особи з інвалідністю здобувають професійну (професійно-технічну) освіту на рівні, що відповідає їх здібностям і можливостям, забезпечено відповідний психолого-педагогічний та соціальний супровід учнів цієї категорії. Учні

вищезазначеної категорії мають переважне право на зарахування в заклади професійної (професійно-технічної) освіти відповідно до правил вступу.

В області функціонує 16 закладів професійної (професійно-технічної) освіти різних типів, у яких здобувають освіту близько 6 тисяч здобувачів освіти.

Реформування професійно-технічної освіти створює масштабне «перезавантаження» системи та супроводжується не лише модернізацією інфраструктури, а й зміною стандартів освіти та навчання педагогів, що викладають у закладах.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти створено 12 навчально-практичних центрів – осередків з новим обладнанням та технікою, де здобувачі освіти можуть опанувати практичні навички, а дорослі – пройти підвищення кваліфікації або перенавчання.

Впроваджено нові стандарти професійної освіти за низкою професій, оновлені освітні програми підвищення кваліфікації педагогів тощо. Впроваджено дуальну форму освіти, яка передбачає, що до 70% навчального часу учень здобуває знання в умовах реального виробництва.

В області функціонує 28 закладів вищої та фахової передвищої освіти, а саме: 18 – державної форми власності, 5 – комунальної і 5 – приватної, у яких навчається 30,4 тис. осіб.

Впродовж 2022 року проведено заміну котлів у: Селятинському закладі загальної середньої освіти (2 шт.) Селятинської ТГ; Сторожинецькому закладі загальної середньої освіти (2 шт.) Сторожинецької ТГ, Тарасівському закладі дошкільної освіти (1 шт.) Ванчиковецької ТГ, Сокирянському закладі загальної середньої освіти (1 шт.) Сокирянської ТГ, Карапчівському опорному закладі (1 шт.) Вашківцецької ТГ.

У Комунальному закладі «Оршівський дитячий будинок санаторного типу» (обласне підпорядкування) тривають роботи з встановлення двох твердопаливних котлів вартістю 1200 тис. грн.

Охорона здоров'я

У Чернівецькій області функціонує 83 заклади: з них лікарняних закладів – 28, самостійних амбулаторно-поліклінічних закладів – 44, із них 18 ЦПМСД, інших закладів – 7 (будинок дитини, центр служби крові, центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, бюро судмедекспертизи, патологоанатомічне бюро, інформаційно-аналітичний центр медичної статистики, медико-соціальна експертна комісія) та 4 стоматологічні поліклініки.

Стаціонарну допомогу населенню області надають 28 лікарняних закладів, мережа яких в подальшому буде змодельована відповідно до запропонованих Міністерством охорони здоров'я України госпітальних кластерів Чернівецького госпітального округу. Загальна потужність ліжкового фонду у 2022 році становила 5636 ліжок (бюджетні та госпрозрахункові), або 63,5 на 10 тис. населення.

Кількість самостійних амбулаторно-поліклінічних закладів має тенденцію до зменшення у зв'язку з плануванням в подальшому територіального об'єднання закладів охорони здоров'я області, відповідно зменшиться показник планової ємності, який складатиме 190,7 на 10 тис. населення.

Показник забезпеченості лікарями усіх спеціальностей на 10 тис. населення складає 38,5. У 2023 році очікується несуттєве зменшення показника до 38,0 за рахунок реорганізаційних заходів щодо оптимізації закладів охорони здоров'я.

Відповідно показник забезпеченості в регіоні середнім медичним персоналом на 10 тис. населення складає 63,0. Очікується зменшення даного показника за рахунок реорганізаційних заходів в закладах охорони здоров'я до 62,5.

Показник малюкової смертності знизився з 7,18‰ у 2021 році до 6,41‰ у 2022 році.

У закладах охорони здоров'я області завершуються ремонтно-будівельні роботи, зокрема:

- реконструкція приміщення літ. «Р» (харчоблок) під лабораторію в ОКНП «Буковинський клінічний онкологічний центр» (профінансовано 4978,1 тис. грн за рахунок НСЗУ), продовжується капітальний ремонт внутрішніх приміщень лікувального корпусу А (профінансовано 858,646 тис. грн за рахунок НСЗУ), реконструкція приміщень частин блоку В, Г, Д, Р, С (перехід) (профінансовано 9840,8 тис. грн за рахунок НСЗУ);

- капітальний ремонт хірургічного відділення КНП «Новоселицька лікарня Новоселицької міської ради» (профінансовано за рахунок НСЗУ 2791,0 тис. грн);

- реконструкція системи киснепостачання в ОКНП «Чернівецький обласний клінічний кардіологічний центр» (профінансовано за виконані роботи 649,1 тис. грн за рахунок НСЗУ);

- капітальний ремонт системи киснепостачання в КНП «Кельменецька багатoproфільна лікарня» (профінансовано з місцевого бюджету 883,0 тис. грн);

- капітальний ремонт неврологічного та реанімаційного відділень КНП «Вижницька багатoproфільна лікарня» (профінансовано за виконані роботи за рахунок власних коштів 186,4 тис. грн).

Впродовж 2022 року виконано:

- реконструкцію системи киснепостачання в КНП «Хотинська багатoproфільна лікарня» (профінансовано за виконані роботи 710,5 тис. грн);

- капітальний ремонт приміщень першого поверху в ОКНП «Чернівецький обласний госпіталь ветеранів війни» (профінансовано за виконані роботи 122,0 тис. грн);

- капітальний ремонт, благоустрій території в КНП «Міська поліклініка № 1» (профінансовано за виконані роботи 1405,4 тис. грн за рахунок НСЗУ);

- капітальний ремонт приміщень КНП «Сторожинецький ЦПМСД» (профінансовано 279,86 тис. грн за рахунок НСЗУ).

Станом на 01.01.2023 за рахунок усіх джерел фінансування на виконання ремонтних робіт закладів охорони здоров'я області профінансовано – 54,6 млн грн. Зкладами придбано медичне обладнання на суму 285,4 млн грн.

Оновлено парк підприємств охорони здоров'я санітарним автотранспортом області на суму 20,8 млн грн (26 автомобілів).

Відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12.03.2022 № 474 «Деякі питання отримання гуманітарної та благодійної допомоги в умовах воєнного стану» (із змінами) ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України», заклади охорони здоров'я Чернівецької області

отримали гуманітарну та благодійну допомогу від Міністерства охорони здоров'я України та від неурядових організацій на загальну суму 60861,2 тис. грн.

Пенсійне забезпечення та соціальний захист

За 2022 рік до бюджету Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області мобілізовано власних доходів у сумі 4914,8 млн грн, у тому числі адміністрування яких здійснює Головне управління Пенсійного фонду України в області – 23,1 млн грн. Порівняно з 2021 роком надходження власних доходів збільшились на 137,2% або на 1332,2 млн грн. Таке зростання зумовлене збільшенням суми сплаченого єдиного соціального внеску на 34,4%, у тому числі з суми грошового забезпечення – у 6,6 раза.

Середній розмір виплаченої пенсії на одного пенсіонера за грудень 2022 року, з урахуванням проведених перерахунків, склав 3791,05 грн (враховуючи виплати особам, звільненим з військової служби та деяким іншим категоріям осіб), що на 16,1% більше, ніж за грудень 2021 року.

Чисельність одержувачів пенсій через банківські установи зросла на 5,1 тис. осіб, а їх питома вага в загальній чисельності пенсіонерів складає 65,4%.

На стан надходження доходів до бюджету Пенсійного фонду України негативно впливає невиконання платниками зобов'язань зі сплати платежів. Так, заборгованість з усіх платежів до бюджету Пенсійного фонду станом на 01.01.2023 становила 29,9 млн грн, що більше порівняно з 01.01.2022 на 6,4 млн грн або на 127,4%.

Сума заборгованості з єдиного внеску (без банкрутів), адміністрування якого здійснює Головне управління ДПС у Чернівецькій області, становила 247,6 млн грн, у тому числі фізичних осіб-підприємців – 216,0 млн грн, що позбавляє можливості зарахування періоду роботи до страхового стажу майже 12,2 тис. осіб.

Упродовж 2022 року поінформовано майже 5,8 тис. фізичних осіб-підприємців про негативний вплив боргу з єдиного соціального внеску на набуття страхового стажу, соціальне та пенсійне забезпечення.

Впродовж 2022 року забезпечено своєчасне нарахування та виплата державних допомог різної адресної спрямованості. За 2022 рік 53,7 тис. осіб отримали державну соціальну допомогу на загальну суму 1464,6 млн грн.

Проводилася робота щодо призначення житлових субсидій. Станом на 01 січня 2023 року субсидії отримували 46,3 тис. домогосподарств.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.09.2022 № 1041 «Деякі питання надання житлових субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу Пенсійним фондом України», з 01 жовтня 2022 року розпочато поетапну передачу функцій адміністрування житлових субсидій та пільг Пенсійному фонду України.

В області діяла «Комплексна програма соціальної підтримки учасників АТО/ООС та членів їх сімей на 2020-2022 роки», затверджена XXXV сесією обласної ради VII скликання від 18 грудня 2019 року № 224-35/19. На реалізацію заходів зазначеної програми у 2022 році передбачено з обласного бюджету 6,7 млн грн, профінансовано та використано 3,3 млн.грн. Станом на 01.01.2023 медико-психологічну реабілітацію отримали 1897 осіб на суму 1,9 млн грн, послуги із

зубопротезування – 67 учасників АТО/ООС на суму 1,0 млн грн, матеріальну допомогу – 78 учасників АТО/ООС на загальну суму 0,4 млн грн.

У 2022 році для надання матеріальної допомоги вищезазначеній категорії виділено кошти в сумі 743,2 тис. грн, використано 418,5 тис. грн.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 719 «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» (із змінами), станом на 01.01.2023, потреба у коштах по Чернівецькій області для забезпечення житлом 3 родин загиблих учасників АТО/ООС та 24 особи з інвалідністю внаслідок війни складає 52,0 млн грн.

Діти, сім'я та молодь

Службами у справах дітей області впродовж 2022 року вживалися заходи, направлені на розв'язання проблем дитячої бездоглядності та безпритульності, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, захисту їх прав, свобод та законних інтересів, а також щодо покращення стану профілактичної роботи у дитячому середовищі, з неблагополучними сім'ями тощо.

У Чернівецькій області на обліку перебуває 968 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Із загальної кількості таких дітей 714 – виховується в сім'ях опікунів, піклувальників. Протягом 2022 року встановлено опіку та піклування над 34 дітьми.

В області діє 17 дитячих будинків сімейного типу, в яких виховується 120 дітей та 47 прийомних сімей, в яких виховуються 90 дітей. Протягом 2022 року створено 1 прийомну сім'ю та 3 прийомні сім'ї переведено в статус дитячого будинку сімейного типу, а також в області діють 3 сім'ї патронатних вихователів. У 2022 році до прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу влаштовано 13 дітей та усиновлено 14 дітей.

Служба у справах дітей забезпечує своєчасне виявлення, надання статусу та облік дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Здійснюється робота щодо влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в сімейні форми виховання та вирішення питання щодо захисту особистих, майнових та житлових прав дітей. Завдяки системній та налагодженій роботі в напрямку надання якісних соціальних послуг та здійснення соціального супроводу, нагляду за умовами утримання і виховання дітей у сім'ях усиновителів, опікунів, піклувальників, прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу в області немає випадків жорстокого поводження з дітьми в дитячих будинках сімейного типу, прийомних сім'ях та сім'ях опікунів.

У всіх територіальних громадах області здійснюється інформаційно-роз'яснювальна робота щодо позитивного ставлення до дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуються у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу.

Службами у справах дітей спільно з органами Національної поліції забезпечено систематичне проведення цільових профілактичних рейдів «Діти вулиці», «Вокзал», у тому числі і нічні рейди щодо виявлення підлітків-правопорушників та дорослих осіб, які втягують неповнолітніх у злочинну діяльність та скоєння правопорушень.

Проведено 536 рейдів, в ході яких виявлено 206 дітей, з них: 25 – вилучено з місць, де їм загрожувала небезпека; 10 – вилучених під час рейдів, повернено в сім'ї, 2 – до навчального закладу; 6 дітей влаштовано в Центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей обласної державної адміністрації; 7 – до закладів охорони здоров'я.

На обліку служб у справах дітей області перебуває 1068 дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах; 86 дітей перебувають на обліку як такі, що зазнали фізичного, психологічного, сексуального або економічного насилля; 803 дітей, які проживають в сім'ях, де батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків.

З метою соціально-психологічної реабілітації дітей, які потрапили у складні життєві обставини, втратили піклування з боку батьків, їх соціально-правового захисту, в області діє центр соціально-психологічної реабілітації дітей служби у справах дітей обласної державної адміністрації на 40 місць, в якому отримали соціально-психологічну допомогу та реабілітацію 59 дітей.

Від початку повномасштабної війни в Чернівецьку область евакуйовано з інших областей України, де відбуваються бойові дії, та розміщено:

14 дитячих закладів з цілодобовим перебуванням;

11 дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ);

9 прийомних сімей (ПС) та 2 патронатні сім'ї;

44 опікуни/піклувальники, на вихованні в яких 76 дітей.

На території області знаходиться 10 дитячих закладів, в яких перебувають 392 дитини, 7 ДБСТ – 51 дитина, 3 ПС – 7 дітей, 1 патронатна сім'я – 1 дитина, 29 опікунів/піклувальників – 43 дитини.

Загалом на територію Чернівецької області з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та складних життєвих обставин евакуйовано та розміщено 941 дитину, з яких: 195 дітей перебувають в сімейних формах виховання, 99 дітей прибули без супроводу батьків та законних представників, 647 дітей у складі дитячих закладів. Також систематично вносяться дані в систему «ЄІАС Діти» про дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування евакуйованих з території Донецької області на території України, де не ведуться бойові дії, або за межі України.

Для підвищення рівня доступу та довіри громадян до органів державної влади, своєчасного виявлення та оперативного реагування на випадки порушення прав дітей, а також вжиття заходів для їх захисту в службі у справах дітей обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) функціонує безкоштовна телефонна дитяча «гаряча лінія», яка призначена для прийому дзвінків з таких питань: насильство над дітьми, жорстоке поводження з ними, порушення майнових та інших прав дітей, а також інші питання, що стосуються безпеки дітей.

Культура

Для задоволення культурно-освітніх потреб жителів області діють 378 клубних закладів, 363 бібліотеки, 54 мистецькі школи, 2 кінотеатри, 151 музей (10 – комунальних, 1 приватний та 140 – не юридичні особи), 2 парки культури і відпочинку, 2 обласні театри, обласна філармонія та зала органної і камерної музики, обласний фаховий коледж мистецтв ім. С. Воробкевича, Буковинський центр культури і мистецтва, обласний центр з питань культурної спадщини.

Розширено мережу мистецьких шкіл області, яка налічує 54 мистецькі школи (28 музичних, 11 художніх та 15 шкіл мистецтв), в яких навчається 6937 учнів.

Щорічно оновлюється якісний склад фондів публічних бібліотек області. Впродовж 2022 року надійшло понад 13 тис. примірників видань. Фонд публічних бібліотек області складає 4687,25 тис. примірників друкованих та інформаційних видань. Послугами бібліотек щорічно користуються понад 232 тисячі читачів. На сьогодні 165 (45%) бібліотек мають комп'ютерну техніку, у тому числі 124 (33 %) – у сільській місцевості. До мережі Інтернет підключено 438 комп'ютерів (165 бібліотек), з них у сільській місцевості – 165 (124 бібліотеки). Електронною поштою користуються 127 бібліотек, з них у сільській місцевості – 97. Послуги користувачам надають 72 інформаційно-ресурсні бібліотечні центри, у районних та сільських книгозбірнях створено 35 вебсайтів.

При клубних закладах області діють 2324 аматорські формування, з них звання «народний (зразковий) аматорський» мають 156 колективів.

З метою залучення додаткових джерел фінансування закладів культури в практику їх діяльності запроваджено платні послуги. Сума надходжень становить 30 млн грн.

Здійснювалися заходи щодо повноцінного функціонування закладів культури та мистецтв області. Залучено кошти обласного, місцевих бюджетів та позабюджетні кошти у сумі понад 1,2 млн грн.

Фізкультура і спорт

В області для послуг населенню у сфері фізичної культури і спорту функціонують 2252 спортивних споруд, 32 стадіони, 1580 площинних споруд (у тому числі: 12 мультимайданчики, із них зі штучним покриттям – 8, 21 тенісні корти, 260 футбольних полів, 898 інших майданчики, 11 плавальних басейни, у тому числі – 50-ти метровий – 1, 25-ти метровий – 4, інші – 6, у тому числі криті – 9, 25-ти метрові – 3, інші – 6; 27 стрілецьких тири, 1 стрілецький стенд, 1 стрільбище для стрільби з лука, 1 велотрек, 1 кінноспортивна база, 2 споруди зі штучним льодом, 1 веслувально-спортивна база, 1 лижна база на 100 пар лиж і більше).

В області працюють 29 дитячо-юнацькі спортивні школи, у тому числі 1 спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву зі стрільби з лука, 1 спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа з футболу, 1 обласна спортивна школа для дітей з інвалідністю «Інваспорт», 1 школа вищої спортивної майстерності, де займаються 13363 учнів. Працюють 533 тренерів-викладачів.

Для залучення більшої кількості людей з інвалідністю до занять фізичною культурою та спортом Чернівецьким обласним центром «Інваспорт» заключено угоди про співпрацю з громадськими організаціями інвалідів Чернівецької області: Союз інвалідів, Мрія, Милосердя, Допомога людям, УТОГ та УТОС.

В області створені і працюють 11 центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», у тому числі: 1 обласний, 6 міських, 3 районі та 1 селищний центри «Спорт для всіх».

Підтримка внутрішньо переміщених осіб в області

Від початку повномасштабного вторгнення російської федерації Чернівецька область прийняла понад 108 тис. внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), з них понад 35 тис. дітей. Вживаються заходи щодо забезпечення надання належного рівня соціального захисту і підтримки внутрішньо переміщеним особам.

Після взяття на облік за місцем фактичного проживання та отримання довідки встановленого взірця всі внутрішньо переміщені особи мають право на призначення та виплату усіх видів державних допомог та отримують соціальні, освітні, медичні послуги відповідно до потреб і вимог чинного законодавства. Допомогу на проживання отримали 104,686 тис. внутрішньо переміщених осіб на загальну суму 953,84 млн грн.

Реалізація заходів із підтримки внутрішньо переміщених осіб здійснюється шляхом фінансування коштами місцевих бюджетів закладів освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури, соціального захисту населення, які надають відповідні публічні послуги всім жителям області.

У місцях тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб, передбачено розміщення інформації щодо адреси та номера телефону закладу первинної медико-санітарної допомоги, куди може звернутися громадянин для отримання первинної медичної допомоги за рецептами по державній програмі «Доступні ліки», з питань тимчасової чи постійної втрати працездатності, а також стосовно їх можливостей на отримання пільг, гарантій, компенсацій, міжнародної підтримки тощо.

З початку війни та на даний час більшість ВПО проживає у приватному житловому фонді – 88%, частина в приватних колективних закладах (готелі, хостели, садиби, благодійні прихистки) – 6,2%, інша частина – в комунальних закладах обласного підпорядкування та територіальних громад – 5,8%.

В області задіяні приміщення комунальних закладів та установ області (школи, садочки, амбулаторії, лікарні, санаторні заклади, установи соціальної сфери, тощо) для проживання ВПО – 397, в яких у піковий період переміщення ВПО (квітень-травень 2022 року) проживало понад 10 тис. осіб.

Станом на 26.01.2023 для розміщення ВПО задіяно 102 комунальних закладів, в яких проживало 4003 ВПО. Крім того, 2044 ВПО проживали у 47-ми благодійних колективних прихистках. Із 102 комунальних закладів, 64 – це заклади освіти, з них: 9 – працюють дистанційно, 11 – не діючі заклади освіти, 44 – поєднують навчальний процес та проживання ВПО (окремі частини приміщень цих закладів залишаються для проживання ВПО). В основному таку модель роботи обрали заклади вищої освіти та професійно-технічної освіти (34), в яких гуртожитки заповнені ВПО в середньому на 50-60%.

Обласною державною адміністрацією (обласною військовою адміністрацією) спільно з територіальними громадами проводиться системна робота щодо створення додаткових місць в закладах, де наразі проживають ВПО та визначення резервних закладів для розміщення людей у разі евакуації із зони активних бойових дій. Наразі в комунальних закладах області для розміщення ВПО наявні 1843 вільних ліжко-місць, з них: 791 – у 53 діючих закладах для ВПО, 1052 – у 26 резервних закладах.

Проводиться робота щодо вишукування можливостей для реконструкції/ремонті незайнятих будівель (недіючі школи, дільничі лікарні, адміністративні будівлі тощо), в яких можна розмістити ВПО на довгостроковий період. Визначено 6 будівель, в яких здійснюються ремонтні роботи за кошти обласного і місцевих бюджетів на загальну суму 24 млн грн та буде створено додатково 440 місць для довготривалого проживання ВПО.

Обласна військова адміністрація здійснює координацію ремонтно-будівельних робіт на об'єктах комунальної власності, які будуть здійснені міжнародними організаціями.

На цей час Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН), Міжнародна організація з міграції (МОМ), Агентство технічного співробітництва та розвитку (ACTED) здійснюють ремонтно-будівельні роботи та закупівлі будівельних матеріалів і побутової техніки більше, ніж на 30 об'єктах (на деяких з них міжнародні організації працюють спільними зусиллями), в яких буде створено 1200 місць для ВПО.

1.1. Динаміка розвитку економіки, стан використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу, головні проблеми розвитку економіки та соціальної сфери

Пріоритетними напрямками розвитку області є:

створення сприятливих умов на території області для роботи релокованих підприємств, підтримка та супровід релокованого бізнесу та території області, допомога в підборі площ для розміщення виробництв, перевезенні й розселенні персоналу;

розвиток та підтримка мережі індустріальних парків на території області; впровадження прогресивних технологічних процесів; освоєння нових конкурентоспроможних виробів;

промоція експортних можливостей регіону та просування товаровиробників області; підтримка та сприяння розвитку виробництва товарів;

комунікація з бізнесом (обмін досвідом та інформацією);

збереження та розвиток трудового потенціалу;

надання консультативно-методичної допомоги територіальним громадам щодо розробки інвестиційних паспортів та інвестиційних проєктів, інформаційний супровід реалізації проєктів зі значними інвестиціями на території області;

залучення представників бізнес-спільноти області до участі в інвестиційних форумах та бізнес-конференціях;

приведення у відповідність із вимогами сучасних стандартів автомобільних доріг з відповідною дорожньою інфраструктурою за напрямками міжнародних транспортних коридорів; розбудова та проведення ремонту магістральних автомобільних доріг за напрямками міжнародних і національних транспортних коридорів, під'їздів до контрольно-пропускних пунктів на державному кордоні.

Основними проблемними питаннями області залишаються:

нестабільність роботи промислових підприємств в умовах правового режиму воєнного стану при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності: складні експортно-імпортні розрахунки в нових економічних умовах, постійне коливання курсів валют та ускладнені міжнародні розрахункові операції, недостатній перелік товарів критичного імпорту;

у зв'язку з загальною мобілізацією в ЗСУ спостерігається тотальна нестача робочої сили та кваліфікованих кадрів;

у зв'язку із збройною агресією росії – значними руйнуваннями енергосистеми України запроваджено стабілізаційні відключення від електропостачання;

низька конкурентоспроможність продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках через застаріле та енергоємне обладнання, неповна завантаженість виробничих потужностей; значна потреба у внутрішніх та зовнішніх інвестиціях для відновлення і розвитку виробництв;

недостатнє фінансування дорожньої галузі, що не дозволяє проводити будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт мережі доріг місцевого значення області в необхідних обсягах з доведенням термінів експлуатації дорожнього покриття до міжремонтних строків; недостатнє фінансування на ремонт штучних споруд (мости), більша частина яких знаходиться в аварійному стані;

недостатня ефективність роботи об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва з питань надання правової, інформаційно-консультативної, освітньої та фінансової допомоги підприємцям, особливо в сільській та гірській місцевості, а також недостатній рівень діджиталізації;

недостатніми темпами розвивається і туристична галузь регіону. Відмічається недостатнє використання туристично-рекреаційного потенціалу в сільській місцевості, як одного з чинників зменшення безробіття та недостатній рівень кваліфікації спеціалістів, що працюють в туристичній сфері, особливо в сільській місцевості. Низьким залишається якість сервісу на туристичних об'єктах області, нерозвинутість транспортної інфраструктури, а також рівень інформаційно-рекламного забезпечення туристичної діяльності області;

недостатнє фінансування або відсутність коштів у місцевих бюджетах стримує оновлення містобудівної документації на місцевому рівні, відсутність якої тягне за собою ряд непоправних з часом проблем, зокрема нераціональне використання території та хаотичну забудову населених пунктів.

Серед основних екологічних проблем області залишається стан поводження з побутовими відходами. Недостатній контроль та низький відсоток повторного використання відходів, невпорядкованість сміттєзвалищ та полігонів твердих побутових відходів призводить до засмічення та забруднення землі і водних ресурсів у населених пунктах області. Відсутність повноцінного сміттєпереробного заводу, недостатність сміттєсортувальних ліній, низька культура сортування сміття на території регіону зумовлюють необхідність комплексної рішення проблеми поводження з ТПВ.

Актуальним питанням для області є захист земельних угідь і господарських об'єктів від шкідливої дії паводкових вод. Має місце незадовільне фінансування протипаводкових (в області визначено 94 населені пункти, що знаходяться в зоні ризику підтоплення паводковими водами) та протизсувних заходів (на території Чернівецької області розташовано 362 потенційно небезпечних об'єкти, з яких, за результатами ідентифікації, 123 визначено об'єктами підвищеної небезпеки).

2. Стратегічні та операційні цілі розвитку області

Стратегічна ціль	Оперативні цілі	Завдання
SMART 1. Підвищення конкурентоспроможності регіону шляхом сталого розвитку сільського господарства, переробної промисловості та туризму.	1.1. Створення сприятливих умов для сталого розвитку сільського господарства, в тому числі на гірських територіях.	1.1.1. Розвиток сільськогосподарського виробництва шляхом створення інфраструктури для зберігання, сортування та переробки сільгосппродукції. 1.1.2. Створення лабораторій щодо сертифікації якості продукції. 1.1.3. Вдосконалення селекційної бази для сільськогосподарської галузі. 1.1.4. Інтенсивний розвиток тваринництва в області. 1.1.5. Формування сприятливого інвестиційного клімату в секторі сільського господарства області. 1.1.6. Запровадження інноваційних методів сільського господарства.

	<p>1.2. Підвищення конкурентоспроможності продукції провідних галузей промисловості (деревообробна, текстильна, харчова).</p>	<p>1.2.1. Посилення інноваційної складової розвитку промислового комплексу області. 1.2.2. Забезпечення продукування валової доданої вартості у харчовій, текстильній, деревообробній промисловості. 1.2.3. Інтенсивний розвиток виробництва у територіальних громадах. Подолання галузевої та територіальної диспропорції розвитку промислового комплексу, особливо в гірських територіях. 1.2.4. Формування сприятливого інвестиційного клімату в Чернівецькій області. Створення інституційної підтримки підприємництва.</p>
	<p>1.3. Розвиток туризму та рекреації.</p>	<p>1.3.1. Створення сприятливих умов для розвитку туристично-рекреаційного потенціалу, у тому числі в гірських територіях. 1.3.2. Формування інфраструктури для розвитку туризму (сільського, зеленого) в Карпатському регіоні. 1.3.3. Популяризація туристичного потенціалу Чернівецької області.</p>
	<p>1.4. Формування сучасної системи підготовки кадрів для потреб регіональної економіки.</p>	<p>1.4.1. Створення сприятливої кон'юнктури на обласному ринку праці, зменшення диференціації у сфері зайнятості населення, підвищення рівня зайнятості населення та зниження рівня безробіття. 1.4.2. Формування сучасної системи підготовки кадрів для потреб економіки області, у тому числі розвиток системи освіти впродовж життя. 1.4.3. Удосконалення структури зайнятості населення шляхом підвищення якості робочої сили, розвитку її мобільності; організація внутрішньообласної трудової міграції (насамперед маятникової) для підвищення рівня зайнятості населення із сільської місцевості.</p>
<p>2. Просторове планування та розвиток інфраструктури області.</p>	<p>2.1. Просторове планування: сучасний підхід до планування розвитку територій.</p>	<p>2.1.1. Розробка та оновлення Схеми планування території Чернівецької області, у тому числі гірських територій. 2.1.2. Раціональне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів.</p>
	<p>2.2. Забезпечення розвитку інфраструктури регіону.</p>	<p>2.2.1. Забезпечення будівництва (ремонт) та належного утримання основних транзитних коридорів області. 2.2.2. Розбудова прикордонної інфраструктури та пунктів пропуску через державний кордон. 2.2.3. Розвиток логістичної інфраструктури та забезпечення високої якості та швидкості обслуговування внутрішніх, зовнішніх та транзитних перевезень. 2.2.4. Реалізація потенціалу міжнародного аеропорту «Чернівці» імені Леоніда Каденюка. 2.2.5. Забезпечення на території області доступного та широкого спектру телекомунікаційних послуг та послуг зв'язку. 2.2.6. Підвищення рівня благоустрою населених пунктів та створення безперешкодного життєвого середовища</p>

		для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення.
3. Створення комфортних та безпечних умов проживання на території Чернівецької області.	3.1. Збереження природно-заповідного фонду, збалансоване та раціональне використання надр.	3.1.1. Упорядкування природно-заповідного фонду області. 3.1.2. Забезпечення умов раціонального використання ресурсного потенціалу регіону (мінеральні, кліматичні, лісові, водні, енергетичні тощо).
	3.2. Підвищення рівня екологічної безпеки регіону.	3.2.1. Покращення стану управління відходами, залучення нових інвестицій у сферу управління відходами. 3.2.2. Приведення якості питної води до рівня національних стандартів, зменшення витоків та неврахованих втрат води в системах централізованого водопостачання. 3.2.3. Впровадження сучасних технологій очистки та доочистки стічних вод. 3.2.4. Запобігання наслідкам надзвичайних ситуацій, безпека населення та територій. 3.2.5. Протипаводковий захист територій.
4. Розвиток людського капіталу як основа соціально-економічного зростання.	4.1. Підвищення якості освіти та розвиток науки.	4.1.1. Формування ефективної мережі закладів освіти в області. 4.1.2. Розвиток системи «освіта впродовж життя». 4.1.3. Збереження та розвиток наукового потенціалу області.
	4.2. Розвиток системи охорони здоров'я та соціального захисту.	4.2.1. Формування ефективної мережі медичних закладів в регіоні. 4.2.2. Створення сучасної системи соціального захисту населення в області.
	4.3. Створення сприятливих умов для розвитку культури, молодіжної політики та спорту.	4.3.1. Збереження культурно-духовної спадщини, розвиток умов для патріотичного культурного виховання населення. 4.3.2. Створення умов соціального та правового захисту інтересів молоді. 4.3.3. Розвиток спортивної інфраструктури.

2.1. Підвищення конкурентоспроможності регіону шляхом сталого розвитку сільського господарства, переробної промисловості та туризму

2.1.1. Створення сприятливих умов для сталого розвитку сільського господарства, в тому числі на гірських територіях

Агропромисловий комплекс

Мета Програми: створення сприятливих умов для стабільного, ефективного та конкурентоспроможного функціонування аграрного сектора економіки, в тому числі на гірських територіях, забезпечення продовольчої безпеки області, залучення нових інвестицій у розвиток та модернізацію підприємств аграрного сектора.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення реалізації напрямків, визначених Комплексною програмою підтримки розвитку сільського господарства Чернівецької області на

2023–2027 роки та Комплексною програмою розвитку земельних відносин у Чернівецькій області на 2023–2027 роки;

- сприяння розвитку сільськогосподарського виробництва шляхом створення інфраструктури для зберігання, сортування та переробки сільгосппродукції;

- сприяння ефективному використанню земель сільськогосподарського призначення, проведення заходів з докорінного покращення земель;

- формування сприятливого інвестиційного клімату в секторі сільського господарства області;

- формування інфраструктури ринку агропродукції;

- удосконалення структури посівних площ сільськогосподарських культур (розширення посівних площ на 0,3 тис. га, в тому числі сої на 0,9 тис. га, та соняшнику на 0,3 тис. га проти 2022 року);

- розбудова інфраструктури аграрного ринку:

- завершення будівництва та введення в експлуатацію фруктосховища з регульованим газовим середовищем місткістю 10 тис. тонн (ТОВ «ГОЛД РОМІ»);

- здійснення реконструкції фруктосховища місткістю 1 тис. тонн (ПП Жанна Г) та сховища для зберігання картоплі та овочів на 1 тис. тонн (ФГ «Бояни Глиниця»);

- завершення та введення в експлуатацію зерносушильного елеватора на 2,2 тис. тонн (СФГ «Урожай»);

- завершення будівельних робіт ТОВ «Захід-Агро» щодо переоснащення колишнього Вашківецького бурякоприймального пункту під сучасний зерноприймальний пункт з подальшим будівництвом елеватора;

- введення в експлуатацію першої черги на 30 тис. тонн з плановою пропускнуою спроможністю 300 тонн на годину Вадул-Сіретського зернового терміналу із потужним зерноелеватором об'ємом 200 тис. тонн збіжжя;

- впровадження сучасних ресурсозберігаючих технологій обробітку ґрунту «No-till», «mini-till», «strip-till» на площі близько 52 тис. га;

- створення кластеру виробників плодоягідних культур та введення в експлуатацію 3-х фруктосховищ;

- створення кластеру в галузі індикивництва та введення в експлуатацію 2-х забійних цехів;

- забезпечення участі у Програмі, що фінансується ЄС та реалізується Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) (збільшення поголів'я овець, організація переробки овечого молока та підтримка галузі з обласного бюджету).

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення обсягів виробництва валової продукції сільського господарства у 2023 році на 1,2%, у тому числі рослинництва – на 2,7%;

- збільшення виробництва технічних культур у 2023 році на 0,9%, картоплі на 0,9%, соняшнику – на 1,3%, плодів та ягід – на 3,2%;

- збільшення поголів'я овець та переробки овечого молока.

2.1.2. Підвищення конкурентоспроможності продукції провідних галузей промисловості (деревообробна, текстильна, харчова)

Промисловість

Мета Програми: задоволення потреб населення у основних промислових товарах, підтримка промислового потенціалу області та зростання конкурентоспроможності сфери регіонального виробництва.

Основні завдання та заходи Програми:

- підтримка релокованих підприємств, у тому числі за рахунок надання компенсації частини вартості орендної плати за виробничі приміщення та вартості придбаного виробничого обладнання;
- створення сучасної індустріальної та інноваційної інфраструктури в області:
 - розбудова індустріальних парків «Новодністровськ» (Новодністровська територіальна громада), «Хотин Invest» (Хотинська територіальна громада) та «Енергія Буковини» (Сокирянська територіальна громада);
 - включення до реєстру індустріальних (промислових) парків України 2-х індустріальних парків – «Недобоївці» та «Чернівці»;
 - створення сучасних виробничих майданчиків на базі земельних ділянок типу «Brownfield» та «Greenfield»;
- продовження роботи щодо категоризації об'єктів критичної інфраструктури області.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- зростання обсягів виробництва промислової продукції на 0,2%;
- зростання обсягів реалізації промислової продукції на 8,5%;
- створення 2-х нових індустріальних парків в Чернівецькій області;
- інтеграція релокованих підприємств у місцеве бізнес-середовище.

Розвиток малого та середнього підприємництва

Мета Програми: створення умов для розвитку конкурентоспроможного сектору малого та середнього підприємництва, забезпечення зайнятості населення, а також покращення місцевого бізнес-клімату.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення реалізації заходів Комплексної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Чернівецькій області на 2023–2024 роки;
- надання суб'єктам малого та середнього підприємництва компенсації частини вартості обладнання, що забезпечує акумуляцію і генерацію енергії, для забезпечення роботи в умовах енергетичної кризи;
- популяризація принципів та стандартів соціально відповідального бізнесу (популяризація соціальної відповідальності суб'єктів підприємництва, в тому числі шляхом поширення відповідних бізнес-практик та реалізованих проектів соціальної корпоративної відповідальності);
- створення нових об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва;
- розвиток мережі Центрів надання адміністративних послуг та забезпечення надання якісних та доступних адміністративних послуг, що надаються ЦНАП відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р (із

змiнами) «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг»;

- проведення інформаційних кампаній щодо реалізації Урядової програми «Є Робота».

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення кількості суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- збільшення кількості суб'єктів підприємництва за рахунок започаткування власної справи безробітними, які виявили бажання займатися підприємницькою діяльністю;
- запровадження механізмів фінансової підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва;
- забезпечення функціонування новостворених ЦНАП в 4 територіальних громадах області (Чудейській, Банилівській, Брусницькій та Кам'янській) та підвищення рівня якості надання адміністративних послуг, відповідно до порядку, встановленого постановою Кабінетом Міністрів України від 11.08.2021 № 864 «Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг»;
- збільшення обсягів сплати податків та зборів суб'єктами малого та середнього підприємництва на 14,0%.

Зовнішньоекономічна та інвестиційна діяльність

Мета Програми: формування адаптованого до сучасних умов інвестиційного клімату Чернівецької області, активізація залучення іноземних та внутрішніх інвестицій, сприяння встановленню контактів з потенційними інвесторами та залучення інвесторів до реалізації інвестиційних проєктів на території області, створення сприятливих умов для стабільного розвитку зовнішньоекономічної діяльності, пошуку нових ділових партнерів, виходу суб'єктів підприємництва на нові зовнішні ринки реалізації продукції, реалізація заходів та проєктів, що створюють умови для розвитку регіону у воєнний період.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення виготовлення, оновлення та поширення якісного інформаційного продукту (презентаційні матеріали, рекламно-іміджева продукція тощо) щодо економічного та інвестиційного потенціалу області, в тому числі іноземними мовами;
- оновлення інвестиційного паспорту Чернівецької області та інвестиційних паспортів територіальних громад області;
- створення презентаційного відео ролика про економічний та інвестиційний потенціал Чернівецької області;
- започаткування роботи щодо розробки бренду Чернівецької області;
- представлення потенціалу області на регіональних, національних та міжнародних інвестиційних і бізнес-форумах з метою залучення інвестицій та активізації зовнішньоекономічної діяльності;
- проведення заходів інвестиційного та економічного характеру на території області, у тому числі галузевих, та участь у таких заходах потенційних інвесторів з метою налагодження та розвитку співпраці;

- поглиблення діючих та налагодження нових зв'язків між суб'єктами господарювання області та іноземними партнерами / інвесторами;
- зміна традиційних ринків збуту, переорієнтація експортних та імпорتنих потоків на нові ринки в умовах повоєнного періоду економічного відновлення;
- інформування суб'єктів господарювання області щодо комерційних пропозицій іноземних компаній, можливості участі у міжнародних форумах, бізнес-місіях, виставках, конференціях з метою презентації експортного потенціалу, а також щодо інструментів пошуку партнерів, розвитку бізнес-можливостей тощо;
- постійне оновлення реєстрів вільних виробничих приміщень та земельних ділянок, які пропонуються для реалізації інвестиційних проєктів та бази даних інвестиційних пропозицій (проєктів) суб'єктів господарської діяльності області, реалізація яких потребує залучення коштів інвесторів.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності економіки області;
- покращення проінформованості потенційних інвесторів про можливості інвестування в економіку області;
- розширення міжнародних торговельно-економічних відносин суб'єктів підприємництва області;
- оновлені інвестиційний паспорт Чернівецької області та інвестиційні паспорти територіальних громад області;
- створений презентаційний відео ролик про економічний та інвестиційний потенціал Чернівецької області;
- започаткування роботи щодо розробки бренду Чернівецької області;
- вихід місцевих виробників на нові ринки збуту продукції;
- збільшення обсягу освоєних капітальних інвестицій на 7,7%;
- збільшення обсягу прямих іноземних інвестицій на 6,0%;
- збільшення обсягу експорту товарів на 4,6%.

Міжнародне та транскордонне співробітництво

Мета Програми: розвиток існуючого та започаткування співробітництва з адміністративними одиницями країн світу, покращення міжнародного іміджу області.

Основні завдання та заходи Програми:

- розвиток міжнародного, міжрегіонального та транскордонного співробітництва:
 - організація зустрічей з іноземними делегаціями, делегаціями партнерських регіонів, представниками дипломатичних установ іноземних держав, акредитованих в Україні;
 - забезпечення участі керівництва обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) у міжнародних заходах за кордоном;
 - організація проведення та участь у заходах міжнародного характеру;
 - сприяння залученню, використанню та здійсненню моніторингу міжнародної технічної допомоги шляхом:
 - координації роботи із забезпечення належної участі області у програмах прикордонного співробітництва та інших грантових програмах ЄС;

- забезпечення моніторингу, супроводження, всебічної підтримки у реалізації проєктів міжнародної технічної допомоги;
- участі області в реалізації Стратегії Європейського Союзу для Дунайського регіону.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- проведення та участь у заходах міжнародного характеру;
- поглиблення існуючого та налагодження нового співробітництва;
- формування позитивного міжнародного іміджу Чернівецької області;
- збільшення кількості та підвищення якості проєктів транскордонного співробітництва;
- збільшення обсягу залучених в економіку та соціальну сферу області міжнародних фінансових ресурсів.

2.1.3. Розвиток туризму та рекреації

Туристично-рекреаційна сфера

Мета Програми: створення сучасної інфраструктури туризму з елементами безбар'єрності та забезпечення умов для повноцінного функціонування суб'єктів туристичної діяльності за умови збереження екологічної рівноваги та історико-культурної спадщини.

Основні завдання та заходи Програми:

- створення сприятливих умов для розвитку туристично-рекреаційного потенціалу області, зокрема з метою розширення можливостей надання реабілітаційних послуг постраждалим внаслідок військової агресії російської федерації проти України:

- розвиток доступності рекреаційно-туристичних територій;
- раціональне використання природно-лікувальних ресурсів шляхом будівництва санаторно-курортної зони у Вижницькому районі на базі еко-курорту «Хутір Тихий»; розвитку бальнеологічного туризму у Вижницькій територіальній громаді на основі використання лікувально-оздоровчих властивостей мінеральних джерел в с. Черешенька та м. Вижниця; створення лікувально-санаторного комплексу «Герцаївські джерела» в Герцаївській територіальній громаді;

- проведення навчань, семінарів для посадових осіб органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади відповідальних за розвиток туристичної галузі області, власників сільських садиб, суб'єктів туристичної діяльності із основ організації обслуговування туристів, правових аспектів діяльності, рівня якості послуг, що надаються, фізичної доступності для осіб з інвалідністю тощо;

- формування інфраструктури для розвитку туризму в області:

- розробка нових туристичних маршрутів на території Чернівецької області;
- встановлення інформаційних таблиць та вказівних знаків;
- створення обласного туристично-інформаційного центру;
- популяризація туристичного потенціалу області:
 - проведення різноманітних туристичних заходів в області (форумів, виставок, рекламно-інформаційних турів тощо);
 - організація та сприяння проведенню заходів, пов'язаних із етнокультурною інтеграцією внутрішньо переміщених осіб;

- проведення маркетингових, аналітичних, соціологічних досліджень та опитувань у галузі туризму;
- промоція туристичних можливостей краю.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- залучення інвестиційних ресурсів у розвиток туристичної галузі області, зокрема шляхом участі у програмах транскордонного та міжнародного співробітництва;
- створення обласного туристично-інформаційного центру;
- проведення туристично-інформаційних заходів;
- проведення 5 навчань, семінарів для посадових осіб органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади відповідальних за розвиток туристичної галузі області, власників сільських садиб, суб'єктів туристичної діяльності із основ організації обслуговування туристів.

2.1.4. Формування сучасної системи підготовки кадрів для потреб регіональної економіки

Зайнятість населення, ринок праці та доходи населення

Мета Програми: забезпечення захисту прав громадян на працю та реалізація їхніх прав на соціальний захист у разі настання безробіття, підвищення конкурентоспроможності осіб із груп ризику на ринку праці, зокрема, внутрішньо переміщених осіб та інших.

Основні завдання та заходи Програми:

- сприяння забезпеченню зайнятості населення області, в першу чергу соціально-вразливих категорій населення, шляхом надання громадянам якісних та результативних послуг на основі індивідуального та адресного підходу у вирішенні питань зайнятості;
- стимулювання підприємницької діяльності, з залученням внутрішньо переміщених осіб, до участі в державній програмі надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу;
- підвищення результативності співпраці з роботодавцями щодо кількісного зростання та якісного наповнення бази вакансій, забезпечення максимально оперативного підбору претендентів на зайняття вакантних посад відповідно до заявки роботодавця;
- співпраця з релакованими підприємствами, укомплектування вакансій для релакованих підприємств, якісний підбір персоналу, професійна підготовка, перепідготовка чи підвищення кваліфікації, стажування безпосередньо на підприємстві, на конкретному робочому місці;
- організація професійного навчання зареєстрованих безробітних з урахуванням пріоритетів розвитку Чернівецької області та потреб роботодавців області у робочій силі, а також відповідно до покликань, інтересів, здібностей безробітних;
- подальше розгортання громадських робіт та інших робіт тимчасового характеру з метою повернення безробітних та інших категорій громадян до продуктивної праці, враховуючи суспільну корисність цих робіт;
- проведення профорієнтаційної роботи з молоддю щодо орієнтації на вибір та

оволодіння робітничими професіями, відновлення престижності робітничих професій у суспільстві;

- надання інформаційно-роз'яснювальних послуг з метою співпраці із соціальними партнерами задля повернення безробітних до активної зайнятості, мотивації населення області до легальної зайнятості та виконання суспільно важливих програм та проєктів;

- реалізація державної політики у сферах промислової безпеки, охорони та гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду;

- вжиття превентивних заходів з промислової безпеки та охорони праці, шляхом проведення семінарів, зустрічей з колективами підприємств з урахуванням Концепції реформування системи управління охороною праці;

- формування культури у сфері охорони, гігієни праці у молодого покоління;

- підвищення ефективності навчання та перевірки знань з охорони праці працівників, в тому числі керівників підприємств;

- забезпечення об'єктивності розслідувань випадків виробничого травматизму та професійних захворювань;

- організація контролю за розробленням заходів щодо усунення причин нещасних випадків та недопущенням аналогічних нещасних випадків в подальшій роботі;

- організація контролю за якістю проведення атестації робочих місць, за умовами праці та надання роботодавцями пільг та компенсацій працівникам за роботу у важких та шкідливих умовах праці.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- забезпечення працевлаштування на вільні та новостворені робочі місця;

- створення належних та безпечних умов праці;

- недопущення випадків виробничого травматизму, збереження життя та здоров'я працюючих;

- забезпечення конституційних прав працюючих на безпечні та здорові умови праці.

2.2. Просторове планування та розвиток інфраструктури

2.2.1. Просторове планування: сучасний підхід до планування розвитку територій

Планування території Чернівецької області, у тому числі гірських територій

Мета Програми: розроблення концепції інтегрованого розвитку території територіальних громад та Комплексного плану, що приведе містобудівну діяльність у відповідність до діючого законодавства, а також збільшить ефективність управління розвитком території адміністративних районів, територіальних громад та населених пунктів.

Основні завдання та заходи Програми:

- розробка Комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади в комплексі з генеральними планами, планами зонування;

- розроблення картографічних основ у цифровій формі у державній геодезичній системі координат УСК-2000 для розроблення Комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади;

- розроблення концепції інтегрованого розвитку території територіальної громади;

- коригування Схеми планування Чернівецької області;

- створення містобудівного кадастру Чернівецької області;

- розроблення містобудівної документації;

- обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням;

- раціональне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів;

- створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- надання методичної та практичної допомоги територіальним громадам у розробці плану просторового розвитку території;

- проведення коригування Схеми планування Чернівецької області;

- створення містобудівного кадастру Чернівецької області.

Розвиток будівельної галузі

Мета Програми: розвиток будівельної галузі.

Основні завдання та заходи Програми:

- продовження будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів соціальної сфери, житлово-комунального господарства, автомобільних доріг та мостів, які фінансуються за рахунок усіх джерел, у тому числі відповідно до Додатку 3.3. «Попередній перелік інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися у 2023 році в Чернівецькій області»;

- сприяння реалізації діючих в області програм житлового будівництва:

- Комплексної програми «Власний дім» на 2021–2025 роки;

- Комплексної програми забезпечення молоді житлом на 2023–2027 роки;

- реалізація програм будівництва, реконструкції, капітального ремонту будівель (приміщень) для подальшого поселення ВПО, шляхом проведення ремонтно-будівельних робіт приміщень у с. Колінківці Чернівецького району, селах Білівці та Круглик Дністровського району.

Індикатор, що буде свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення індексу обсягів виконаних будівельних робіт;

- будівництво, реконструкція, капітальний ремонт будівель (приміщень) для подальшого поселення ВПО;

- впровадження інноваційних енергозберігаючих технологій у будівництві.

2.2.2. Забезпечення розвитку інфраструктури регіону

Розвиток транспортної інфраструктури та логістики

Мета Програми: розвиток та модернізація транспортних комунікацій, відновлення і розвиток автомобільних доріг загального користування місцевого

значення, підвищення на них рівня безпеки руху, швидкості та комфортності перевезень.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення безпечних, економічних та комфортних умов дорожнього руху;
- забезпечення ефективного управління автомобільними дорогами загального користування місцевого значення;
- виконання ремонтно-будівельних робіт відповідно до затверджених переліків об'єктів по мірі фактичного надходження коштів;
- продовження будівельних робіт на мосту через р. Прут в с. Глиниця, розміщеного на автомобільній дорозі загального користування державного значення Т-26-07 Кіцмань-Сторожинець-Глибока-Опришени з під'їздом до ст. Вадул-Сірет;
- проведення ремонтно-будівельних робіт на автомобільній дорозі загального користування державного значення Т-26-01 Біла-Глиниця;
- застосування сучасних технологій з будівництва, ремонтів та утримання доріг;
- оптимізація мережі автобусних маршрутів загального користування області та забезпечення їх належного функціонування;
- забезпечення стабільної роботи всіх видів транспорту, збільшення обсягів перевезення вантажів та пасажирів;
- посилення безпеки пасажирських перевезень;
- продовження роботи щодо забезпечення транспортним обслуговуванням осіб з інвалідністю шляхом використання автобусів спеціалізованого призначення;
- визначення автомобільних перевізників на маршрутах загального користування виключно на конкурсних засадах, за бальною системою та основними показниками;
- підвищення якості та культури обслуговування пасажирів;
- координація діяльності щодо унеможливлення функціонування на ринку пасажирських перевезень транспортних засобів, які експлуатуються поза межами правового поля;
- відкриття баз для стоянки малих і спортивних суден.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- покращення стану автомобільних доріг загального користування місцевого значення, що дозволить поліпшити якість та збільшити обсяг вантажних і пасажирських перевезень, розширити можливості реалізації транзитного потенціалу області;
- збільшення частки автомобільних доріг загального користування місцевого значення із асфальтобетонним покриттям;
- зростання обсягу перевезених вантажів автомобільним транспортом на 1,7%;
- зростання кількості перевезених пасажирів автомобільним транспортом на 0,1%;
- зростання вантажообороту автомобільного транспорту на 1,2%;
- зростання пасажирообороту автомобільного транспорту на 0,1%;
- зменшення кількості нелегальних перевізників.

Розвиток телекомунікаційних послуг та послуг зв'язку

Мета Програми: розвиток інформаційно-комунікаційної інфраструктури; підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету у сільській місцевості шляхом підключення закладів соціальної інфраструктури, розташованих у населених пунктах, де відсутнє покриття волоконно-оптичними мережами.

Основні завдання та заходи Програми:

- створення організаційно-економічних умов для рентабельного функціонування об'єктів поштового зв'язку, як складової інфраструктури, необхідної для комплексного розвитку всіх територіальних одиниць;
- забезпечення доступності користувачів до універсальних послуг поштового зв'язку та покращання їх якості за рахунок автоматизації робочих місць та оптимізації мережі відділень поштового зв'язку;
- продовження роботи щодо підключення об'єктів соціальної інфраструктури до широкосмугового Інтернету;
- доавтоматизація поштових відділень зв'язку, збільшення кількості вихідних поштових відправлень, збільшення відправлень Укрпошта експрес.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення обсягів наданих поштових послуг, збільшення клієнтської бази користувачів послуг поштового зв'язку за рахунок залучення до відділень утримувачів банківських платіжних карток;
- можливість використання мешканцями сільських населених пунктів швидкісного Інтернету, отримання сучасних державних, освітніх та медичних послуг, якісне, повноцінне та своєчасне виконання закладами соціальної інфраструктури своїх функцій;
- позитивний вплив на розвиток регіонів та підвищення спроможності територіальних громад.

2.3. Створення комфортних та безпечних умов проживання на території Чернівецької області

2.3.1. Збереження природно-заповідного фонду, збалансоване та раціональне використання надр

Охорона навколишнього природного середовища

Мета Програми: досягнення ресурсно-екологічної безпеки та раціоналізація природокористування.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення виконання завдань, визначених Комплексною програмою з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022–2026 роки;
- будівництво, реконструкція та ремонт каналізаційних очисних споруд у населених пунктах області, зокрема, у м. Чернівці, м. Заставна, м. Новоселиця, м. Сторожинець, смт Глибока, м. Хотин, м. Герца;
- створення еколого-просвітницьких центрів;
- облаштування постів спостережень за станом атмосферного повітря.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- зменшення скидання недостатньо очищених стоків та без очистки у водні об'єкти на 3% до загального об'єму;

- збільшення кількості еколого-просвітницьких заходів на 5%.

Розвиток природно-заповідної справи

Мета Програми: розширення, відновлення, збереження об'єктів природно-заповідного фонду, підтримання загального екологічного балансу та приведення площі природоохоронних територій до європейського рівня.

Основні завдання та заходи Програми:

- створення нових та вдосконалення існуючих заповідних територій, формування регіональної екологічної мережі;
- розширення площі національних природних парків: НПП «Хотинський», НПП «Черемоський» та НПП «Вижницький»;
- організація кліматичного моніторингу на території національного природного парку «Вижницький»;
- створення рекреаційно-просвітницького комплексу «Стебник» на території НПП «Вижницький»;
- створення пілотного центру реабілітації тварин на території НПП «Черемоський».

Індикатор, що буде свідчити про реалізацію завдань Програми:

- поступове збільшення площі земель, територій та об'єктів природно-заповідного фонду області до 15% від території регіону.

2.3.2. Підвищення рівня екологічної безпеки регіону

Модернізація житлово-комунального господарства, розвиток інженерної інфраструктури

Мета Програми: розвиток та модернізація водопровідного господарства, реконструкція існуючої системи видобутку, подачі та розподілу води, проведення модернізації нерентабельних, фізично та морально застарілих очисних споруд каналізації.

Основні завдання та заходи Програми:

- впровадження сучасних технологій очищення та доочистки стічних вод, а саме: будівництво очисних споруд каналізації у м. Сторожинець, смт Кострижівка Чернівецького району, смт Берегомет Вижницького району та реконструкція очисних споруд каналізації в м. Заставна та смт Глибока Чернівецького району;
- пошук джерел фінансування на будівництво, реконструкцію, ремонт споруд та мереж водопостачання, водовідведення у населених пунктах територіальних громад, зменшення витоків та неврахованих втрат води в системах централізованого водопостачання, кількості аварійних водопровідних та каналізаційних мереж;
- приведення якості питної води до рівня національних стандартів шляхом відмови від знезараження питної води рідким хлором, а саме: завершення будівництва фабрики гіпохлориту натрію в с. Вікно Чернівецького району.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- забезпечення стабільної роботи об'єктів житлово-комунального господарства до роботи в осінньо-зимовий період 2023–2024 років;
- зменшення витоків та неврахованих втрат води в системах централізованого водопостачання на 0,2-0,3% шляхом впровадження сучасних технологій;

- зменшення кількості аварійних водопровідно-каналізаційних мереж на 0,1-0,2% шляхом будівництва нових, реконструкції та заміні існуючих;
- доведення якості питної води до рівня національних стандартів, щорічний ремонт та заміна 15-20 км аварійних водопровідних та 5-10 км каналізаційних мереж.

Управління відходами

Мета Програми: покращення стану управління відходами.

Основні завдання та заходи Програми:

- покращення ситуації у сфері управління та поводження з відходами, забезпечення контейнерами для роздільного збору твердих побутових відходів населених пунктів області;
- ліквідація несанкціонованих та стихійних сміттєзвалищ по мірі їх виявлення та відслідковування за допомогою електронного сервісу «Інтерактивна мапа сміттєзвалищ», яка розмішена на офіційних вебпорталах Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та Чернівецької обласної державної адміністрації.

Індикатор, що буде свідчити про реалізацію завдань Програми:

- консервація несанкціонованих та ліквідація стихійних сміттєзвалищ по мірі їх виявлення та накопичення;
- збільшення кількості територіальних громад в яких запроваджено роздільний збір твердих побутових відходів.

Техногенна безпека

Мета Програми: забезпечення цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру.

Основні завдання та заходи Програми:

- реалізація заходів Регіональної програми розвитку цивільного захисту, забезпечення пожежної безпеки та запобігання і реагування на надзвичайні ситуації в Чернівецькій області на 2021–2023 роки;
- проведення роз'яснювальної роботи на підприємствах, установах, організаціях області щодо попередження можливості виникнення надзвичайних ситуацій та їхніх дій при цьому;
- підвищення ефективності функціонування сил цивільного захисту та системи моніторингу, прогнозування і запобігання надзвичайним ситуаціям шляхом проведення навчальних методичних зборів, семінарів тощо;
- здійснення постійного контролю за станом техногенної небезпеки на промислових об'єктах області, радіаційного та хімічного контролю навколишнього природного середовища та забезпечення належного матеріально-технічного забезпечення служб спостереження.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- зниження рівня негативного впливу надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру та їх наслідків на території області;
- зменшення матеріальних збитків та людських втрат;
- підвищення ефективності оперативного реагування на надзвичайні ситуації.

Протипаводковий захист

Мета Програми: управління водними ресурсами, захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод, комплексний протипаводковий захист у басейнах річок Прут та Сірет.

Основні завдання та заходи Програми:

- реалізація завдань та заходів, визначених бюджетною програмою по КПКВК 2707070 «Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні річки Тиса у Закарпатській області» на 2022–2023 роки;

- виконання міжурядових Угод з Румунією і Республікою Молдова та регламентів співробітництва відповідно до щорічних робочих програм;

- забезпечення підготовки водогосподарських об'єктів до безаварійного пропуску паводків, проведення ремонтно-доглядових робіт, поточних ремонтів на міжгосподарській та внутрішньогосподарській мережі;

- використання та експлуатація технічних та технологічних засобів раннього виявлення надзвичайних ситуацій системи АІВС «Прикарпаття», встановлення 11 - ти нових автоматизованих гідрологічних станцій на основних притоках річок;

- розробка паспортів і правил експлуатації водних об'єктів області (ставки).

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- мінімізація розміру збитків, спричинених шкідливою дією паводкових вод;
- покращення гідрологічного режиму в басейнах малих річок, будівництво та відновлення 4 км водозахисних дамб, 4,25 км берегоукріплення та 15 км регулювання (розчищення) русел річок;

- створення умов для безпечного проживання населення, зменшення ймовірності затоплення прируслових населених пунктів та сільгоспугідь у зонах річок Прут, Сірет, Черемош, захист від шкідливої дії вод.

Перелік заходів, які планується здійснити у 2023 році із захисту територій від шкідливої дії вод, у разі наявності необхідних коштів

№ п/п	Найменування заходу	КЕКВ	Рік початку і закінчення будівництва	Загальний обсяг виконання робіт на об'єкті, км	Залишок обсягу не виконаних робіт станом на 01.01.2022, км	Введення потужностей у 2023 році, км	Обсяг видатків, що передбачається спрямувати в 2023 році для виконання робіт на об'єктах, тис.грн.	Загальна кошторисна вартість заходу (об'єкта), тис.грн	Залишок обсягу коштів невиконаних робіт станом на 01.01.22, тис.грн.	Прогнозований стан готовності на кінець звітного періоду, %	Буде захищено		
											Населених пунктів, шт.	садиб, шт.	Сільськогосподарських угідь, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
КПКВК 2707070													
Замовник - Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет													
Об'єкти, що забезпечують захист від шкідливої дії вод													
1	Капітальний ремонт берегоукріплення на р.Сірет в с.Йорданешти (ліквідація наслідків червеного паводку 2020 року) відновлення берегоукріплення, км	3132	2021-2023				1463,273	5697,87	1581,951	93	1	72	160
				0,452	0,152	0,152							
2	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Прут в с.Костичани (ділянка №1) (ліквідація наслідків червеного паводку 2020 року) відновлення берегоукріплення, км	3132	2021-2023				1262,94	4000,00	1403,63	90	1	14	10
				0,15	0,05	0,05							
3	Капітальний ремонт дамби №23 на р.Черемош в м.Вишняця (околиця Рівня) (ліквідація наслідків червеного паводку 2020 року) (в т.ч. коригування робочого проєкту) відновлення захисної дамби, км	3132	2021-2023				297,665	6378,86	341,929	87	1	30	40
				0,252	0,01	0,01							
4	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Прут в с.Ванчиківці (ділянка №3) (ліквідація наслідків червеного паводку 2020 року) (в т.ч. коригування робочого проєкту) відновлення берегоукріплення, км	3132	2021-2023				310,616	2898,79	368,113	84	1	10	12
				0,16	0,016	0,016							

5	Капітальний ремонт дамби на р.Прут в смт Неполоківці (ліквідація наслідків червеневого паводку 2020 року) (в т.ч. коригування робочого проєкту)	3132	2021-2023				459,481	6084,15	602,575	76	1	20	50
	відновлення захисної дамби, км			0,2	0,014	0,014							
6	Берегоукріплення на р.Сучава в с.Селятин (в т.ч. коригування робочого проєкту)	3132	2020-2023				241,094	5719,89	241,094	100	1		15
	відновлення берегоукріплення, км			0,147	0,001	0,001							
7	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Сірет в с.Просіка (ліквідація наслідків червеневого паводку 2020 року) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				2967,861	2967,861	2967,861	100	1	50	75
	відновлення берегоукріплення, км			0,25	0,25	0,25							
8	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Черемош ПК 15+72 в с.Розтоки (в т.ч. проєктні роботи)*	3132	2023				359,1	8970	8970	4	1	87	12
	відновлення берегоукріплення, км			0,13	0,13	0							
9	Капітальний ремонт русла р.Черемош в с.Розтоки (в урочищі "Піски") (в т.ч. проєктні роботи)*	3132	2023				245,25	5175	5175	5	1	87	12
	регулювання русла, км			0,35	0,35	0							
10	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Черемош в с.Розтоки (біля сміттєзвалища) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				6468,3	11730	11730	100	1	87	12
	відновлення берегоукріплення, км			0,17	0,17	0,09							
11	Будівництво дамби р.Прут в с.Магала (ліквідація наслідків червеневого паводку 2020 року) (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				5900	6900 (в т.ч. місцеві кошти - 1000)	6900	100	1	70	80
	будівництво захисної дамби, км			0,89	0,89	0,89							
12	Капітальний ремонт дамби на р.Черемош в с.Чорторія, коригування	3132	2018-2023				38125	39163	38125	100	1	165	120
	відновлення захисної дамби, км			0,532	0,532	0,532							
13	Капітальний ремонт кріплення берега р.Прут в с.Новий Киселів (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				8000	8000	8000	100	1	40	45
	відновлення кріплення берега, км			0,3	0,3	0,3							
14	Капітальний ремонт дамби на р.Прут с.Мамайівці (дві ділянки) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				5000	5000	5000	100	1	150	40
	відновлення захисної дамби, км			0,15	0,15	0,15							
15	Капітальний ремонт берегоукріплення р.Прут в с.Зелений Гай (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				8000	8000	8000	100	1	40	80
	відновлення берегоукріплення, км			0,15	0,15	0,15							
16	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Прут в с.Стрілецький Кут (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				6000	6000	6000	100	1	50	40
	відновлення берегоукріплення, км			0,2	0,2	0,2							
17	Будівництво дамби р.Черемош в м.Вашківці (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				35000	35000	35000	100	1	60	90
	будівництво захисної дамби, км			0,6	0,6	0,6							
18	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Сірет в с.Черепківці (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				2500	2500	2500	100	1	50	75
	відновлення берегоукріплення, км			0,1	0,1	0,1							
19	Берегоукріплення на р.Сучава в с.Селятин	3122	2023				4000	4000	4000	100	1		15
	берегоукріплення, км			0,15	0,15	0,15							
20	Капітальний ремонт берегового кріплення на р.Прут в с.Мамаліга (ділянка №1) (ліквідація наслідків червеневого паводку 2020 року) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				2000	2000,0	2000	100	1	15	7
	відновлення берегоукріплення, км			0,085	0,085	0,085							
21	Капітальний ремонт кріплення берега р.Сірет в с.Ропча (ліквідація наслідків червеневого паводку 2020 року) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				7000	7000	7000	100	1	20	50
	відновлення берегоукріплення, км			0,3	0,3	0,3							
22	Капітальний ремонт кріплення берега на р.Малий Сірет в с.Купка (ліквідація наслідків червеневого паводку 2020 року) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				13000	13000,0	13000	100	1	20	48
	відновлення берегоукріплення, км			0,5	0,5	0,5							
23	Будівництво кріплення берега р.Сірет в с.Іжівці (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				9000	9000	9000	100	1	32	90
	будівництво кріплення берега, км			0,3	0,3	0,3							
24	Будівництво кріплення берега р.Сучава в с.Шепіт (три ділянки) (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				6500	6500	6500	100	1	40	40
	будівництво кріплення берега, км			0,3	0,3	0,3							
25	Будівництво кріплення берега р.Сірет в с.Комарівці (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				4000	4000	4000	100	1	150	90
	будівництво кріплення берега, км			0,3	0,3	0,3							
26	Будівництво кріплення берега р.Малий Сірет в с.Череш (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				3000	3000	3000	100	1	40	55
	будівництво кріплення берега, км			0,3	0,3	0,3							
27	Будівництво дамби р.Черемош в	3122	2023				10000	10000	10000	100	1	60	100

	с.Мариничі (в т.ч. проєктні роботи)												
	будівництво захисної дамби, км			0,25	0,25	0,25							
28	Капітальний ремонт кріплення берега на р.Прут в с.Маршинці-Мамалига (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				51290	51290	51290	100	2	75	150
	будівництво захисної дамби, км			1	1	1							
29	Будівництво протиаводкового водосховища №2 захисного комплексу м.Чернівці на водотоці "Задубрівка" (в т.ч. проєктні роботи)	3122	2023				38870	38870	38870	100	1	4796	500
	волосховище, шт.			1	1	1							
30	Капітальний ремонт берегоукріплення р.М.Сірет в с.Буденець (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				3000	3000	3000	100	1	100	235
	відновлення берегоукріплення, км			0,2	0,2	0,2							
31	Берегоукріплення р.Сірет в с.Сторожинець (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				5660,294	5660,294	5660,294	100	1	83	116
	відновлення берегоукріплення, км			0,3	0,3	0,3							
32	Капітальний ремонт дамби на р.Сірет в смт Берегомет (дві ділянки) (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				6000	6000	6000	100	1	70	100
	відновлення захисної дамби, км			0,5	0,5	0,5							
33	Капітальний ремонт дамби на р.Мигівка в с. Мигове (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				4000	4000	4000	100	1	50	120
	відновлення захисної дамби, км			0,3	0,3	0,3							
34	Капітальний ремонт дамби на р.Черемош в с. Мілієво (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				6000	6000	6000	100	1	32	60
	відновлення захисної дамби, км			0,24	0,24	0,24							
35	Капітальний ремонт дамби на р.Черемош в с. Іспас (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				4000	4000	4000	100	1	40	90
	відновлення захисної дамби, км			0,2	0,2	0,2							
36	Капітальний ремонт дамби на р.Сірет в с. Лукавці (в т.ч. проєктні роботи)	3132	2023				6000	6000	6000	100	1	30	100
	відновлення захисної дамби, км			0,3	0,3	0,3							
37	Регулювання (розчищення) русел річок у басейні р.Прут	3132	2023				3000	3000	3000	100			
	розчищення русел річок, км			6,2	6,2	6,2							
38	Регулювання (розчищення) русел річок у басейні р.Сірет	3132	2023				4000	4000	4000	100			
	розчищення русел річок, км			8	8	8							
	Всього за КПКВК 2707070						312920,874				37	6735	2934
	КЕКВ	3122					147500						
	КЕКВ	3132					165420,87						
	захисні дамби, км						1,74						
	відновлення захисної дамби, км						2,23						
	берегоукріплення, км						1,35						
	відновлення берегоукріплення, км						2,9						
	розчищення русел річок, км						15						
	проєктні роботи, шт.						31						
	Кількість заходів						38						
	Кількість об'єктів на яких виконуються будівельно-монтажні роботи						7						

2.4. Розвиток людського капіталу, як основа соціально-економічного зростання

2.4.1. Підвищення якості освіти та розвиток науки

Професійно-технічна освіта

Мета Програми: забезпечення надання якісної професійної (професійно-технічної) освіти.

Основні завдання та заходи Програми:

- систематизація профорієнтаційної роботи в закладах загальної середньої освіти;
- ліцензування нових професій відповідно до сучасних вимог регіонального ринку праці;
- створення профорієнтаційних матеріалів за професіями, які користуються найбільшим попитом у регіоні;
- створення центрів професійної досконалості;
- створення навчально-практичних центрів професійного спрямування;
- модернізація освітньо-технологічного простору закладів професійної (професійно-технічної) освіти;

- створення сучасних промоційних матеріалів закладів професійної (професійно-технічної) освіти для різних цільових аудиторій.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення обсягів надання платних освітніх та інших послуг;
- підвищення відсотка працевлаштування за професією випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Розвиток системи «Освіта впродовж життя»

Мета Програми: модернізація системи освіти області, спрямованої на підвищення якості та конкурентоспроможності надання освітніх послуг в нових економічних, соціокультурних умовах, що забезпечує потреби дитини.

Основні завдання та заходи Програми:

- реалізація заходів Регіональної обласної програми «Вчитель» та Програми розвитку освітньої галузі Чернівецької області;
- задоволення освітніх потреб національних меншин;
- психологічна підтримка учасників освітнього процесу (у тому числі дітей внутрішньо переміщених осіб) в умовах війни;
- забезпечення належних санітарно-гігієнічних вимог (облаштування внутрішніх вбиралень) у закладах загальної середньої освіти;
- забезпечення опорних закладів освіти області швидкісним безперервним волокнооптичним Інтернетом (не менше 100 мБ) у всіх територіальних громадах;
- створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю відповідно до будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки та споруди. Заклади освіти» (облаштування прилеглої території, пандусу, доступність до дверних і відкритих прорізів, встановлення кнопки виклику, тактильних плиток, таблички Брайля, сигналізатори та ін.) в 51 опорному закладі освіти;
- забезпечення підвезення учасників освітнього процесу у сільській місцевості шляхом придбання шкільних автобусів;
- забезпечення дотримання вимог за організацією безпечного та якісного харчування, впровадження реформи шкільного харчування у закладах загальної середньої освіти;
- забезпечення протипожежної безпеки у закладах загальної середньої освіти;
- обладнання приміщень системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей;
- забезпечення закладів освіти відеоспостереженням, кнопками тривожної сигналізації, охороною сигналізацією;
- облаштування класів безпеки у закладах освіти області;
- облаштування укриттів для учасників освітнього процесу;
- якісна та швидка освіта для молоді та їх батьків з числа внутрішньо переміщених осіб;
- підтримка внутрішньо переміщених осіб (розміщення ВПО у закладах освіти області, облаштування місць для розміщення внутрішньо переміщених осіб у закладах освіти обласного підпорядкування);
- охоплення навчанням дітей внутрішньо переміщених осіб;

- облаштування Пунктів Незламності у закладах освіти області;
- підтримка та мотивація учасників освітнього процесу (відзначення та мотивація прогресивного молодого покоління буковинців, педагогічної спільноти, виплата щомісячна стипендій дітям-сиротам).

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- покращення доступності, безпечності та якості освітніх послуг у Чернівецькій області.

Збереження та розвиток наукового потенціалу області

Мета Програми: створення умов для реалізації інтелектуального потенціалу області у сфері наукової і науково-технічної діяльності; покращення матеріально-технічної бази закладів вищої освіти для проведення вченими наукових досліджень.

Основні завдання та заходи Програми:

- проведення Інститутом термоелектрики НАН і МОН України наукової діяльності, спрямованої на створення термоелектричних перетворювачів різного призначення;
- стимулювання прикладних та фундаментальних наукових досліджень;
- підвищення ефективності зв'язку в системі наука-бізнес-влада;
- консолідація інтелектуального потенціалу Буковини для підтримки обороздатності країни (виготовлення дронів для армії молодіжною корпорацією «Дрон»).

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію Програми:

- апробація результатів наукових досліджень, популяризація науково-технічної діяльності вчених області;
- публікації результатів наукових досліджень вченими області у рейтингових виданнях та монографіях;
- збільшення чисельності контингенту молодих вчених області.

2.4.2. Розвиток системи охорони здоров'я та соціального захисту

Охорона здоров'я

Мета програми: покращення здоров'я населення Чернівецької області та демографічних показників, забезпечення права кожного мешканця Чернівецької області на якісну медичну допомогу, розвиток кадрового та матеріально-технічного ресурсу медичної галузі: вдосконалення умов праці для медичного персоналу, впровадження сучасних технологій лікування.

Забезпечення якості надання медичних послуг в умовах воєнного стану та зниження рівня захворюваності та смертності населення за найбільш поширеними хворобами (інфекційні хвороби, у тому числі: ВІЛ/СНІД, туберкульоз, гепатити та онкологічні, серцево-судинні захворювання тощо).

Забезпечення доступності медичної допомоги для постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації, внутрішньо переміщених осіб, забезпечення медичної допомоги та реабілітації військовослужбовців, госпіталізованих в заклади охорони здоров'я області.

Основні завдання та заходи Програми:

- реалізація заходів державних та регіональних програм, які діють у галузі охорони здоров'я Чернівецької області;

- вдосконалення умов праці для медичного персоналу, сприяння професійній самореалізації та розвитку;

- формування та виконання після затвердження у встановленому порядку Перспективного плану розвитку Чернівецького госпітального округу, оптимізація мережі лікувально-профілактичних закладів області, зокрема закладів охорони здоров'я другого та третього рівня медичної допомоги на засадах єдиного медичного простору;

- реорганізація лікувальних закладів у зв'язку з їх фінансовою неспроможністю;

- статистично-обґрунтоване забезпечення визначених ВООЗ та МОЗ України контрольних показників захворюваності (загальної, за окремими віковими групами, для інфекційних, хронічних захворювань, окремих видів захворювань, захворюваності з тимчасовою втратою працездатності та інше);

- належне забезпечення імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб;

- забезпечення вакцинації від гострої респіраторної хвороби COVID-19 та збільшення відсотку вакцинованого населення від коронавірусу (COVID-19), у тому числі серед внутрішньо переміщених осіб;

- забезпечення виконання заходів щодо збереження життя та здоров'я дітей усіх вікових груп, належне виконання Конвенції ООН про права дитини;

- зменшення показника материнської смертності нижче/до середньо державного рівня, охорона здоров'я жінок-матерів шляхом розробки та реалізації комплексу заходів, що включає не тільки лікувально-діагностичну допомогу, але й широкий спектр заходів профілактичного характеру тому числі, формування здорового способу життя, створення оптимальних умов навчання, праці та побуту, організацію правової та соціальної підтримки жінок при народженні і вихованні дітей;

- зменшення показника смертності та зниження показника первинного виходу на інвалідність внаслідок гострого інфаркту міокарда шляхом ширшого використання інтервенційних методів лікування (коронарографія, стентування, тромболітична терапія тощо), підвищення ефективності заходів профілактики захворювань серцево-судинної системи серед населення області;

- максимальне забезпечення лікувальними заходами мешканців Чернівецької області, в тому числі внутрішньо переміщених осіб та військовослужбовців, що потребують лікування найбільш поширених форм раку, зниження смертності від злоякісних новоутворень, збільшення п'ятирічної виживаності хворих зі злоякісними новоутвореннями шляхом забезпечення створення системи безперервного надання якісних і доступних послуг з лікування і підтримки людей, які живуть з онкологічними захворюваннями, у рамках реформування системи охорони здоров'я;

- розвиток донорства, інфекційна безпека донорської крові та її компонентів, впровадження сучасних технологій медичного та лабораторного оповіщення донорів як показника здоров'я донорів, спрямованих на заготівлю безпечних та якісних компонентів крові, заготівлі та зберігання крові, її компонентів, задоволення потреби населення області в якісних компонентах крові за мінімальною вартістю і

максимальною безпекою та ефективністю та виконання мобілізаційних завдань Міністерства охорони здоров'я України/ДСНС/ МВС/Міноборони;

- підвищення рівня надання спеціалізованої медичної допомоги хворим на гостре порушення мозкового кровообігу (ішемічні, геморагічні інсульти) та зниження летальності, тимчасової / стійкої втрати працездатності, за рахунок збільшення доступності екстреної спеціалізованої медичної допомоги (нейрохірургічне лікування, стентування, тромболітична терапія тощо);

- забезпечення хворих нефрологічного профілю необхідними медикаментами для якісного проведення гемодіалізу, поліпшення якості замісного лікування програмним гемодіалізом хворим із незворотними ураженнями нирок;

- розвиток трансплантації анатомічних матеріалів людини в області, створення реєстру донорів та реєстру пацієнтів з трансплантованими органами, активізація роботи щодо проведення посмертної діагностики смерті мозку шляхом розширення мережі закладів, які можуть забезпечити умови та юридичний супровід забору органів;

- підвищення рівня надання спеціалізованої медичної допомоги хворим на розсіяний склероз, зниження тимчасової та стійкої втрати працездатності, зменшення кількості загострень та покращення якості життя за рахунок повноцінного забезпечення хворих лікарськими засобами;

- забезпечення медичного обслуговування внутрішньо переміщених осіб без укладання декларацій з сімейними лікарями за місцем реєстрації;

- подальший облік внутрішньо переміщених осіб, забезпечення якісною медичною допомогою, створення умов фізичної доступності, адресного отримання, відповідно потреб, ліків та виробів медичного призначення;

- працевлаштування, за наявності вакантних посад, внутрішньо переміщених медичних працівників за фахом з закладах охорони здоров'я;

- забезпечення безкоштовним та якісним зубопротезуванням військовослужбовців учасників бойових дій 2014-2022 років у межах фінансування програми;

- забезпечення переважного позачергового обслуговування в медичних закладах військовослужбовців;

- впровадження сучасних технологій лікування, забезпечення закладів охорони здоров'я відповідним обладнанням;

- вдосконалення роботи центрів первинної медико-санітарної допомоги, дооснащення амбулаторій загальної практики-сімейної медицини необхідним обладнанням відповідно до таблицю оснащення;

- подальший розвиток служби екстреної медичної допомоги;

- розвиток служби паліативної та хоспісної допомоги; покращення якості життя пацієнтів з невиліковними хворобами та їх родичів, зменшення економічних втрат при здійсненні цього догляду родичами;

- будівництво, капітальний ремонт та реконструкція: ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня» (ремонт корпусів № 3, 8, 10 на загальну суму 11,5 млн грн, капітальний ремонт фасадів – 23 млн грн, інфекційного відділення – 30,6 млн грн, очисних споруд – 486 тис. грн) та ОКНП «Чернівецька обласна дитяча клінічна лікарня» (реконструкція корпусу на вул. Руській, 205 в рамках програми

транскордонного співробітництва – 40 млн грн, ремонт 1-4 поверху педіатричного корпусу Б на вул. Руська, 207 А – 17 млн грн).

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

• покращення здоров'я населення Чернівецької області, що, зокрема, оцінюється за двома показниками:

- кількість робочих днів, пропущених через хворобу;
- середня очікувана тривалість життя;

• створення єдиного медичного простору, чіткої системи профілізації закладів охорони здоров'я та науково обгрунтоване та документально підтвержене впорядкування маршрутів пацієнтів в умовах функціонування госпітального округу;

• забезпечення показника материнської смертності на рівні не вище середнього у державі;

• забезпечення економії асигнувань у результаті оптимізації закладів охорони здоров'я та покращення якості надання медичної допомоги населенню, в тому числі внутрішньо переміщеним особам;

• зниження на 8% летальності серед хворих на гостре порушення мозкового кровообігу (ішемічні, геморагічні інсульти) та скорочення тимчасової / стійкої втрати працездатності;

• зменшення на 8% показника смертності від гострого інфаркту міокарда порівняно до 2022 року;

• зменшення середньої тривалості госпіталізації пацієнтів на 13%;

• зниження на 5% показника смертності від злоякісних новоутворень, збільшення п'ятирічної виживаності хворих зі злоякісними новоутвореннями, та зменшення на 10 % смертності з числа вперше виявлених хворих III і IV стадії раку;

• зменшення показника смертності та інвалідизації пацієнтів з хронічною хворобою нирок III –IV стадії;

• розвиток служби паліативної та хоспісної допомоги;

• будівництво та реконструкція ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня» та ОКНП «Чернівецька обласна дитяча клінічна лікарня»;

• забезпечення відшкодування оплати за спожиті енергоносії для внутрішньо переміщених осіб, які мешкають у гуртожитках медичного коледжу, будинку дитини;

• раціональне використання гуманітарної допомоги для потреб населення, в тому числі для внутрішньо переміщених осіб в закладах охорони здоров'я області;

• забезпечення внутрішньо переміщених осіб медикаментами згідно протоколів надання медичної допомоги для лікування соціально – значущих хвороб (ВІЛ/СНІД інфекції, туберкульоз, гепатити).

Соціальний захист та пенсійне забезпечення

Мета Програми: підвищення якості соціального захисту та обслуговування громадян у сфері пенсійного забезпечення, реалізація державної соціальної політики з метою створення соціально спроможної громади, розвитку та забезпечення доступності соціальних послуг.

Основні завдання та заходи Програми:

• забезпечення адресного та своєчасного надання усіх видів соціальної

допомоги, житлових субсидій, пільг та компенсацій населенню області та внутрішньо переміщеним особам з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО/ООС;

- забезпечення соціального захисту ветеранів, осіб з інвалідністю внаслідок війни, осіб, які брали участь в АТО та учасників бойових дій, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи;

- реалізація обласної комплексної програми підтримки окремих категорій громадян «Турбота» на 2022–2024 роки, залучення благодійної допомоги для вирішення проблем для найбільш незахищених верств населення;

- заснування кластеру «Безбар’єрна Буковина»;

- забезпечення реалізації напрямків, визначених Регіональною програмою запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми на 2021-2023 роки у Чернівецькій області;

- надання методичної допомоги територіальним громадам області щодо визначення потреб населення у соціальних послугах, шляхів впровадження, розвитку та вдосконалення соціальних послуг, організації їх планування та надання, поліпшення якості та доступності послуг для мешканців громади;

- методичний та інформаційний супровід діяльності закладів, установ, організацій, що проводять соціальну роботу, надають соціальні послуги в територіальних громадах області;

- організація навчальних заходів для надавачів соціальних послуг, спеціалістів виконавчих органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління системою надання соціальних послуг сім’ям та дітям; надання методичної допомоги громадам у проведенні соціальної роботи, наданні соціальних послуг;

- впровадження програми навчання та підвищення професійної компетентності/кваліфікації для працівників закладів, установ, що надають соціальні послуги у відповідній адміністративно-територіальній одиниці, фахівців із соціальної роботи, посадових осіб районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, працівників служб у справах дітей;

- забезпечення якісного обслуговування громадян;

- проведення перерахунків пенсій у зв’язку із змінами в законодавстві;

- цільове та ефективне використання коштів загальнообов’язкового державного пенсійного страхування;

- здійснення інформаційно-роз’яснювальної роботи серед населення області щодо легальної зайнятості з метою набуття страхового стажу, необхідного для призначення соціальних та пенсійних виплат;

- продовження взаємодії Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області з місцевими органами виконавчої влади, соціальними партнерами та органами державної виконавчої служби з метою погашення заборгованості з обов’язкових платежів до Пенсійного фонду України;

- надання органам Державної податкової служби, управлінню Держпраці у Чернівецькій області, територіальним громадам та соціальним партнерам переліків роботодавців, які порушують законодавство про працю, інші законодавчі акти, в

рамках вжиття заходів з легалізації заробітної плати та зайнятості населення, захисту прав застрахованих осіб;

- інформування населення щодо змін у пенсійному законодавстві та щодо залежності страхового стажу і розміру пенсії від легальної зайнятості через засоби масової інформації, інтернет-видання та соціальні мережі.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- покращення соціально-побутового обслуговування осіб з інвалідністю, учасників АТО/ООС, осіб з інвалідністю внаслідок війни, учасників бойових дій, внутрішньо переміщених осіб;

- підвищення рівня поінформованості населення щодо можливості отримання державних соціальних допомог, субсидій та компенсацій;

- впровадження державних стандартів соціальних послуг;

- вдосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству, підвищення рівня інформованості населення щодо форм і проявів домашнього насильства, його причин і наслідків та необхідні дії осіб; ефективне реагування на факти домашнього насильства через впровадження механізму взаємодії суб'єктів, які реалізують заходи щодо запобігання та протидії домашньому насильству; надання допомоги та захисту особам, постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності та корекція їхньої поведінки;

- забезпечення професійною соціальною підтримкою вразливих верств населення у вирішенні ними складних життєвих обставин;

- підвищення професійної компетентності/кваліфікації працівників закладів, установ, що надають соціальні послуги, фахівців із соціальної роботи, посадових осіб районних державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, працівників служб у справах дітей;

- мобілізація власних доходів до бюджету Пенсійного фонду в сумі 5109,2 млн грн, у тому числі адміністрування яких здійснює Головне управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області – 21,4 млн грн. Порівняно з 2022 роком надходження власних доходів збільшаться на 4,7%, або 228,5 млн грн.

- зростання середньомісячного розміру виплати на одного пенсіонера на 10,5%, в порівнянні з 2022 роком, що становитиме 3950,64 грн;

- забезпеченість потреби на виплату пенсій та грошової допомоги власними коштами у розмірі 85,0%;

- зменшення до кінця 2023 року заборгованості зі сплати страхових внесків, пені та штрафних санкцій порівняно з 2022 роком на 0,1 млн грн (2,4%), обсяг якої очікується в сумі 4,1 млн грн.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб на період дії воєнного стану

Мета Програми: розв'язання основних проблем внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), інших постраждалих від війни шляхом зниження рівня соціальної напруженості серед них та в суспільстві; сприяння соціальної адаптації таких осіб за новим місцем проживання; надання допомоги у створенні належних умов життєдіяльності та забезпеченості прав; сприяння в отриманні соціальної, психологічної та матеріальної допомоги; сприяння подальшій інтеграції ВПО через

усунення перешкод у реалізації їх прав та основоположних свобод; забезпечення повного доступу до адміністративних, соціальних, культурних та інших послуг, а також створення умов розвитку потенціалу і посилення спроможності ВПО у приймаючих територіальних громадах.

Основні завдання та заходи Програми:

- утворення Координаційної ради з питань ВПО;
- розміщення ВПО в комунальних закладах та поетапне розселення їх з місць компактного поселення з урахуванням критеріїв вразливості, гендерного аспекту та принципу єдності родин;
- створення організаційно-правових передумов для збільшення житлового фонду для тимчасового проживання ВПО;
- завершення ремонтно-будівельних робіт приміщень та облаштування місць для розміщення ВПО в с. Колінківці Чернівецького району, селах Білівці та Круглик Дністровського району;
- стимулювання розвитку підприємницької діяльності серед ВПО;
- посилення соціальної згуртованості та культури діалогу в приймаючих територіальних громадах за допомогою тематичних заходів та спільних дій;
- забезпечення належних умов для тимчасового проживання ВПО та фінансова підтримка інших постраждалих від війни;
- забезпечення ВПО освітніми послугами;
- створення телеграм-каналу для соціальної підтримки ВПО, в тому числі осіб з інвалідністю, зокрема людей з порушенням зору та слуху;
- забезпечення доступу ВПО до послуг безоплатної правової вторинної допомоги;
- формування бази незайнятих об'єктів нерухомості, які за умови проведення ремонту можуть бути використані для забезпечення житлом ВПО.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- оперативне розміщення ВПО та евакуйованого населення із зони бойових дій;
- забезпечення тимчасовим житлом ВПО;
- створення належних умов для проживання ВПО;
- модернізація та оснащення закладів проживання ВПО засобами адаптації середовища, відповідно до вимог потреб осіб з інвалідністю;
- підвищення рівня самозайнятості населення;
- встановлення діалогу та порозуміння через ознайомлення з історією, звичаями та традиціями краю, а також залучення ВПО до процесу прийняття рішення у приймаючих громадах;
- підтримка ВПО, інших постраждалих від війни та забезпечення їх товарами та послугами для реалізація права на належний рівень життя;
- забезпечення ВПО засобами та просторами для навчання;
- надання актуальної інформації та покращення поінформованості ВПО, в тому числі осіб з інвалідністю, про місця для тимчасового розміщення та можливість отримання допомог, пільг і компенсацій;

- забезпечення можливості ВПО отримати послуги безоплатної правової вторинної допомоги.

2.4.3. Створення сприятливих умов для розвитку культури, молодіжної політики та спорту

Культурний простір

Мета Програми: розвиток культури і духовності.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення виконання завдань, визначених регіональними програмами розвитку культури на 2023–2025 роки, підтримки інститутів громадянського суспільства етнічного спрямування (національних меншин) Чернівецької області на 2023 рік, комплексною програмою охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Чернівецької області на 2023–2025 роки;

- забезпечення надання якісних культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких послуг населенню, в тому числі запровадження курсів/клубів із опанування української мови жителями області, зокрема внутрішньо переміщеними особами;

- підготовка та проведення соціально важливих культурно-мистецьких заходів загальнодержавного, обласного та регіональних рівнів;

- підтримка обдарованих митців шляхом присудження мистецьких премій;

- проведення заходів із збереження та розвитку історико-культурної і духовної спадщини, сприяння просуванню елементів нематеріальної культурної спадщини краю до Національного переліку елементів НКС, з метою промоції культури краю та розвитку туризму;

- проведення культурно-мистецьких заходів, спрямованих на збереження традиційної народної культури, розвиток народної творчості, відродження художніх промислів;

- реалізація творчого проєкту «На українському ганку» на базі Буковинського центру культури і мистецтва;

- реалізація культурно-мистецького проєкту «Мистецтво заради перемоги» в територіальних громадах області, зокрема для внутрішньо переміщених осіб;

- проведення Музейного форуму «Сучасний музейний простір і виклики сьогодення»;

- організація та проведення міжнародного фестивалю аматорських колективів, з метою розширення творчих зв'язків, виявлення та підтримки творчої молоді;

- забезпечення функціонування та удосконалення мережі закладів культури, в тому числі шляхом реорганізації їх в центри культурних послуг;

- організація роботи в сфері видавничої діяльності, зокрема видання каталогів «Буковинське Різдво», «Ікона «Страшний Суд», «Народжена я на Буковині»;

- проведення Молодіжного фестивалю аматорських колективів;

- створення поліфункціонального культурного центру «Сучасний музейний простір у Чернівецькому обласному музеї Народної архітектури та побуту».

- «Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення кількості культурно-мистецьких заходів на 1,5%;

- збільшення кількості жителів області, в тому числі внутрішньо переміщених осіб, що братимуть участь у культурно-мистецьких заходах на 16%;
- підвищення якості наданих культурно-мистецьких послуг.

Розвиток спортивної інфраструктури

Мета Програми: створення сприятливих умов для розвитку фізичної культури та спорту.

Основні завдання та заходи Програми:

- створення умов для залучення широких верств населення до масового спорту;
- проведення інвентаризації усіх об'єктів спортивної інфраструктури, визначення їх технічного стану та рівня доступності;
- популяризація здорового способу життя та фізичної реабілітації, а також максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді у дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її у дусі олімпійських принципів;
- проведення обласних та регіональних змагань з олімпійських та неолімпійських видів спорту;
- забезпечення участі членів та кандидатів в члени збірних команд України в навчально-тренувальних зборах;
- розвиток олімпійських та неолімпійських видів спорту в області;
- відзначення іменними стипендіями та грошовими винагородами кращих спортсменів та тренерів області;
- створення умов для занять спортом внутрішньо переміщеним особам в області та забезпечення тренерам-викладачам робочих місць;
- розвиток спортивної інфраструктури області, забезпечення фізичної безбар'єрності;
- проведення аналізу фактичного забезпечення спортивними спорудами населення за місцем їх проживання та у місцях масового відпочинку;
- забезпечення збереження існуючих та відкриття нових спортивних шкіл у територіальних громадах області;
- створення умов для забезпечення оптимальної рухової активності різних груп населення для зміцнення здоров'я з урахуванням інтересів, здібностей та індивідуальних особливостей;
- забезпечення функціонування та удосконалення мережі закладів фізичної культури та спорту;
- підтримка та розвиток олімпійського, неолімпійського, параолімпійського та дефлімпійського руху;
- створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю відповідно до будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»: дообладнання спортивно-оздоровчої установи «Стадіон «Буковина» (заїзд на трибуни та туалети), фізкультурно-спортивного комплексу «Олімпія»;
- розбудова спортивної інфраструктури, в тому числі будівництва та модернізації спортивних споруд спільної власності територіальних громад сіл, селищ та міст області;
- проведення Спартакіади допризовної молоді.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збереження мережі закладів фізичної культури та спорту;
- проведення на належному рівні чемпіонатів, кубків області із видів спорту та забезпечення участі спортсменів області у державних та міжнародних змаганнях.

Підтримка дітей, сімей та молоді

Мета Програми: виявлення на ранній стадії сімей, які неспроможні виконувати виховні функції, вжиття заходів для запобігання соціальному сирітству, створення належних умов для всебічного розвитку та виховання дітей, поширення форм сімейного влаштування дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, збільшення обсягів фінансування заходів щодо подолання дитячої безпритульності і бездоглядності, забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Основні завдання та заходи Програми:

- підтримка розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- збереження позитивних тенденцій щодо запобігання бездоглядності та безпритульності, попередження дитячої злочинності та негативних проявів у дитячому середовищі, захист дітей від жорстокого поводження, насильства серед дітей шляхом;
- раннього виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, й упередження виходу дітей на вулицю;
- проведення в області профілактичних заходів «Діти вулиці», «Вокзал», рейд «Урок», виготовлення та розповсюдження буклетів на правову тематику;
- проведення семінарів з питань попередження насильства щодо дітей та з питань профілактичної роботи з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах й сім'ями, в яких проживають такі діти;
- підвищення кадрового потенціалу територіальних громад як органів опіки та піклування, для чого продовжити практику проведення щомісячних семінарів-навчань з питань захисту прав дитини для фахівців із соціальної роботи, працівників служб у справах дітей, уповноважених представників із захисту прав дітей територіальних громад;
- забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- проведення Молодіжного форуму мови.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- влаштування до сімейних форм виховання не менше 96% від загальної кількості дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- влаштування в сім'ї усиновлювачів не менше 15% від загальної кількості дітей, яким у 2023 році буде надано статус дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- своєчасне виявлення бездоглядних та безпритульних дітей, влаштування їх на виховання в заклади сімейного типу та соціального захисту;

- забезпечення поширення соціальної реклами та широкого висвітлення в засобах масової інформації питань соціально-правового захисту дітей, дотримуватись положень Конвенції ООН про права дитини.

2.4.4. Удосконалення управління регіональним розвитком, боротьба з корупцією, розвиток громадянського суспільства та медіа

Мета Програми: створення сприятливих умов для подальшого розвитку громадянського суспільства у Чернівецькій області, підвищення ефективності комунікації органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства; відкритість та прозорість обласної виконавчої влади та місцевого самоврядування, створення якісного інформаційного контенту та сприяння розвитку інформаційного простору Чернівецької області і формування книжкової культури населення; зниження рівня корупційних проявів в органах державної влади.

Основні завдання та заходи Програми:

- створення сприятливих умов розвитку громадянського суспільства, медіа, діяльності інститутів громадянського суспільства;
- підтримка ініціатив інститутів громадянського суспільства щодо вирішення завдань регіональної політики;
- підвищення професійного рівня та інституційної спроможності інститутів громадянського суспільства та органів виконавчої влади щодо використання механізмів участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики,
- висвітлення діяльності органів влади у засобах масової інформації, на наявних медіа-ресурсах та у соціальних мережах;
- організація та проведення прес-конференцій, прямих ефірів, брифінгів, прес-турів, засідань за круглим столом та виступів на радіо та телебаченні за участю керівників місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування;
- розвиток інформаційного суспільства, сприяння розвитку інформаційного простору шляхом підтримки свободи слова в регіоні та розширення участі області в наповненні національного телерадіопростору;
- захист та розвиток національного інформаційного простору;
- забезпечення належного функціонування офіційного вебпорталу Чернівецької обласної державної адміністрації;
- створення якісного новинного та презентаційного аудіовізуального контенту;
- висвітлення діяльності обласної державної адміністрації в друкованих та електронних ЗМІ, інтернет-виданнях, соціальних медіа;
- виготовлення та поширення тематичних просвітницьких та інформаційних матеріалів, зокрема, із соціальною рекламою;
- надання фінансової підтримки на видання книг місцевих авторів, журналів для дітей та юнацтва, літературно-просвітницьких журналів;
- забезпечення проведення ефективних заходів, спрямованих на запобігання корупційних проявів і мінімізацію їх негативного впливу на діяльність органів влади та органів місцевого самоврядування;
- здійснення контролю щодо стану дотримання вимог нормативно-правових актів у сфері запобігання корупції органами виконавчої влади області;

- проведення превентивно-роз'яснювальних заходів щодо практичного застосування вимог Закону України «Про запобігання корупції» для посадових осіб органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області.

Індикатори, що будуть свідчити про реалізацію завдань Програми:

- збільшення кількості проєктів і програм інститутів громадянського суспільства;
- збільшення кількості методичних рекомендацій, буклетів, матеріалів для навчальних тренінгів, що узагальнюють досвід діяльності інститутів громадянського суспільства регіону та України;
- збільшення випуску творів буковинських авторів, що видаються державною мовою і мовами національних меншин та придбання книг актуальної тематики;
- поповнення фондів бібліотек навчальних закладів і закладів культури області суспільно значимими виданнями;
- зниження рівня корупційних проявів на території області;
- підвищення правової обізнаності посадових осіб органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області щодо практичного застосування вимог Закону України «Про запобігання корупції»;
- підвищення рівня негативного ставлення до корупції у різних верств населення області.

2.5. Бюджетна політика

Мета Програми: збільшення питомої ваги інвестиційної складової місцевих бюджетів, зменшення обсягу кредиторської та дебіторської заборгованостей місцевих бюджетів, скорочення податкового боргу з платежів до бюджетів усіх рівнів.

Основні завдання та заходи Програми:

- забезпечення ефективної взаємодії місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування щодо наповнення бюджетів усіх рівнів відповідно до показників економічного розвитку території;
- підвищення податкоспроможності території за рахунок залучення інвестицій, тощо;
- забезпечення належного фінансування заходів територіальної оборони, підготовки населення до участі в русі національного спротиву та підтримки діяльності військових частин (установ) Чернівецького гарнізону в Чернівецькій області;
- створення у комунальних закладах належних умов для постійного чи тимчасового проживання внутрішньо переміщених та евакуйованих осіб у зв'язку із введенням воєнного стану;
- дотримання принципу рівних гендерних прав і можливостей під час формування бюджетних показників;
- забезпечення своєчасної та повної виплати заробітної плати працівникам бюджетних установ;
- виконання взятих розпорядниками бюджетних коштів зобов'язань, виключно

в межах асигнувань, затверджених кошторисами на 2023 рік;

• продовження роботи щодо погашення та недопущення збільшення обсягу простроченої кредиторської та дебіторської бюджетної заборгованості.

Індикатори, що свідчать про реалізацію завдання Програми:

- збалансованість показників місцевих бюджетів;
- своєчасне та повне фінансування бюджетних видатків;
- недопущення бюджетної заборгованості з оплати праці, соціальних виплат та за спожиті бюджетними установами енергоносії;
- скорочення обсягів кредиторської та дебіторської заборгованостей місцевих бюджетів;
- зменшення податкового боргу до бюджетів усіх рівнів.

**Директор Департаменту
регіонального розвитку
обласної державної адміністрації
(обласної військової адміністрації)**

Валентин ДУНАЄВСЬКИЙ

Додаток 3.1
до Програми економічного і соціального розвитку
Чернівецької області на 2023 рік

Перелік
основних показників економічного і соціального розвитку Чернівецької області на 2023 рік

Показники	Одиниця виміру	2020 рік звіт	2021 рік звіт	2022 рік очікуване виконання	2023 рік прогноз	2023 рік прогноз у % до 2022 року
1	2	3	4	5	6	7
Валовий регіональний продукт						
Валовий регіональний продукт у цінах попереднього року	%	95,3	102,8 ¹	74,5	100,3	X
Валова додана вартість у фактичних цінах всього	млн грн	41192	42634 ¹	32124	32349	X
Валова додана вартість у цінах попереднього року	%	96,4	103,5 ¹	75,3	100,7	X
Сфера реального сектору економіки						
Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) всього	млн грн	13959,2	19410,8	20412,8	22146,2	108,5
Індекс промислової продукції	%	85,9	97,3	72,0	100,2	X
Продукція сільського господарства за всіма категоріями господарств у постійних цінах 2010 року – всього	млн грн	10225,3	11170,6	10339,8 ²	10463,9	101,2
Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва	%	99,8	109,2	92,6 ²	101,2	X
Обсяг виробництва продукції рослинництва	млн грн	7221,1	8399,9	7746,6 ²	7955,8	102,7
Індекс виробництва продукції рослинництва	%	100,6	116,3	92,2 ²	102,7	X
Обсяг виробництва продукції тваринництва	млн грн	3004,2	2770,7	2593,2 ²	2508,1	96,7
Індекс виробництва продукції тваринництва	%	97,8	92,2	93,6 ²	96,7	X
Обсяг перевезених вантажів автомобільним транспортом ³	тис.тонн	1155,9	1821,0	1875,6	1907,5	101,7
Вантажообіг автомобільного транспорту ³	млн ткм	655,5	627,2	646,0	653,8	101,2

Кількість перевезених пасажирів автомобільним транспортом	тис.осіб	13185,6	12969,3	12191,1	12203,3	100,1
Пасажирообіг автомобільного транспорту	млн пас. км	369,9	428,7	407,2	407,6	100,1
Фінансові показники						
Доходи місцевих бюджетів (без трансфертів з держбюджету)	млн грн	3964,4	4773,7	6366,7 ²	6190,7	97,2
Обсяг бюджету розвитку місцевих бюджетів	млн грн	115,2	92,3	158,9 ²	165,3	104,0
Питома вага бюджету розвитку місцевих бюджетів у загальному обсязі місцевих бюджетів	%	2,9	1,9	2,5 ²	2,7	X
Видатки місцевих бюджетів – всього,	млн грн	8697,9	10076,2	9758,7 ²	10611,5	108,7
у тому числі: трансферти	млн грн	4802,9	5075,3	4153,1 ²	4460,0	107,4
Показники рівня життя						
Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника	грн	9166	11183	14300	16000	111,9
Індекс реальної заробітної плати	%	110,0	112,3	127,9	111,9	X
Населення та ринок праці						
Чисельність наявного населення	тис. осіб	896,6	890,5	965,5	970,0	100,5
Чисельність економічно активного населення у віці 15-70 років	тис. осіб	413,3	406,0	428,5	430,5	100,5
Рівень безробіття у віці 15-70 років (за методологією МОП)	%	8,9	9,3	11,6	11,0	X
Інвестиційна та зовнішньоекономічна діяльність						
Обсяг освоєних капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування:	млн грн	3319,5	3397,2	2600,0	2700,0	107,7
у відсотках до попереднього року	%	56,8	123,6	76,5	103,8	X
Обсяг прямих іноземних інвестицій, з початку інвестування	млн дол. США	55,6	63,6	50,0	53,0	106,0
у % до початку року	%	88,8	114,4	78,6	106,0	X
Абсолютний приріст (зменшення) прямих іноземних інвестицій до початку року	млн дол. США	-7,0	8,0	-13,6	3,0	X
Обсяг експорту товарів, всього	„	168,4	207,3	286,7 ²	300,0	104,6
обсяг експорту товарів у % до попереднього року	%	78,8	123,1	138,3 ²	104,6	X
Обсяг імпорту товарів, всього	млн дол. США	170,9	194,5	486,2 ²	400,0	82,3

обсяг імпорту товарів у % до попереднього року	%	81,9	113,8	249,9 ²	82,3	X
Розвиток малого і середнього підприємництва						
Кількість малих підприємств	одиниць	3984	3869	3884	3904	100,5
Кількість середніх підприємств	одиниць	220	220	221	222	100,5
Кількість малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення	одиниць	44	43	44	44	100,0
Кількість середніх підприємств на 10 тис. осіб наявного населення	одиниць	2	3	3	3	100,0
Кількість суб'єктів господарювання, які є платниками податків	одиниць	58365	59027	61727 ²	62344	101,0
Надходження до бюджету від діяльності малого і середнього підприємництва	млн грн	4287,2	4866,1	5557,5 ²	6335,6	114,0
Охорона здоров'я						
Кількість лікарняних закладів	одиниць	31	28	28 ²	26	92,9
Кількість лікарняних ліжок у лікарняних закладах	одиниць	5969	5809	5718 ²	5400	94,4
Кількість лікарняних ліжок у лікарняних закладах на 10 тис. населення	одиниць	66,4	65,0	64,0 ²	60,4	94,4
Кількість амбулаторно-поліклінічних закладів	одиниць	220	44	44 ²	41	93,2
Планова ємність амбулаторно-поліклінічних закладів, кількість відвідувань за зміну на 10 тис. населення	кількість	192,5	192,6	190,7 ²	187,2	98,2
Кількість лікарів усіх спеціальностей без зубних лікарів на 10 тис. населення	осіб	40,9	39,9	38,5 ²	38,0	98,7
Кількість середнього медичного персоналу на 10 тис. населення	осіб	71,8	65,6	63,0 ²	62,5	99,2
Кількість померлих дітей віком до одного року на 1000 народжених живими	проміле	5,55	7,18	6,41 ²	6,1	95,2
Освіта						
Заклади дошкільної освіти	одиниць	385	388	385 ²	385	100,0
Чисельність дітей у закладах дошкільної освіти	тис.осіб	28,3	28,3	24,4 ²	24,5	100,4
Охоплення дітей дошкільного віку закладами дошкільної освіти (від кількості дітей відповідного віку)	%	94,1	85,0	87,5 ²	87,5	X
Заклади загальної середньої освіти на початок навчального року	одиниць	396	349	343 ²	343	100,0
Чисельність учнів у закладах загальної середньої освіти на початок навчального року	тис.осіб	107,4	108,0	108,6 ²	108,6	100,0

Заклади професійної (професійно-технічної освіти)	одиниць	16	16	16 ²	16	100,0
Чисельність учнів у закладах професійної (професійно-технічної освіти)	тис.осіб	5,8	6,1	5,8 ²	5,9	101,7
Заклади фахової передвищої освіти/заклади вищої освіти на початок навчального року	одиниць	30	29	28 ²	28	100,0
Чисельність студентів у закладах фахової передвищої освіти/закладах вищої освіти на початок навчального року	тис.осіб	29,9	28,4	30,4 ²	30,5	100,3
Кількість комп'ютерів у денних загальноосвітніх навчальних закладах	одиниць	10500	12400	12603 ²	12650	100,4
Соціальний захист						
Кількість будинків-інтернатів	одиниць	6	6	6 ²	6	100,0
Чисельність підопічних будинків-інтернатів	осіб	858	786	910 ²	950	104,4
Кількість територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг)	одиниць	13	5	5 ²	5	100,0
Чисельність осіб, які отримали соціальні послуги у територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг)	осіб	50153	12570	13466 ²	14500	107,7
Центри надання соціальних послуг	одиниць	0	11	15 ²	15	100,0
Чисельність осіб, які отримали соціальні послуги у центрах надання соціальних послуг	осіб	0	6900	8574 ²	9100	106,1
Кількість будинків-інтернатів для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю	одиниць	1	1	1 ²	1	100,0
Чисельність підопічних у будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю	осіб	136	126	185 ²	190	102,7
Видатки бюджету на утримання будинків-інтернатів та будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю	млн.грн.	102,4	115,6	124,6 ²	131,7	105,7
Кількість одержувачів допомоги на дітей згідно з Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»	тис.осіб	32,23	26,3	25,1 ²	25,4	101,2
Видатки бюджету на надання допомоги сім'ям з дітьми	млн.грн.	396,37	360,3	404,3 ²	410,4	101,5
Культура та туризм						
Бібліотеки	одиниць	379	369	363 ²	363	100,0
Клубні заклади	одиниць	383	384	378 ²	378	100,0
Музеї	одиниць	10	11	11 ²	11	100,0

Туристичний збір	тис.грн	706,4	1101,4	2411,2 ²	1800,0	74,7
Фізкультура і спорт						
Кількість спортивних площинних споруд	одиниць	2230	2252	2256 ²	2260	100,2
Мережа закладів фізкультури і спорту	одиниць	33	28	29 ²	29	100,0
Кількість осіб, що займаються всіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи	тис.осіб	82,3	63,2	63,3 ²	63,4	100,2
Кількість дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ) та шкіл вищої спортивної майстерності (ШВСМ)	одиниць	34	29	30 ²	30	100,0
Пенсійне забезпечення						
Власні доходи Пенсійного фонду	млн грн	3077,3	3582,6	4880,7 ²	5109,2	104,7
Загальна потреба в коштах на виплату пенсій та грошової допомоги	млн грн	7089,2	7930,1	8957,8 ²	9814,4	109,6
Забезпеченість потреби на виплату пенсій та грошової допомоги власними коштами	%	70,1	72,2	88,9 ²	85,0	X
Кількість пенсіонерів	тис.осіб	214,3	210,0	205,3 ²	203,7	99,2
Середній розмір місячної пенсії	грн	2828,32	3084,38	3575,66 ²	3950,64	110,5
Загальна сума боргу по внесках на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, пені та штрафних санкцій тощо на кінець року	млн грн	5,2	3,9	4,2 ²	4,1	97,6
у тому числі: недоїмка зі сплати страхових внесків	млн грн	2,3	1,1	1,1 ²	1,0	90,9

¹ Попередні дані.

² Фактичні дані за 2022 рік.

³ Без урахування перевезень, виконаних для власних потреб.

**Директор Департаменту
регіонального розвитку
обласної державної адміністрації
(обласної військової адміністрації)**

Валентин ДУНАЄВСЬКИЙ

Додаток 3.2
до Програми економічного і
соціального розвитку
Чернівецької області на 2023 рік

Перелік регіональних (комплексних) програм,
які діятимуть у 2023 році

	Назва програми	Термін дії програми	Коли та яким документом затверджена
1	Комплексна програма з ліквідації амброзії полинолистої на території Чернівецької області на 2019-2023 роки	2019-2023 роки	Рішення 29-ї сесії обласної ради VII скликання від 01.02.2019 №6-29/19
2	Регіональна програма фінансової підтримки обласного комунального підприємства «Центр комунального майна» на 2020-2024 роки	2020-2024 роки	Рішення 38-ї сесії обласної ради VII скликання від 06.08.2020 №40-38/20
3	Регіональна програма фінансової підтримки установи «Агенція регіонального розвитку Чернівецької області» на 2020-2023 роки	2020-2023 роки	Рішення 35-ї сесії обласної ради VII скликання від 18.12.2019 №231-35/19
4	Комплексна програма просторового розвитку з розроблення (оновлення) містобудівної документації територій та ведення містобудівного кадастру Чернівецької області на 2020-2023 роки	2020-2023 роки	Рішення 35-ї сесії обласної ради VII скликання від 18.12.2019 №228-35/19
5	Програма розвитку архівної справи в Державному архіві Чернівецької області на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №12-2/21
6	Регіональна програма розвитку міжнародного співробітництва Чернівецької області на 2021 – 2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №10-2/21
7	Регіональна програма із забезпечення повноважень щодо управління майном спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №13-2/21
8	Регіональна програма розвитку цивільного захисту, забезпечення пожежної безпеки та запобігання і реагування на надзвичайні ситуації в Чернівецькій області на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №19-2/21
9	Регіональна програма сприяння розвитку громадянського суспільства, відзначення свят державного, регіонального, місцевого значення та здійснення представницьких, інших заходів у Чернівецькій області на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №15-2/21
10	Комплексна програма розвитку туризму в Чернівецькій області на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №14-2/21
11	Комплексна програма молодіжної політики у Чернівецькій області на 2021-2025 роки	2021-2025 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №20-2/21
12	Регіональна Програма оздоровлення та відпочинку дітей Чернівецької області на 2021-2025 роки	2021-2025 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №21-2/21
13	Комплексна програма «Власний дім» на 2021-2025 роки	2021-2025 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №11-2/21
14	Регіональна програма щодо покращення обслуговування платників податків Чернівецької області на 2021-2025 роки	2021-2025 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №18-2/21

15	Регіональна програма запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №17-2/21
16	Регіональна програма щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №8-2/21
17	Регіональна програма забезпечення інформаційних потреб населення оюласті на 2021-2023 роки	2021-2023 роки	Рішення 2-ї сесії обласної ради VIII скликання від 30.03.2021 №16-2/21
18	Регіональна програма запобігання дитячій бездоглядності та розвитку сімейних форм виховання на 2022-2024 роки	2022-2024 роки	Рішення 6-ї сесії обласної ради VIII скликання від 22.12.2021 №354-6/21
19	Регіональна програма організації соціальної роботи та надання соціальних послуг в Чернівецькій області на 2022-2026 роки	2022-2026 роки	Рішення 6-ї сесії обласної ради VIII скликання від 22.12.2021 №353-6/21
20	Обласна комплексна програма соціальної підтримки малозабезпечених верств населення «Турбота» на 2022-2024 роки	2022-2024 роки	Рішення 6-ї сесії обласної ради VIII скликання від 22.12.2021 №352-6/21
21	Регіональна програма забезпечення проведення заходів територіальної оборони, підготовки населення до участі в русі національного спротиву та підтримки діяльності військових частин (установ) Чернівецького гарнізону в Чернівецькій області на період 2022 - 2024 років	2022-2024 роки	Рішення 6-ї сесії обласної ради VIII скликання від 22.12.2021 №351-6/21
22	Комплексна програма розвитку фізичної культури і спорту на 2022-2026 роки	2022-2026 роки	Рішення 5-ї сесії обласної ради VIII скликання від 16.12.2021 №323-5/21
23	Регіональна програма розвитку комунального підприємства «Дирекція з обслуговування майна спільної власності територіальних громад» на 2022-2024 роки	2022-2024 роки	Рішення 4-ї сесії обласної ради VIII скликання від 29.11.2021 №255-4/21
24	Комплексна програма з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2022 – 2026 роки	2022-2026 роки	Рішення 9-ї сесії обласної ради VIII скликання від 29.09.2022 №24-9/22
25	Програма підвищення ефективності органами виконавчої влади у Чернівецькій обласній державній адміністрації (обласній військовій адміністрації) на 2023 – 2024 роки	2023-2024 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 16.11.2022 № 1394-р
26	Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Чернівецької зони	2022-2024 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 08.06.2022 № 728-р
27	Комплексна програма підтримки розвитку сільського господарства Чернівецької області на 2023-2027 роки	2023-2027 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 26.12.2022 № 1528-р
28	Комплексна програма розвитку земельних відносин у Чернівецькій області на 2023 – 2027 роки	2023-2027 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 19.12.2022 № 1505-р
29	Регіональна програма розвитку освітньої галузі Чернівецької області на 2023 рік	2023 рік	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022

			№ 1486-р
30	Регіональна програма «Вчитель» на 2023 рік	2023 рік	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1484-р
31	Регіональна програма національно-патріотичного виховання в Чернівецькій області на 2023 рік	2023 рік	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1487-р
32	Комплексна програма розвитку малого та середнього підприємництва у Чернівецькій області на 2023-2024 роки	2023-2024 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1485-р
33	Регіональна програма підтримки обласних комунальних закладів охорони здоров'я на 2023 – 2025 роки	2023-2025 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1483-р
34	Регіональна програма підтримки інститутів громадянського суспільства етнічного спрямування (національних меншин) Чернівецької області на 2023 рік	2023 рік	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1490-р
35	Регіональна програма розвитку культури на 2023-2025 роки	2023-2025 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1488-р
36	Регіональна програма охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Чернівецької області на 2023-2025 роки	2023-2025 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 12.12.2022 № 1489-р
37	Комплексна програма підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб, інших постраждалих від війни на 2023 рік	2023 рік	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 13.12.2022 № 1491-р
38	Регіональна програма забезпечення молоді житлом на 2023-2027 роки	2023-2027 роки	Розпорядження обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 19.01.2023 № 23-р
Проекти			
39	Програма підтримки ОСББ Чернівецької області «ЕНЕРГОДІМ», на 2023-2025 роки	2023-2025 роки	
40	Регіональна програма профілактики правопорушень в Чернівецькій області на період 2023-2025 роки	2023-2025 роки	
41	Комплексна програма поводження з твердими побутовими відходами у Чернівецькій області на 2023-2025 роки	2023-2025 роки	
42	Програма впровадження електронного документообігу в Чернівецькій обласній державній адміністрації на 2023-2024 роки	2023-2024 роки	

43	Комплексна програма інформатизації Чернівецької області «Цифрова Буковина» на 2023-2025 роки	2023-2025 роки	
44	Комплексна програма розвитку водного господарства та протипаводкового захисту по Чернівецькій області 2023-2025 роки	2023-2025 роки	
45	Регіональна програма соціальної підтримки учасників АТО/ООС, Захисників і Захисниць та членів їх сімей на 2023 рік	2023 рік	

**Директор Департаменту
регіонального розвитку
обласної державної адміністрації
(обласної військової адміністрації)**

 Валентин ДУНАЄВСЬКИЙ

Додаток 3.3
до Програми економічного і соціального розвитку
Чернівецької області на 2023 рік

Попередній перелік інвестиційних програм (проектів), що можуть реалізовуватися в Чернівецькій області у 2023 році з усіх джерел фінансування,
не заборонених законодавством

№ п/п	Найменування інвестиційної програми (проекту)	Період реалізації (рік початку і закінчення)	Коефторисна вартість об'єкта, тис. грн		Обсяг фінансування у 2023 році, тис. грн:			
			усього	орієнтовний залишок на 01.01.2023	усього	в тому числі за рахунок:		
						коштів державного бюджету	коштів місцевого бюджету	інших джерел
1	2	3	5	6	7	8	9	10
ВСЬОГО по області:			1 723 122,689	1 530 616,197	1 207 692,931	500 881,172	99 131,663	607 680,095
ВИЖНИЦЬКИЙ РАЙОН								
1	Реалізація проекту для внутрішньо переміщених осіб за проектом БФ "Релокейшн ЮЕЙ" модульне містечко" Прихисток" (с. Черногузи, Вижицький район)	2023-2024	240 000,000	240 000,000	240 000,000	0,000	0,000	240 000,000
2	Реалізацію проекту "Надія" з встановленням тимчасових модульних будинків для внутрішньо переміщених осіб (с. Банилів, Вижицький район)	2023-2024	108 800,000	108 800,000	108 800,000	0,000	0,000	108 800,000
3	Реконструкція будинку механізатора (с. Іспас, вул. Л. Кобилиці, 36-В) під реабілітаційний центр	2023	5 603,910	5 603,910	5 603,910	0,000	0,000	5 603,910
4	Капітальний ремонт Черногузівського сільського будинку культури (с. Черногузи, вул. Українська, 94) під центр колективного проживання для ВПО	2023	5 200,000	5 200,000	5 200,000	0,000	0,000	5 200,000
5	Капітальний ремонт будівель КНП "Вижицька багатопрофільна лікарня" у м. Вижиця, вул. Й. Бурги, 5	2023-2024	17 062,810	17 062,810	3 062,810	0,000	3 062,810	0,000
6	Будівництво дошкільного навчального закладу в с. Карапчів Вижицького району Чернівецької області	2016-2023	51 848,820	23 189,083	23 189,083	20 870,174	2 318,909	0,000
ВСЬОГО:			428 515,540	399 855,803	385 855,803	20 870,174	5 381,719	359 603,910
ДНІСТРОВСЬКИЙ РАЙОН								
7	Реконструкція дороги від Р63 до межі індустріального парку «Енергія Буковини» (протяжністю 0,7 км)	2022-2024	11 500,000	11 500,000	1 150,000	0,000	1 150,000	0,000
8	Будівництво відрізу дороги від автомагістралі Р63 до межі індустріального парку «Енергія Буковини» (протяжністю 0,8 км)	2022-2025	21 000,000	21 000,000	2 100,000	0,000	2 100,000	0,000
9	Будівництво електромережі та встановлення трансформаторних підстанцій для живлення території індустріального парку «Енергія Буковини»	2022-2024	6 100,000	6 100,000	610,000	0,000	610,000	0,000
10	Будівництво водозабірної свердловини 150 м на території індустріального парку «Енергія Буковини»	2022-2024	2 150,000	2150,000	215,000	0,000	215,000	0,000
11	Реконструкція існуючої та будівництво нової мережі водопостачання м. Сокиряни (12,068 км)	2023-2024	23 800,000	23 800,000	1 200,000	0,000	1 200,000	0,000
12	Реконструкція приміщення по вулиці В. Стуса, 2, м. Сокиряни під квартири для розміщення внутрішньо переміщених осіб	2022-2023	6 100,000	4 100,000	4 100,000	3 690,000	410,000	0,000

13	Реконструкція нежитлової будівлі під гуртожиток для розміщення внутрішньо переміщених осіб за адресою с. Коболчин, вул. Кобилянської, 7	2022-2023	2 500,000	2 092,900	2 092,900	1 883,610	209,290	0,000
14	Будівництво житлового кварталу для розміщення ВПО по вул. Гастелло в м.Сокиряни (180 квартир)	2023-2025	240 000,000	240 000,000	80 000,000	24 000,000	8 000,000	48 000,000
15	Капітальний ремонт водогону II черга с.Вороновиця Кельменецької селищної ради	2023-2024	9 867,000	9 019,245	920,245	0,000	920,245	0,000
16	Капітальний ремонт приміщень адмінбудівлі для розміщення внутрішньо переміщених осіб за адресою Чернівецька область, Дністровський район, с. Круглик, вул. П. Величка,4 (60 осіб)	2022-2023	3 029,725	276,013	276,013	0,000	276,013	0,000
17	Капітальний ремонт приміщень Біловецького навчально-виховного комплексу для розміщення внутрішньо переміщених осіб за адресою Чернівецька область, Дністровський район, с. Білівці, вул. Шкільна,1 (70 осіб)	2022-2023	4 986,055	4 158,336	4 158,336	0,000	4 158,336	0,000
18	Реконструкція мереж водопостачання та водовідведення міста Новодністровськ Чернівецької області для облаштування малоповерхової блокованої забудови для внутрішньо переміщених осіб	2022-2023	7 500,000	7 450,000	7 450,000	0,000	450,000	7 000,000
19	Будівництво малоповерхової блокованої забудови для внутрішньо переміщених осіб в м. Новодністровськ	2022-2025	50 000,000	50 000,000	50 000,000	0,000	0,000	50 000,000
20	Реконструкція приміщення територіального центру обслуговування населення міста Новодністровськ для облаштування місць розміщення ВПО	2023	2 000,000	2 000,000	2 000,000	1 500,000	500,000	0,000
ВСЬОГО:			390 532,780	383 646,494	156 272,494	31 073,610	20 198,884	105 000,000
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ РАЙОН								
21	Капітальний ремонт приміщень закладу дошкільної освіти «Сонечко» з переобладнанням для розміщення внутрішньо переміщених осіб за адресою Чернівецька область, Чернівецький район, с. Колінківці, вул. І. Франка,1 (75 осіб)	2022-2023	3 649,944	1613,988	1613,988	0,000	1613,988	0,000
22	Реконструкція ЗДО «Гіочел» в с. Костичани з метою облаштування житла для ВПО	2023	3 000,000	3 000,000	3 000,000	900,000	2 100,000	0,000
23	Створення індустріального парку в м.Сторожинець	2023-2024	2 000,000	2 000,000	1 000,000	0,000	1 000,000	0,000
24	Капітальний ремонт вул. Ватутіна в м.Сторожинець	2023	700,000	700,000	700,000	0,000	700,000	0,000
25	Капітальний ремонт вул. Недужко в м.Сторожинець	2023	1 100,000	1 100,000	1100,000	0,000	1 100,000	0,000
26	Будівництво каналізаційних очисних споруд продуктивністю 2000 м3 на добу в м. Сторожинець	2023	121 577,674	121 577,674	121 577,674	0,000	0,000	121 577,674
27	Капітальний ремонт системи водопостачання в м.Сторожинець	2023-2025	2 500,000	2 500,000	500,000	0,000	500,000	0,000
28	Капітальний ремонт системи водовідведення в м.Сторожинець	2023-2025	3 500,000	3 500,000	1 500,000	0,000	1 500,000	0,000
29	Будівництво артезіанських свердловин в м.Сторожинець	2023-2024	2 000,000	2 000,000	1 000,000	0,000	1 000,000	0,000
30	Будівництво нової касети для захоронення ТПВ на сміттєзвалищі в м. Сторожинець	2023-2024	2 000,000	2 000,000	1 000,000	0,000	1 000,000	0,000
31	Капітальний ремонт стадіону «Дружба» в м. Сторожинець Чернівецької області	2021	22866,200	13 493,990	13 493,990	12144,591	1 349,399	0,000

32	Поточний середній ремонт дороги О26071 /М-19/ - Кадубівці /М-19 Км 0+000 – 2+800	2023	49 099,671	49 099,671	49 099,671	49 099,671	0,000	0,000
33	Виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт дороги О26081 /М-19/ - Репужинці км 0+000 – км 7+200»	2023	1 080,000	1 080,000	1 080,000	0,000	200,000	880,000
34	Виготовлення проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт О26083/М-19/-Чуньків-Василів-Кулівці-Репужинці км 0+000 – км 8+200»	2023	1 200,000	1 200,000	1 200,000	0,000	200,000	1 000,000
35	Капітальний ремонт приміщення для розміщення ЦНАПу Кадубовецької ТГ	2023	1 200,000	1 200,000	1 200,000	0,000	200,000	1 000,000
36	Капітальний ремонт поліклінічного та стаціонарного корпусів Комунального некомерційного підприємства Глибоцької районної ради «Глибоцька центральна районна лікарня» (покращення енергоефективності будівель) з провадженням енергозберігаючих технологій по вул. Шевченка 14, смт Глибока Чернівецького району Чернівецької області	2022–2023	65 899,445	65 899,445	65 899,445	59 310,000	6 589,445	0,000
37	Реконструкція очисних споруд каналізації потужністю 800 м ³ /добу з виділенням І-ї черги – 400 м ³ /добу в смт Глибока Чернівецької області (перерахунок вартості залишків робіт)	2022–2023	9 379,250	9 379,250	9 379,250	8 441,325	937,925	0,000
38	Будівництво загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. на 650 учнів із дитячим навчальним закладом по вул. Олімпійській, в с. Чагор Чернівецького району Чернівецької області	2023-2025	134 102,949	134 102,949	71 102,944	63 992,649	7 110,294	0,000
39	Реконструкція навчального корпусу із спортивним залом Верхньопетрівецького ліцею по вул. Буковинській, 194 в с. Верхні Петрівці Чернівецького району Чернівецької області	2023	15 834,427	15 834,427	15 834,427	14 250,984	1 583,443	0,000
40	Реконструкція з добудовою Веренчанської ЗОШ І-ІІІ ступеня по вул. Шевченка, 80 в с.Веренчанка Заставнівського району Чернівецької області	2017-2023	93 059,688	35 602,900	35 602,900	32 042,610	3 560,290	0,000

41	Реконструкція стадіону вул. І. Миколайчука, 1 в м. Кіцмань Чернівецької області	2021-2023	16 783,191	7 209,389	7 209,389	5 941,074	720,939	547,376
42	Реконструкція будівлі солдатської їдальні під дошкільний навчальний заклад по вул. Гвардійській, 15 в м. Сторожинець Чернівецької області	2015-2023	40 049,506	24 181,532	24 181,532	21 763,361	2 418,171	0,000
43	Реконструкція РКНС-8 та напірних трубопроводів від РКНС-8 до каналізаційного дюзера через річку Прут в м. Чернівці	2017-2024	11 675,423	11 675,423	126,162	0,000	126,162	0,000
44	Будівництво насосної станції та напірного каналізаційного трубопроводу для відведення стічних вод з полігону ТПВ на вул. Чорнівській до діючого каналізаційного колектора на вул. І. Підкови Чернівецької ТГ	2012-2023	8 584,134	2 323,037	2 323,037	0,000	2 323,037	0,000
45	Будівництво мереж водопостачання індивідуальних житлових будинків по вул. Марморозькій, Хрещатинській, Путильській, Романця Олексн, Будного Степана, пров. Марморозькому в м. Чернівці	2017-2023	18 671,009	12 807,496	12 807,496	0,000	1 900,000	10 907,496
46	Будівництво водопровідної мережі по вулицях Ромаданівська, Архангельська, Гайова, Геніченська, Дебальцевська в м. Чернівці	2018-2023	9 914,740	8 085,067	8 085,067	0,000	4 000,000	4 085,067
47	Будівництво інженерних мереж для модульного містечка на вул. Карбулицького в м. Чернівці	2022-2023	3 673,813	3 673,813	3 673,813	0,000	595,241	3 078,572
48	Підключення до мереж індустріального парку «Чернівці»	2023	3 133,200	3 133,200	3 133,200	3 133,200	0,000	0,000
49	Реконструкція спортивних майданчиків багатопрофільного ліцею для обдарованих дітей по вул. Винниченка, 119 в м. Чернівці збудованою Буковинського палацу водних видів спорту - І ЧЕРГА	2021	199 045,685	183 925,100	183 925,100	165 532,590	18392,510	0,000
50	Реконструкція блоку променевої терапії збудованою приміщення для розміщення лінійного прискорювача з плануючою системою по вул. Героїв Майдану, 242 (колишня Червоноармійська) м. Чернівці	2021	23758,350	13 761,481	13 761,481	12 385,333	1376,148	0,000
51	Капітальний ремонт (благоустрій) частини території парку КП "Парк Жовтневий" на вул. Воробкевича Сидора з влаштуванням оглядового майданчика і встановленням флегштоку Державного прапора України	2021	13484,860	6 555,520	6 555,520	0,000	6555,520	0,000
52	Ремонт (реставраційний) частини будівлі Чернівецької обласної універсальної бібліотеки імені Михайла Івасюка по вул. О. Кобилянської м. Чернівці	2021	19551,210	2 898,548	2 898,548	0,000	2898,548	0,000
ВСЬОГО:			904 074,369	747 113,900	665 564,634	448 937,388	73 551,060	143 076,185

Директор Департаменту
регіонального розвитку
обласної державної адміністрації
(обласної військової адміністрації)

Валентин ДУНАЄВСЬКИЙ